

**АПУ ХУВЬЦААТ КОМПАНИЙН ШИНГЭН ХҮНСНИЙ
ҮЙЛДВЭРИЙН ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

БАТЛАВ:

ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА

_____/Г.ЭНХМӨНХ /

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:

АПУ ХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

_____/Ц. ЭРДЭНЭБИЛЭГ /

2025 он.

АПУ ХУВЬЦААТ КОМПАНИЙН ШИНГЭН ХҮНСНИЙ ҮЙЛДВЭРИЙН ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН 2025 ОН

/ РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 2702673/

ХЯНАСАН:

НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ҮНЭЛГЭЭ,

УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГЫН АЛБАН

ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ _____ / Э.ЖАРГАЛСАЙХАН /

БИЕЛЭЛТИЙГ ТАЙЛАГНАСАН:

АПУ ХК-ИЙН ХӨДӨЛМӨРИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

ХАРИУЦСАН АХЛАХ МЕНЕЖЕР _____ / О.ТӨРБАТ/

АПУ ХК-ИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН

ТОГТОЛЦОО ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН _____ / Б.НОМИНЖАРГАЛ/

Агуулга

Бүлэг 1. АПУ ХК-ийн товч танилцуулга.....	1
ШИНГЭН ХҮНСНИЙ ҮЙЛДВЭРИЙН ТӨСЛИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ	2
1.1. Төслийн нэр.....	2
1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч.....	2
1.3. Төслийн зорилго.....	2
1.4. Төслийн цар хүрээ	2
1.5. Төслийн байршил.....	2
ТӨСЛИЙН ХҮЧИН ЧАДАЛ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ.....	3
1.6. Үйлдвэрийн ерөнхий бүтэц, зохион байгуулалт.....	5
2. АПУ ХК – ийн Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны танилцуулга	7
Бүлэг 2. Төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ.....	9
1. Төслийн болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, түүний хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим:	10
2. Төслийн талбайн нөлөөллийн бүс:	14
Бүлэг 3. 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	17
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг гүйцэтгэхэд зарцуулсан зардлын задаргаа бүдүүвч.....	17
Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	18
Хүлэмжийн хийн ялгарлын тооцоолол хийлээ	22
Байгаль орчны хуваарьт аудит хийлгэлээ	23
АПУ ХК тэтгэлэгт хөтөлбөр хэрэгжүүлээ	24
АПУ ХК-ийн хамт олон дэлхийн байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тэмдэглэлээ.	25
Орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	30
Тээвэр түгээлтийн машинд утаа бууруулагч суурилуулав.	32
Үйлдвэрийн хаягдал ус цэвэрлэх байгууламжийн төслийн шав тавьлаа	34
“ТУНГАЛАГ ТУУЛ-2025” гол цэвэрлэх өдөрлөг зохион байгууллаа.....	35
Булгийн эх хамгаалах ажил гүйцэтгэв.	36
Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт.....	38
АПУ ХК-ийн хамт олон "ТЭРБУМ МОД" үндэсний хөдөлгөөнд оролцлоо	39
Цахилгаан эрчим хүчний хэмнэлтийн арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	39
Агуулахын гэрэлтүүлгийн орчинг сэргээгдэх эрчим хүчээр шийдэв.....	40
Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	43
Орчны шуугиан хэмжилт	44
Орчны агаарын чанар	47
Усны чанар.....	49

Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	50
Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт.....	54
“ДАХИН БОЛОВСРУУЛЦГААЯ – GO RECYCLE” аяны стратегийн ивээн тэтгэгчээр ажиллав	56
Эргэлтийн шил татан авах төлөвлөгөөний биелэлт.....	59
Бүлэг 4. Дүгнэлт.....	63
Бүлэг 5. Хавсралт материалууд.....	64

Бүлэг 1. АПУ ХК-ийн товч танилцуулга

1924 онд “Архины онц эрхийг улсын санд авах тухай” дүрмийг баталснаар Улаанбаатар хотод 14 ажилтантайгаар анхны архины үйлдвэр байгуулагдсан. Улмаар 1992 онд архи, пивоны комбинат (АПК) -ийг “АПУ” ХК болгон өөрчлөгдөн эдүгээ 100 жилийн түүхтэй ус, ундаа, шар айраг, архи, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлд Монгол улсдаа тэргүүлэгч шингэн хүнсний үйлдвэр болон дотоодын аж ахуй нэгжүүдэд манлайлал үзүүлэн тогтвортой үйл ажиллагаагаа явуулсаар байна.

- 2001 онд төрийн өмчөөс хувийн өмчид бүрэн шилжсэн.
- 2014 онд Германы GEA компанитай хамтран сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрийг ашиглалтад оруулав.
- 2017 онд “АПУ” ХК нь Нидерландын Heineken компанийн Монгол дахь эзэмшлийн компаниудыг нэгтгэсэн.

“АПУ” ХК-ны архины 2 үйлдвэр нь жилд 36.6 сая.л, шар айргийн 3 үйлдвэр жилд 1 сая 300 мянган литр, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэр 45 сая.л сүү сүүн бүтээгдэхүүн боловсруулах хэсэг хоногт 150 тн бүтээгдэхүүн боловсруулах хүчин чадалтай ба нийт 164 нэр төрлийн 97.2 сая.л бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэн зах зээлд нийлүүлэн, 365 хоног буюу жилийн турш тасралтгүй, тогтвортой үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа шингэн хүнсний үйлдвэр юм.

Үйлдвэрийн бүтэц, харьяалагдах нэгжүүд: “АПУ” ХК-ийн үйлдвэр нь бүтэц, зохион байгуулалтаараа дараах нэгж, хэсгүүдтэй. Үүнд:

- Шар айрагны 3 үйлдвэр
- Архины 2 үйлдвэр
- Спиртийн үйлдвэр
- Ус, ундааны үйлдвэр
- Сүүний үйлдвэр
- Хяналт шинжилгээний итгэмжлэгдсэн лабораториуд
- Химийн бодис, түүхий эд, бэлэн бүтээгдэхүүн болон бусад туслах материал хадгалах агуулах
- Хий үйлдвэрлэх хэсэг
- Хог хаягдлыг ангилах хадгалах хэсэг
- Ложистик төвтэйгээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

“АПУ” ХК нь:

- Чанарын удирдлагын тогтолцоо ISO 9001:2008, MNS ISO 9001:2016 стандарт (ЧУТ)
- Хүнсний аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо FSSC 22000:2013 стандарт (ХАБУТ)
- Байгаль орчны удирдлагын тогтолцоо ISO 14001:2004, MNS ISO 14001:2015

баталгаажуулалтын стандарт (БОУТ) -уудыг шинэ технологитой хамтад нь нэвтрүүлэн ажиллаж байна. Чанар удирдлага, хяналтын алба нь бүтээгдэхүүнийг зохион бүтээхээс эхлээд түүхий эд, туслах материал, сав баглаа боодлын материалын чанарыг шалган хүлээн авах, хадгалах, технологийн хэсгүүдэд, тоног төхөөрөмжийн ариутгал, цэвэрлэгээ, эцсийн бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэн түгээлтэд гаргах хүртэлх бүхий л шат дамжлагад сорилт, шинжилгээ, туршилт, чанар хяналт, баталгаажуулалтын үйл ажиллагааг цогцоор нь хэрэгжүүлэн ажилладаг.

ШИНГЭН ХҮНСНИЙ ҮЙЛДВЭРИЙН ТӨСЛИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

1.1. Төслийн нэр

“Шингэн хүнсний үйлдвэр”

1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч

- “АПУ” ХК
- Улсын бүртгэлийн дугаар: 9010001005
- Регистрийн дугаар: 2702673
- Төслийн талбайн хэмжээ: 48270м²

1.3. Төслийн зорилго

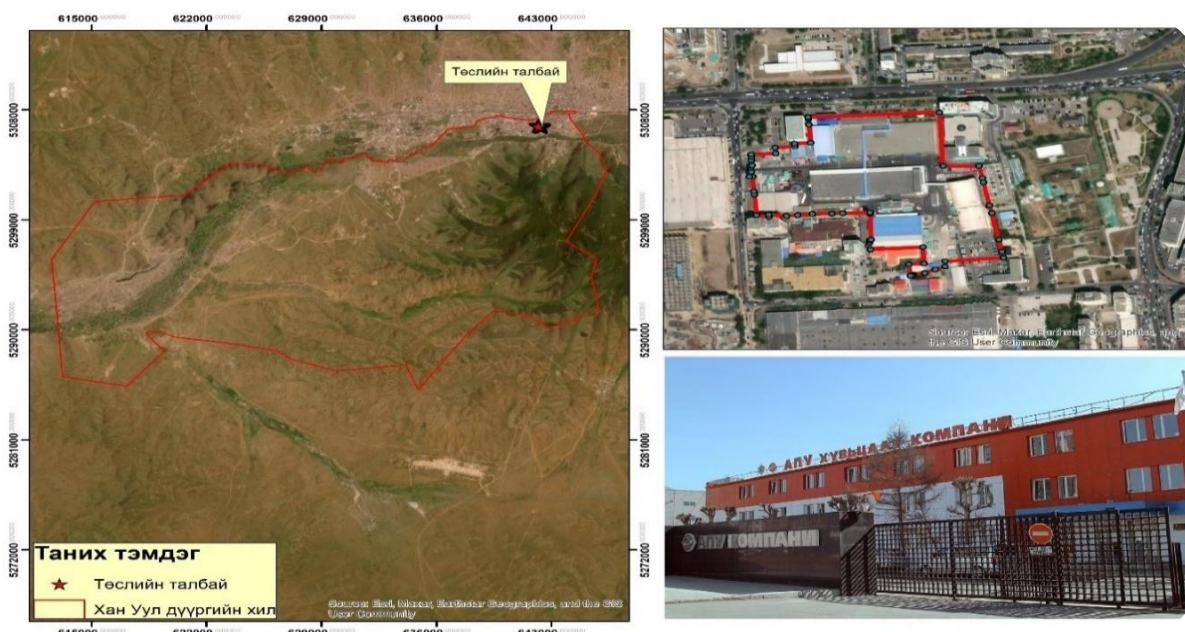
Монгол орны органик түүхий эдээр олон улсад өрсөлдөх чадвартай, шинжлэх ухаанч сэтгэлгээтэй инженер, технологич, мэргэжилтнүүдийн шинэ мэдлэг, инновац шингээн боловсруулсан байгальд ээлтэй дэвшилтэд технологийн дагуу давтагдашгүй брэнд бүтээгдэхүүнийг дэлхийн зах зээлд экспортолж дотоодын эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд тогтвортой, тасралтгүй хувь нэмрээ оруулж улс орны хөгжил, хүн ам, нийгэмд оруулах хувь нэмрээ хариуцлагатайгаар ухамсарлан манлайлал үзүүлэх, хүн амын амьжиргааны түвшин нэмэгдүүлэх зорилгоор ажлын байрны тоог нэмэгдүүлэхэд байнга санаачилгатай тууштай ажиллахыг зорилго болгох ажиллаж байна.

1.4. Төслийн цар хүрээ

Тус үйлдвэр нь Улсын стандартын шаардлагад нийцсэн тухайлбал ISO 22000:2018 (FSSC 22000) Хүнсний Аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо, ISO 9001:2015 Чанарын удирдлагын тогтолцоо, ISO 14001:2015 Байгаль орчны удирдлагын тогтолцоо стандартуудыг хамтад нь нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

1.5. Төслийн байршил

Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 19 дүгээр хороо, Чингисийн өргөн чөлөө 14, “АПУ” ХК-ийн өөрийн байр

Зураг 1.

Төслийн байршил

ТӨСЛИЙН ХҮЧИН ЧАДАЛ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

Үйлдвэрлэлийн хүчин чадал: Архины 2 үйлдвэр нь жилд 36.6 сая.л, шар айраг нь 3 үйлдвэр жилд 1 сая 300 мян.л, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэр нь 45 сая.л, сүү, сүүн бүтээгдэхүүн боловсруулах хэсэг нь хоногт 150тн бүтээгдэхүүн боловсруулах хүчин чадалтай ба нийт 164 нэр төрлийн 97.2 сая.л бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэн зах зээлд нэвтрүүлж байна. 2023 оны байдлаар:

- Архины зах зээлийн 49-51%
- Шар айрагны зах зээлийн 61-63%
- Хийжүүлсэн ундааны зах зээлийн 3%
- Цэвэр усны зах зээлийн 5-6%-ийг “АПУ” ХК тус тус хангасан байна.

Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж:

Архины үйлдвэр: Герман, Австри, Итали улсын шилдэг фирмүүдийн тоног төхөөрөмж,

Шар айрагны үйлдвэр: Германы Кронес компаний тоног төхөөрөмж,

Ус, ундааны үйлдвэр (Савлах): Австрийн “Клингер”, Германы “Косме”, “Гернеп”, “Фамикс”, Италийн “Самса Пак” зэрэг европын холбооны эрүүл ахуйн шаардлага бүрэн хангасан дэлхийд нэртэй фирмүүдийн бүрэн автомат тоног төхөөрөмжөөр бүрэн тоноглогдсон.

Товч танилцуулга: Тэртээ 1924 онд Монгол Улсын хүнсний үйлдвэрлэлийн эхлэл суурь болж, нэгэн зууны турш үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулж буй APU Company нь салбартаа манлайлахын зэрэгцээ нийгмийн сайн сайхны төлөө, байгаль эх дэлхийдээ ээлтэй хэлбэрээр, хүний хөгжлийг дээдэлсэн үйл ажиллагаа явуулж, эх орныхоо хөгжил цэцэглэлтэд өөрсдийн хувь нэмрээ оруулж яваа ууган үйлдвэрлэгч билээ.

Монгол Улсын хүнсний үйлдвэрлэлийн түүхийг анхлан бичилцсэн цагаас хойш бодлого, үйл ажиллагаа, бүтээн байгуулалт болон ололт амжилтаараа ямагт тэргүүлж ирсэн бөгөөд өдгөө орчин үеийн дэвшилтэд техник технологиор бүрэн тоноглогдсон 2000 гаруй хүнийг тогтвортой ажлын байраар хангадаг, дотоодын шингэн хүнсний үйлдвэрлэлийн тэргүүлэгч компани болж өргөжин хөгжжээ. “АПУ” ХК нь одоогийн байдлаар согтууруулах ундаа, ус, ундаа, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний нийт 164 нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, дотоод болон гадаадын зах зээлд нийлүүлж байна.

Олон улсын зах зээлд ОХУ, БНХАУ-ын ӨМӨЗО, Япон, БНСУ, Бельги, Франц, Герман, АНУ зэрэг улсууд руу бүтээгдэхүүнээ экспортолдог. ISO 9001 Чанарын удирдлагын тогтолцоо, ISO 14001 Байгаль орчны удирдлагын тогтолцоо болон FSS 22000 Хүнсний аюулгүй байдлын тогтолцооны баталгаажуулалтын стандартуудыг хамтад нь нэвтрүүлсэн Монголын анхны компани юм.

Улс орны хөгжлийн тулах цэг болсон эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр экспортын тэлэлтийг онцгой анхаарах, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний орлогын төрөлжилтөд анхаарч, түүхий эдийн дахин ашиглалтыг сайжруулах зэрэг замаар ажлын байр бий болгохын зэрэгцээ валютын гарах урсгалыг бууруулж, орох урсгалыг дэмжиж улсын төсөвт бүрдэх татварын орлогыг дэмжиж хамтын үнэ цэн бүтээж байгаа үндэсний ууган аж ахуй нэг юм.

Зураг 2. "АПУ" ХК-ийн түүхэн замнал

"АПУ" ХК-ийн төв салбар нь нийт 903 ажилтантай, үүнээс 420 нь эрэгтэй, 483 нь эмэгтэй ажилтан байна. Ажлын цагийн уян хатан горимыг баримталдаг, замын хөдөлгөөний оргил цагийн ачааллаас зайлсхийн, цаг алдалгүй ажилдаа ирэх, буцах хугацаагаа илүү үр ашигтай байдлаар зохицуулах зорилгоор 2022 оны 4 дүгээр сараас эхлэн "Уян хатан ажлын цаг" -ийн зохицуулалтын сонголтыг бий болгосон. Ингэснээр ажилтнууд ажлын цагт баригдалгүйгээр 7:00 –10:00 цагийн хооронд ажилдаа ирж, 16:00- 19:00 цагийн хооронд тарах боломжтой болсон юм.

Нийт ажилтнуудын 20.9% нь уян хатан цагаар ажиллах боломжийг бүрдүүлж өгсөн ба жилийн 365 турш тасралтгүй ажилладаг.

"АПУ" ХК нь үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаандаа орчин үеийн техник технологи, инновацийн шинэ дэвшилтэт технологийн нэвтрүүлэх, бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, үр дүнд суурилсан удирдлагын менежментийг шинэ арга, технологийг нэвтрүүлэхэд тогтмол идэвхи санаачилга, манлайллыг үзүүлэн ажилладаг. Үүнд:

- 2021 онд "Дижитал болон технологи" стратегийн хүрээнд, Ultimate ERP, Power BI, Qulass болон Process Automation хэсэгт төвлөрөн ажиллаж бараа материалаас эхлэн, харилцагчийн гарт хүлээлгэн өгөх бүх алхмыг цахим хэлбэрээр бүртгэлжүүлж, алхам тутмыг хянах боломжтой болгосон Ultimate ERP программыг хэсэгчилсэн байдлаар интеграцлаж нэвтрүүлсэн.
- WIP төслийн хүрээнд Inventory module-ийн эхний үе шатанд зарим бүтээгдэхүүний захиалгыг автоматжуулахын зэрэгцээ дараагийн шатны үйлдвэрлэлийн процессийн бүртгэлийн автоматжуулалтын төслийг үе шаттай хэрэгжүүлэн ажиллаж амжилттай нэвтрүүлээд байна.
- 2021 онд "АПУ" групп компанийн хэмжээнд эрсдэлийн удирдлагын программын тусламжтайгаар эрсдэлийн нарийвчилсан анализ үнэлгээ хийж, бууруулах төлөвлөгөөг боловсруулан, мөшгөлт хийж, удирдлагыг шаардлагатай мэдээллээр ханган

ажиллахын зэрэгцээ, эрсдэлийн соёлыг түгээн дэлгэрүүлэх зорилгоор тодорхой төсөл хөтөлбөр, хамтын ажиллагаануудыг санаачлан хэрэгжүүлж, аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэхэд дэмжин ажиллаж, эрсдэлийн удирдлагыг ахисан түвшинд хүргэж чадсан байна.

- 🌀 2022 онд “Тогтолцоогоороо тогтвортой урагшлах нь” уриан дор “Агаарын бохирдлыг бууруулах уурын зуухны төсөл” амжилттай хэрэгжүүлсэн, хог хаягдлаас үнэ цэн бүтээж буй хамтын ажиллагааны хүрээнд “Шилээ дахин амьдруулъя” төслийг хэрэгжүүлж шилний хог хаягдлыг бууруулах, дахин ашиглах хэрэглээний хэв маягийг бүрдүүлэх зорилгоор “Чи чадна” төслийг амжилттай хэрэгжүүлж нийт 960 гаруй агентыг төсөлд нэгтгэж, шилний эргэлтийг 3 дахин нэмэгдүүлж чадсан зэрэг хүн, нийгэм ба эх дэлхийд ээлтэй үйл ажиллагаа явуулж байгальд сөргөөр нөлөөлөх нөлөөллийг алхам бүртээ багасгаж, бууруулж эх дэлхийгээ мөнхөд ногооноор нь хадгалахын төлөө хором бүр тууштай, тасралтгүй, хичээн ажилласаар ирсэн байна.
- 🌀 2023 онд “Сорилтын болон шалгалт тохируулгын лабораторийн чадавхад тавигдах ерөнхий шаардлага MNS ISO 17025” стандартаар анх удаа итгэмжлэгдлээ.
- 🌀 2023 онд Тогтвортой хөгжлийн бодлогын хүрээнд анх удаа түгээлтийн үйл ажиллагаандаа цахилгаан машиныг нэвтрүүлсэн байна. Ирэх 5 жилийн хугацаанд түгээлтийн үйл ажиллагаандаа 30 хүртэлх тооны бүрэн цахилгаан машинаар парк шинэчлэлтээ хийхээр төлөвлөн ажиллаж байна.

2023 онд ажилтнуудынхаа бүтээмжийг нэмэгдүүлэх чиглэлийн хүрээнд шинэ ажилтнууддаа компанийн Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Мэдээллийн аюулгүй байдал, Эрүүл мэндийн зааварчилгааг цахимаар авах боломжийг бүрдүүллээ. Байгууллагын дата дээрээ суурилсан энэхүү шинэчлэлтээр шинэ ажилтанд зааварчилгаа өгөх ажлыг нэг ажилтан 5 цаг зарцуулж, 10183 алхам алхаж, 2023 оны байдлаар 754 ширхэг цаасыг ашиглан авч ирсэн. Харин цахимаар авдаг болсноор ажлын 11 минутыг зарцуулан, цаасны хэрэглээг 0, байршлаасаа явах шаардлагагүй дэргэдээс зааварчилгаа авах боломжийг бий болгосон байна.

1.6. Үйлдвэрийн ерөнхий бүтэц, зохион байгуулалт

Ус, цахилгаан, дулаан, уурын хангамж: Төвийн нэгдсэн шугам сүлжээнд бүрэн холбогдсон. Дэд бүтцийн нөөц уур, ус, дулаан, Цахилгаан эрчим хүчний нөөцийг хэмнэх арга хэмжээг үе шаттайгаар тогтмол хэрэгжүүлж, цахилгааны зарцуулалтыг үйлдвэр нэгж, хэсэг бүрээр тодорхойлон хяналт тавин ажилладаг.

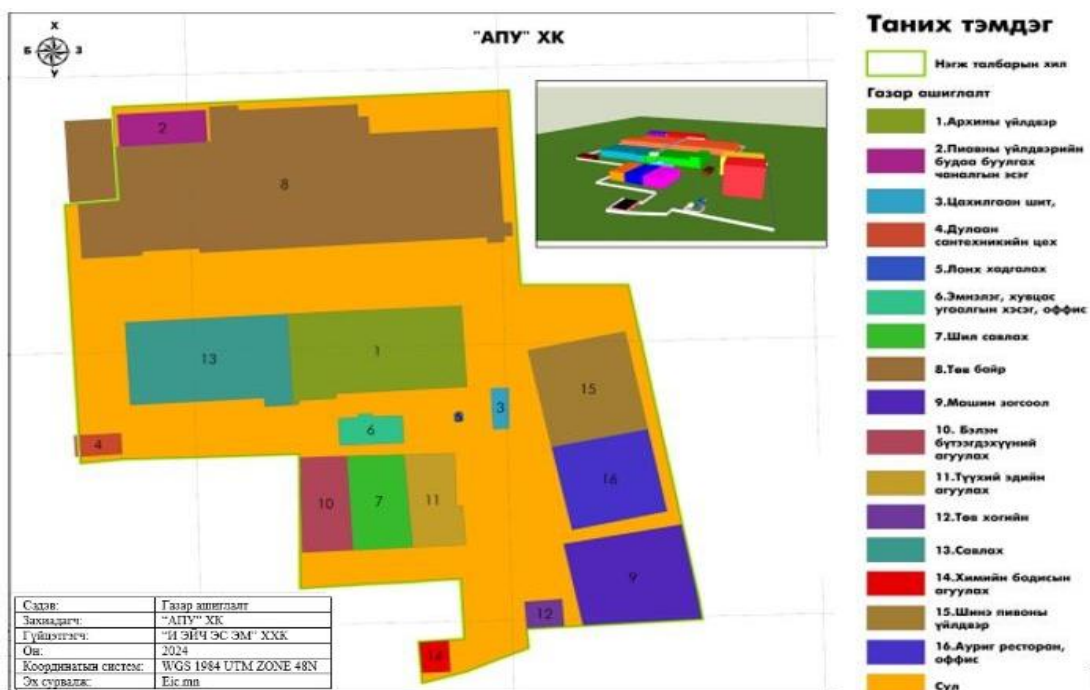
Үйлдвэрийн бүтэц, харьяалагдах нэгжүүд: “АПУ” ХК-ийн үйлдвэр нь бүтэц, зохион байгуулалтаараа дараах нэгж, хэсгүүдтэй. Үүнд:

- 🌀 Шар айргийн 3 үйлдвэр
- 🌀 Архины 2 үйлдвэр
- 🌀 Спиртийн үйлдвэр
- 🌀 Ус, ундааны үйлдвэр
- 🌀 Сүүний үйлдвэр
- 🌀 Хий үйлдвэрлэх хэсэг
- 🌀 Хог хаягдлыг ангилах хадгалах хэсэг
- 🌀 Логистик төвтэйгөөр үйл ажиллагаагаа явуулж байна.
- 🌀 Хяналт шинжилгээний итгэмжлэгдсэн лабораториуд

Химийн бодис, түүхий эд бэлэн бүтээгдэхүүн, туслах материал хадгалах агуулах

Зураг 3. “АПУ” ХК-ийн төв байр

Зураг 4. Үйлдвэрийн ерөнхий бүдүүвч зураг

2. АПУ ХК – ийн Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны танилцуулга

2.1. АПУ ХК нь “Бахархалт Монгол” тогтвортой хөгжлийн стратегийн хүрээнд **байгаль орчинд ээлтэй, нийгэмд хариуцлагатай бизнесийн загварыг төлөвшүүлэхийг** эрхэм зорилгоо болгон ажиллаж байна. Бид “Тогтвортой хөгжил”-ийн үндсэн тулгуур болох **нийгэм, байгаль орчны тэнцвэртэй хөгжлийг хангах**, байгальд сөрөг нөлөөг бууруулахын зэрэгцээ нийгэм, хүн, хамтын үнэ цэнийг нэмэгдүүлэхэд бодит хувь нэмэр оруулахыг зорьдог. Бид 2011 оноос хойш олон улсын ISO 14001 – Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны стандартыг хэрэгжүүлж ирсэн бөгөөд энэ нь байгууллагын үйл ажиллагааг тогтвортой байдлын зарчимд нийцүүлэн, байгаль орчны нөлөөллийг системтэйгээр тодорхойлох, хянах, тасралтгүй сайжруулах боломжийг бүрдүүлж байна. Энэхүү тогтолцоо нь “Бахархалт Монгол” стратегийн гол тулгуур болох байгаль орчны хариуцлага, нийгмийн сайн сайхан байдлыг дэмжих бодлого-той уялдан хэрэгжиж байна.

АПУ ХК нь үйлдвэрлэлийн бүхий л үе шатанд байгаль орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах, нөөцийг хэмнэлттэй ашиглах, хог хаягдлыг дахин боловсруулах, дахин ашиглах, хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах бодлого хэрэгжүүлж байна.

- Усны нөөцийн менежмент: Үйлдвэрлэлийн усны хэрэглээнд хэмнэлт, дахин ашиглалтын системийг нэвтрүүлж, цэвэр болон бохир усны хэрэглээг оновчтой болгох арга хэмжээг хэрэгжүүлэв. Үүнтэй уялдуулан АПУ ХК нь цэвэрлэсэн усаа дахин ашиглах АЦУС байгууламжийг (WWTP) үндэсний стандарт (MNS 6734:2018)-ын дагуу ашиглалтад оруулж, усны нөөцийн тогтвортой менежментийг хангаж байна.
- Хаягдлын менежмент: Үүсэх хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, дахин боловсруулах боломжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор хаягдал, сав баглаа боодлын менежментийн стратеги, дотоод хяналтын журам, сургалт, системийг хэрэгжүүлж байна.
- Нүүрстөрөгчийн ул мөр бууруулах: Эрчим хүчний хэрэглээг оновчтой болгох, сэргээгдэх эрчим хүчний хэрэглээг нэмэгдүүлэх, албан ёсны хэмжилтэд тулгуурлан жил бүр хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах зорилт тавьж ажиллаж байна.
- Байгальд ээлтэй бүтээгдэхүүн: Сав баглаа боодлын хөнгөн, дахин боловсруулалттай материалыг ашиглах, хэрэглэгчдэд тогтвортой хэрэглээний ойлголт түгээх, хариуцлагатай хэрэглээний соёлыг төлөвшүүлэх ажлуудыг хэрэгжүүлж байна.

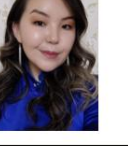
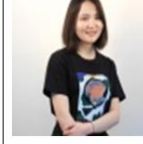
“Бахархалт Монгол” стратегийн нийгмийн тулгуур нь хүмүүн төвтэй хөгжил, хамтын үнэ цэнийг бий болгох зорилготой билээ.

- Ажилтнуудын хөгжил: Ажилтнуудын ур чадвар, мэдлэгийг дээшлүүлэх дотоод сургалт, хөгжлийн хөтөлбөрийг тогтмол хэрэгжүүлж, мэргэжлийн өсөлт, карьерийн хөгжлийг дэмжиж байна.
- Аюулгүй, эрүүл ажлын орчин: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандартыг сайжруулж, осолгүй, эрүүл ажлын байрыг бий болгох соёлыг төлөвшүүлж байна.
- Нийгмийн хариуцлага ба орон нутгийн хөгжил: Боловсрол, эрүүл мэнд, спорт, соёлын чиглэлээр нийгэмд эерэг нөлөө үзүүлэх төсөл, хамтын ажиллагааг дэмжин хэрэгжүүлдэг. Мөн орон нутгийн үйлдвэрлэгчид, ханган

нийлүүлэгчидтэй урт хугацааны түншлэлийг хөгжүүлж, орон нутгийн эдийн засгийн өсөлтөд хувь нэмэр оруулж байна.

- Тэгш боломж ба ёс зүй: Компанийн хэмжээнд жендэрийн тэгш байдлыг дэмжиж, олон талт байдлыг хүлээн зөвшөөрсөн, шударга, ил тод, ёс зүйтэй ажлын орчныг бүрдүүлсэн.

Эдгээр үйл ажиллагаагаар дамжуулан АПУ ХК нь нийгмийн сайн сайхан байдлыг дэмжих, ажилтнууд болон олон нийтийн итгэлийг хүлээсэн тогтвортой байгууллага байх зорилгоо тууштай хэрэгжүүлж байна.

Environmental Team Organization					
	Team Leader		Team Lead Manager		Sustainability Representative
	- BOMT Менежмент ба байгаль орчны тогтвортой байдлын бодлого - ISO 14001-ийн хэрэгжилт ба хяналт - Хууль эрх зүй, гэрээ, стандарт шаардлагуудын нийцэл - Журам зохицуулалт ба стандартчилал - BOMT-ы дотоод аудит - Сургалт ба хөгжил - Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр		- BOMT Менежмент хөтөлбөр удирдлага ба хяналт - Байгаль орчны менежментийн нөөц ба дэмжлэг - Ерөнхий аудит ба хяналт шалгалт - Удирдлагын дүн шинжилгээ		- Байгууллагын дотоод болон гадаад харилцаа холбоо - Байгаль орчны тогтвортой байдлын бодлого - Байгаль орчны аян хөтөлбөр - Байгаль орчны арга хэмжээ, тэмдэглэлт өдрүүд - Олон нийттэй харилцах харилцаа
Б.Номинжаргал \Environmental system specialist\		О.Топбат \Senior SHE Manager\		Э.Мөнхуул \Sustainability Manager\	
	Sustainability Representative		Utility Member		Utility Member
	- Байгууллагын дотоод болон гадаад харилцаа холбоо - Байгаль орчны тогтвортой байдлын бодлого - Байгаль орчны аян хөтөлбөр - Байгаль орчны арга хэмжээ, тэмдэглэлт өдрүүд - Олон нийттэй харилцах харилцаа		- Ус ба бохир усны менежмент - Усны хяналт шинжилгээ - Байгаль орчны KPI - Тайлан мэдээлэл		- Цэцхилгэн эрчим хүчний менежмент - Эрчим хүчний аудит - Байгаль орчны KPI - Тайлан мэдээлэл
Э.Амина \Sustainability executive\		Ц.Батсүх \Utility Engineer\		Б.Өлзийтулга \Relay Protection Engineer\	
	RPM representative		TPM Representative		WWTP project Representative
	- ЯРМ Шил татан авалт - Тайлан мэдээлэл		- ТРМ (BVC) дэмжлэг - Байгаль орчны тогтвортой байдлын пилларын үйл ажиллагаа - Сайжруулах арга хэмжээ, ТРМ баг - Байгаль орчны KPI		- Цэвэрлэх байгууламжийн төслийн удирдлага - Тайлан мэдээлэл
Г.Хандармаа /RPM coordinator\		Ч.Түвшинбат \Senior TPM Engineer\		Ч.Эрдэнэсүрэг \Head of Project department\	
	Vodka washine plant Representative		Brewery Representative		Vodka Plant Representative
	- Шил угаалгын үйлдвэрийн BOMT - БО-ы дэд багийн удирдлага - БOMT газар дээрх хэрэгжилт ба хяналт - Тайлан мэдээлэл - Шалгалт, залруулах арга хэмжээ		- Шар айрагны үйлдвэрийн BOMT - БО-ы дэд багийн удирдлага - BOMT газар дээрх хэрэгжилт ба хяналт - Тайлан мэдээлэл - Шалгалт, залруулах арга хэмжээ		- Аркины үйлдвэрийн BOMT - БО-ы дэд багийн удирдлага - BOMT газар дээрх хэрэгжилт ба хяналт - Тайлан мэдээлэл - Шалгалт, залруулах арга хэмжээ
Б.Азжаргал \Bottle washing plant manager\		Л.Эрдэнэчимэг \Brewery team leader\		Н.Долгормаа \Technology manager\	
	Logistics Representative		Distillery Plant Representative		Packaging Representative
	- Агуулахын албан BOMT - БО-ы дэд багийн удирдлага - BOMT газар дээрх хэрэгжилт ба хяналт - Тайлан мэдээлэл - Шалгалт, залруулах арга хэмжээ		- Спиртийн үйлдвэрийн BOMT - БО-ы дэд багийн удирдлага - BOMT газар дээрх хэрэгжилт ба хяналт - Тайлан мэдээлэл - Шалгалт, залруулах арга хэмжээ		- Савлах үйлдвэрийн BOMT - БО-ы дэд багийн удирдлага - BOMT газар дээрх хэрэгжилт ба хяналт - Тайлан мэдээлэл - Шалгалт, залруулах арга хэмжээ
Г.Амартүвшин \Warehouse Senior Executive\		Х.Эрдэнэжаргал \Head of Distillery\		О.Баттамир \Packaging team leader\	
	Finance Representative		Estates Representative		Laboratory Representative
	- Supply chain business controller - Төсөв, санхүүгийн зохицуулалт - Төсвийн хэрэгжилт, хяналт		- Оффис хэсгийн BOMT - Хатуу хог хаягдлын шилжүүлэг ба устгал - BOMT газар дээрх хэрэгжилт ба хяналт - Тайлан мэдээлэл - Шалгалт, залруулах арга хэмжээ		- Лабораторын BOMT - БО-ы дэд багийн удирдлага - BOMT газар дээрх хэрэгжилт ба хяналт - Тайлан мэдээлэл - Шалгалт, залруулах арга хэмжээ - AOX менежмент

Зураг 5. Үйлдвэрийн байгаль орчны баг бүрэлдэхүүн

Бүлэг 2. Төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ

“И ЭЙЧ ЭС ЭМ” ХХК нь Шингэн хүнсний төсөлтэй холбоотой баримт бичиг, бүртгэл тэмдэглэл, үйлдвэр болон түүний нэгж хэсгүүд, агуулахын орчинд хийсэн орчны хяналт шинжилгээний үр дүн, төсөл хэрэгжиж буй нутаг дэвсгэрийн байгаль орчин төлөв байдал, бохирдол доройтлын түвшин, үйлдвэрийн үйл ажиллагаа, техник хэрэгсэл болон химийн бодисын эрсдэлийн үнэлгээний үр дүн зэрэгт үндэслэн объектийг 4-н хэсэгт хуваан хэсэг тус бүрт магадлан жагсаах буюу хяналтын болон асуулгын хуудасны арга, математик статистикийн аргуудыг ашиглан төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг дараах алхмуудаар тодорхойлов.

Алхам 1. Төслийн гол зорилго, техник технологи, эдийн засгийн хүчин чадал, үндсэн болон туслах үйл ажиллагаанд байгаль орчны шинжилгээ хийж эхний ээлжид анхаарах асуудлуудыг тодорхойлохын тулд нөлөөллийн байж болох эх үүсвэрүүдийг аль болох бүрэн хамруулан нөлөөлөлд өртөж болзошгүй объектууд, бүх орчныг тодорхойлсон.

Хүснэгт 1. Сөрөг нөлөөллийн эх үүсвэр /Магадлан жагсаах арга/

№	Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөлийг нарийвчлан авч үзэх асуудлууд	Хариулт
1	Тухайн орон нутгийн хувьд физик өөрчлөлт гаргах эсэх	Үгүй
2	Усны нөөцийг ашиглах эсэх	Тийм
3	Усны нөөцийг хомсдуулах эсэх	Үгүй
4	Байгалийн дагалдах нөөц баялаг ашиглах эсэх	Тийм
5	Төслийг хэрэгжүүлэх хүрээнд хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд хор хөнөөлтэй химийн бодис, материалыг ашиглах, хадгалах, тээвэрлэх, устгах, үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа явагдах эсэх	Тийм
6	Төсөл хэрэгжүүлэх үе шатанд хатуу хог хаягдал гарах эсэх	Тийм
7	Төсөл хэрэгжүүлэх үе шатанд шингэн хаягдал гарах эсэх	Тийм
8	Агаарт аливаа төрлийн бохирдуулагч бодис ялгарах эсэх	Үгүй
9	Дуу чимээ, доргио, чичиргээ, гэрлийн болон дулааны нөлөөлөл, цахилгаан соронзон цацраг үүсгэх эсэх	Тийм
10	Гадаргын болон газрын доорх усанд бохирдуулагч бодис оруулснаас усны бохирдол үүсэх эсэх	Үгүй
11	Төслийн хэрэгжилтийн үе шатанд хүний эрүүл мэнд, амь нас, байгаль орчинд нөлөөлөхүйц осол аваар, эрсдэл гарч болзошгүй эсэх	Тийм
12	Ус бохирдуулах эсэх	Тийм
13	Хүний эрүүл мэнд, амь нас, байгаль орчинд нөлөөлөхүйц осол аваар, эрсдэл гарах эсэх	Тийм

14	Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, түүний ойр орчимд улс, орон нутгийн хэтийн хөгжилд ашиглахаар төлөвлөсөн, сөрөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй газар байгаа эсэх	Үгүй
----	---	------

Үр дүн: “АПУ” ХК-ны төслөөс шалтгаалан орон нутагт физик өөрчлөлт гарахгүй. Үйлдвэрийн хэмжээнд жилд дунджаар...мян.м3 цэвэр усыг ашиглана. Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхэд ашиглаж буй усны хэмжээг хүнсний салбарын усны нормтой харьцуулан тооцход нормоос 2 дахин бага ус ашиглаж байгаа гэж үзэж байна.

Төслийн болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, түүний хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим:

Үйлдвэрийн үйл ажиллагааны явцад жилд нийт 4тн орчим энгийн хатуу хог хаягдал, 560 кг орчим химийн бодисын сав баглаа боодлын хаягдал үүсэх тооцоотой.

Үйлдвэрийн уур, ус, цахилгаан, дулааны хэрэгцээг төвлөрсөн шугам сүлжээнээс хангадаг тул агаарын чанарт сөрөг нөлөө үзүүлэх суурин эх үүсвэр ашиглахгүй бөгөөд агаар бохирдуулагч химийн бодис ялгаруулахгүй. Харин савлах үйлдвэрийн дотор машин, тоног төхөөрөмжийн дуу чимээнээс физик бохирдол үүсдэг. Хаягдал усанд хийсэн шинжилгээний дүнгээр Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх MNS6561:2015 стандарт шаардлагыг хангаж байна. Үйлдвэрийн ажилчид хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл бүрэн хэрэглээгүйн улмаас гэмтэж бэртэх, химийн бодисын эрсдэлд өртөх зэрэг гэнэтийн осол аваар, эрсдэл үүсэж болзошгүй.

Төслийг хэрэгжүүлэх явцад орон нутгийн хэтийн хөгжилд сөрөг нөлөөтэй үйл ажиллагаа (хүн амыг нүүлгэн шилжүүлэх, түүх соёлын дурсгалт газрыг гэмтээх, ой модыг огтлох, гэмтээх зэрэг) явуулахгүй, мөн төсөл хэрэгжих орчинд үйл ажиллагаа явуулж буй бусад байгууллагатай зөрчилдөхгүй, орон нутагт эерэг нөлөөтэй.

Алхам хоёр: Анхаарах асуудлуудыг тодорхойлсон үндсэн дээр тухайн төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийн эрчим, цар хүрээ, хугацаа, шинж чанарыг магадлан жагсаах буюу хяналтын хуудасны аргаар тодорхойлж тоон ба чанарын шинжилгээ хийсэн.

Хүснэгт 2. Төслөөс байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, чиглэл, эрчим нь нөлөөллийн төрөлтэй уялдах нь

Байгаль орчны үзүүлэлтүүд	Хэлбэр		Хугацаа			Чиглэл		Эрчим		
	Шууд	Шууд бус	Өөрөө зохицуулагда	Богино	Урт	Буцаж нөлөөлөх	Буцалтгүй нөлөөлөх	Хүчтэй	Дунд	Сул
1. Байгалийн нөөц ашиглалт, байгаль орчны чанарын асуудал										
Уур амьсгалын өөрчлөлт		-			-		-			-
Эрчим хүчний нөөц	+			+						+
Усны нөөц ашиглах	-				-		-		-	
Газрын доорхи усны нөөц хомсдох	-				-		-			-
эрчим хүч хэрэглэх	-				-		-		-	

Нүүрсний нөөц ашиглах	-				-		-		-	
Ургамлын нөмрөгт нөлөөлөх		-		-			-			-
Гадаргын усны чанарт нөлөөлөх		-			-		-			-
Агаарт бохирдуулагчид/үнэр, хортой хий/ ялгарах	-				-		-			-
Хөрсний бохирдол үүсэх		-			-		-			-
Химийн бодис хөрсөнд нэвчиж, хөрс ба гүний усыг бохирдуулах		-		-		-				-
Дуу чимээ, доргио чичиргээний нөлөө үүсэх	-				-		-			-
Хатуу хог хаягдал үүсэх	-				-		-		-	
Шингэн хог хаягдал үүсэх	-				-		-		-	
Химийн бодисын хортой, аюултай хог хаягдал үүсэх	-				-		-			-
2. Эдийн засаг, нийгмийн асуудал										
Нийгэм, эдийн засагт эерэгээр нөлөөлөх /бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл өсөх/	+				+	+			+	
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр, хариуцлага	+				+	+			+	
Орон нутгийн орлого нэмэгдэх	+				+	+		+		
Орон нутгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх	+				+	+			+	
Нийгмийн хариуцлага, соёлд нөлөөлөх	+				+	+			+	
Ажлын байр нэмэгдэх	+				+		+		+	
3. Бусад										
Химийн бодис хөрс, усаар дамжин хүн, амьтад нөлөөлөл		-			-	-				-
Болзүшгүй осол, эрсдэл-хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөл		-		-		-				-
Хүчтэй салхи, түймэр, аюул осол		-		-			-		-	
Дүн	16	7	-	4	19	8	15	1	11	12

(+) эерэг нөлөөтэй, (-) Сөрөг нөлөөтэй

Үнэлгээний үр дүн: Төслөөс байгаль орчин, нийгэм, эдийн засагт шууд байдлаар үзүүлэх нөлөөллийн 38.2% нь ямар нэг эерэг, сөрөг нөлөөгүй, 22.7% нь эерэг, 39.1% нь сөрөг нөлөөлөлтэй байна.

Үйлдвэрийн үйл ажиллагааны явцад усны нөөц, химийн бодис, бүтээгдэхүүн ашиглах, хатуу-шингэн хог хаягдал, дуу чимээ, доргио чичиргээ үүсэх зэрэг нь сул эрчимтэйгээр урт хугацаанд, харин гэнэтийн осол аваар, эрсдэл, гал түймэр, үер, хүчтэй салхи зэрэг нь дунд эрчимтэйгээр богино хугацаанд буцалтгүйгээр шууд сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй.

Төслийн үйл ажиллагааны явцад үүсэх нөлөөллийг тус бүрээр авч үзвэл байгалийн нөөц, түүний ашиглалт, байгаль орчны чанарын асуудалд ус, эрчим хүч, нүүрсний нөөц ашиглах, хатуу ба шингэн хаягдал үүсэх нөлөөлөл нь дунд зэргийн эрчимтэйгээр урт хугацаанд шууд, буцалтгүй нөлөөлнө. Газрын доорх усны нөөц хомсдох, агаарт физик, химийн бохирдол ялгарах, хөрсний бохирдол, дуу чимээ, доргио чичиргээ, химийн хорт болон аюултай хаягдал үүсэх нь сул эрчимтэйгээр урт хугацаанд шууд, буцалтгүй нөлөөлнө. Уур амьсгалын өөрчлөлт, гадаргын усны чанарт үзүүлэх нөлөөлөл нь сул эрчимтэйгээр урт хугацаанд шууд бусаар буцалтгүй, химийн бодис хөрсөнд нэвчиж хөрс, гүний усыг бохирдуулах нь богино хугацаанд шууд бус, сул эрчимтэйгээр буцаж нөлөөлж болзошгүй.

Нийгэм, эдийн засгийн асуудлын хувьд компанид 908 хүн ажилладаг, 2023 оны байдлаар

Монгол улсын Онцгой албан татварын орлого 146.81тэрбум.төг, НӨАТ орлого 62.89тэрбум.төгрөг, Гаалийн татварт 12.15тэрбум.төг, ААНОАТ-г 41.1тэрбум.төг, НДШ 9.3тэрбум.төг, ХХОАТ 4.02тэрбум.төг бусад татварт 1,01тэрбум төгрөгийг, нийтдээ 227.7тэрбум.төг дангаараа бүрдүүлдэг тул дунд эрчимтэйгээр урт хугацаанд шууд хэлбэрээр эерэгээр буцаж нөлөөлнө. Тус төслөөс ажлын байр нэмэгдэж, ядуурлыг бууруулахад ихээхэн дэмжлэг болж байгаа ба улсын болон орон нутгийн орлого нэмэгдэх, нийгмийн соёл, хандлага зэрэгт урт хугацаанд шууд, хүчтэй болон дунд зэргийн эрчимтэйгээр эерэг нөлөө үзүүлж байна. Үйлдвэрийн нийгэмд чиглэсэн олон талт үйл ажиллагаануудын хувьд, цар хүрээ жилээс жилд тэлсэн, үр дүн сайтай, хүртээмжтэй, эерэг, тасралтгүй, тогтмол хэлбэртэйгээр нийгэмд үзүүлэх эерэг нөлөөлөл маш их байна.

Алхам гурав. Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний үндэслэлийг сайжруулах зорилгоор математик статистикийн Байесын критерийг ашиглан нөлөөллийн эх үүсвэр бүрийг экосистемийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдтэй уялдуулан үйлдвэрийн үйл ажиллагаа тэр дундаа чухам аль технологийн үе шат, технологийн дамжлага, ямар эх үүсвэрээс агаар, ус, хөрсөнд илүү их сөрөг нөлөө үзүүлж байгааг тодорхойлсон.

Энд: W_i = Байесын критери

$$W = \sum_{i=1}^n P_i R_{ij}$$

P_i = магадлалын үзүүлэлт

R_{ij} = Тооцоонд орсон тохиолдлуудын зэрэглэл (үнэлгээ)

Уг арга нь дулааны станц, спирт болон архины үйлдвэр, түүхий эд, туслах материалын агуулах, бэлэн бүтээгдэхүүний агуулах, тээврийн хэрэгсэл зэрэг m тооны нөлөөллийн эх үүсвэр бүрийг n тооны экосистемийн бүрэлдэхүүн хэсэг бүртэй уялдуулан жин (P_i)-г олж улмаар дараалалд оруулан зэргэлснээр байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний үндэслэлийг сайжруулахад ихээхэн ач холбогдолтой арга юм.

Ингэхдээ байгаль орчны чанарын түвшинг босоо тэнхлэгт 0-10 хооронд хуваах ба экологийн тооцоонд авсан зохимжтой үнэлгээг нөлөөллийн хэмжээнээс шалтгаалан 1-ээс 10 хүртэл нөлөөлөл их бол бага, бага бол их тоогоор үнэлнэ.

Хүснэгт 3. Нөлөөллийн үнэлгээний матриц

Экосистемийн бүрэлдэхүүн хэсэг			Нөлөөллийн хүчин зүйлүүд									
			Спирт үйлдвэрлэл	Архи үйлдвэрлэл	Түүхий эдийн агуулах	Химийн бодисын агуулах	Бэлэн бүтээгдэхүүний агуулах	Засварын цех	Тээврийн хэрэгсэл, зогсоол	Хог хаягдлын цэг	Лабораториуд	Оффис
			A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10
Агаар	Бохирдуулагч бодис агаар мандалд ялгаруулах	B1	4	7	7	9	9	9	8	7	8	9
	Дуу чимээ, доргио чичиргээ	B2	4	6	6	6	8	10	9	8	10	10
	Агаарт үнэрийн бохирдол үүсгэх	B3	8	7	10	10	10	10	9	9	10	9
	Цахилгаан соронзон цацраг үүсэх	B4	5	7	10	8	10	10	10	10	10	10
Ус	Цэнгэг усны нөөцийг ашиглах	B5	3	10	5	8	10	10	10	10	10	9
	Гадаргын болон газрын доорх усны хомсдол үүсэх	B6	6	10	6	9	10	10	10	10	10	10
	Гадаргын болон газрын доорх усны бохирдол үүсгэх	B7	9	8	10	10	10	10	10	10	8	10
Хөрс	Хөрсөн бүрхэвч эвдрэх	B8	9	6	9	9	10	10	9	7	8	9
	Хөрс бохирдуулах	B9	8	6	9	9	10	10	10	7	5	9
	Хөрс доройтох, цөлжих	B10	10	6	10	10	10	10	10	7	6	9
Ургамал	Ургамлан нөмрөг, ой мод өртөх	B11	9	6	9	9	9	9	9	7	7	9
	Ховор, нэн ховор ургамлын төрөл зүйл өртөх	B12	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Амьтан	Зэрлэг амьтдын амьдрах орчинг доройтуулах	B13	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
	Ховор, нэн ховор амьтан өртөх	B14	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Дүн			10 5	10 9	12 1	12 7	136	13 9	13 4	122	122	134
Сөрөг нөлөөгүй 9-10			Хамгийн их анхаарал татаж буй асуудлууд: Усны нөөцийг хомсдуулах Усны нөөцийг ашиглах Дуу чимээ									
Сөрөг нөлөө бага 7-8												
Сөрөг нөлөө дунд 5-6												
Сөрөг нөлөө их 3-4												
Сөрөг нөлөө маш их 1-2												

Үнэлгээний үр дүн: Байесын критээрээр үнэлсэн нөлөөллийн матрицын үр дүнг нөлөөллийн хүчин зүйлсээр дараалуулбал $A_4 > A_3 > A_2 > A_1 > A_9 > A_6 > A_5 > A_8 > A_7$ гэсэн дарааллаар үнэлгээний жин эзэлж байна. Эндээс харахад хамгийн их анхаарал татаж буй асуудлууд болох үүсэх хатуу хог хаягдлын хэмжээ, ашиглаж байгаа цэвэр усны хэмжээ, хаягдал усны чанар, дуу чимээний үзүүлэлтүүдээр хамгийн бага оноо авч байгаа үйлдвэрийн хэсгүүдэд лонх угаах, савлах, архи-пивоны үйлдвэрүүд орж байна.

Харин лаборатори болон аюултай хог хаягдлыг цэг зэрэг нь хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд болзошгүй эрсдэлийн эх үүсвэр болох боловч экосистемд нийтэд нь нөлөөлөх байдал бага байна.

Тус үйлдвэр нь жилд ойролцоогоор 540 мян.м³ усыг үйлдвэрлэл, технологи, халаалт болон ахуйн зориулалтаар ашиглаж байгаа нь цэвэр усны нөөцөд хамгийн их сөргөөр нөлөөлж болзошгүй юм.

1. Төслийн талбайн нөлөөллийн бүс:

“АПУ” ХК-ийн “Шингэн хүнсний үйлдвэр” төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг БОАЖ сайдын 2017 оны 12 дүгээр сарын 101 өдрийн 331 тоот тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний аргачлал”-ын дагуу төслийн үйл ажиллагаанаас нөлөөлөлд өртөх газрын хэмжээг тогтоосон. Нөлөөлөлд өртөх газрын хэмжээг тогтоохдоо “Нөлөөлөл орон зайд буурах функц”-ыг ашигласан. Өөрөөр хэлбэл нөлөөлөл нь нөлөөллийн эх үүсвэрээс тодорхой зайд янз бүрийн эрчимшилтэйгээр орон зайд тархана. Тухайлбал, нөлөөллийн эх үүсвэрээс тодорхой зайд нөлөөлөл их хэвээр үргэлжлэх ба нөлөөллийн төрлөөс шалтгаалан нөлөөллийн эрчимшил өөр өөр зайд ялгавартай буурна. Энэхүү орон зайд тархаж буй нөлөөллийн эрчим хоорондоо давхцах үед давхардал нөлөөлөл үүсэх болно.

“АПУ” ХК-ийн Шингэн хүнсний үйлдвэрийн талбайн нөлөөллийн орон зай, цаг хугацааны тархалтыг тодорхойлохын тулд ГМС-ийн ArcGIS 10.4 программ дээр нөлөөлөл буурах функц ашиглан нөлөөллийн эрчим, орон зай, цаг хугацааны тархалтыг тодорхойлсон. Үүнд:

$$Function = \left(\frac{1}{1 + \exp\left(\left(\left(\frac{Distance}{100} - a\right) * b\right)\right)} \right) * Weight$$

Энд: *Distance* - Нөлөөлөл буурах зай,

Weight - Нөлөөллийн эрчим

a, b - Налуугийн хүчин зүйлс

Нөлөөлөл буурах зай болон нөлөөллийн эрчим зэрэг нь нөлөөллийн төрөл, газар орны нөхцөл байдлаас шалтгаалан өөр өөр байх тул дараах хүснэгтэд үзүүлсэн байдлаар нөлөөлөл буурах зэрэгтэй уялдуулан налуугийн хүчин зүйлсийг сонгож нөлөөлөл буурах функцийг тогтооно.

Хүснэгт 4. Нөлөөлөл буурах зэрэгтэй уялдуулсан нөлөөлөл буурах функц

Нөлөөлөл буурах зэрэг	Нөлөөлөл буурах функц
Огцом	$Function = \left(\frac{1}{1 + \exp\left(\left(\left(\frac{Distance}{100} - 1\right) * 5\right)\right)} \right) * Weight$

Дунд-огцом	$Function = \left(1 / \left(1 + Exp\left(\left((Distance/100) - 2.5\right) * 2\right)\right)\right) * Weight$
Дунд	$Function = \left(1 / \left(1 + Exp\left(\left((Distance/100) - 5\right) * 1\right)\right)\right) * Weight$
Алгуур	$Function = \left(1 / \left(1 + Exp\left(\left((Distance/100) - 10\right) * 0.5\right)\right)\right) * Weight$

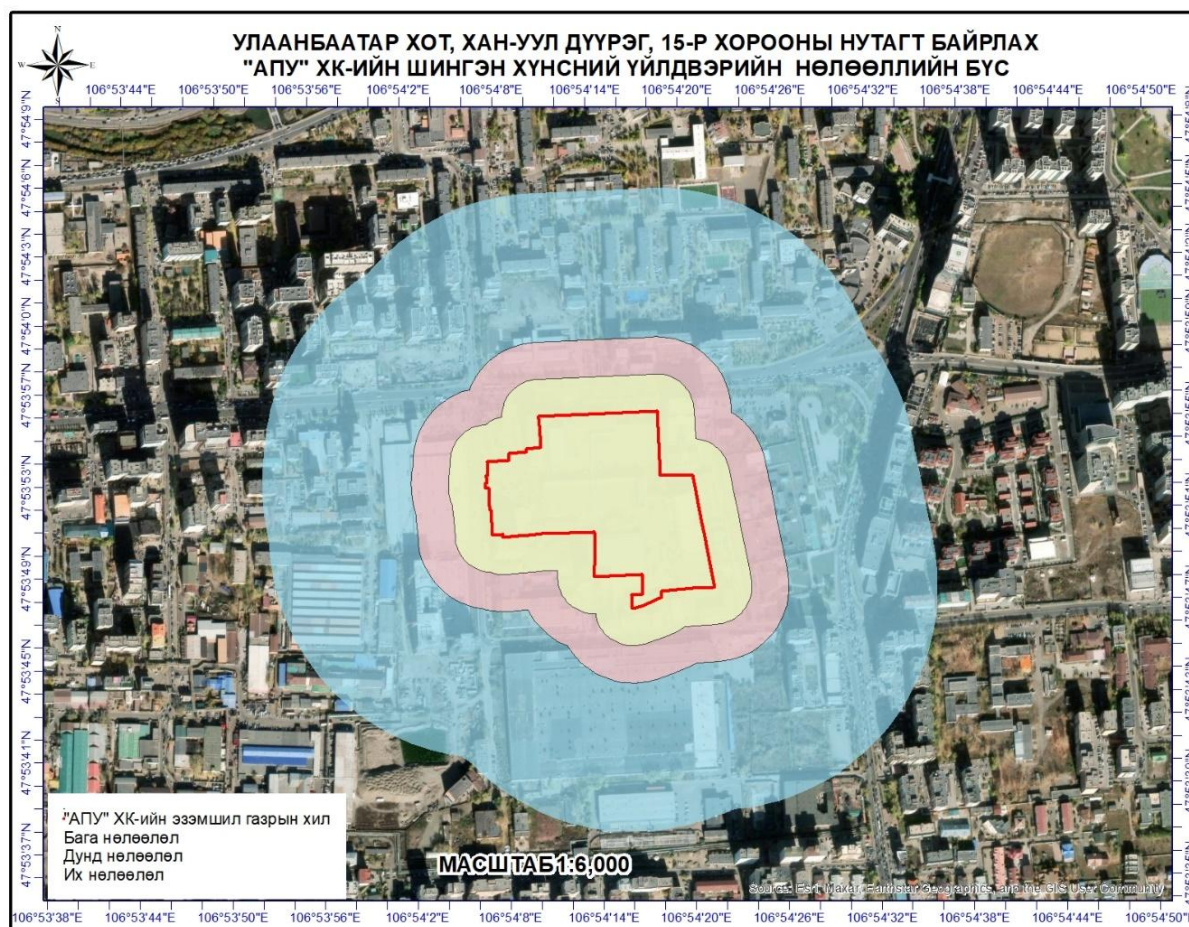
Нөлөөлөл буурах функцийг ашиглахад нөлөөлөл буурах зай, нөлөөлөл буурах зэрэг, нөлөөллийн эрчмийг дараах хүснэгтэд тодорхойлогдсон утгаар тооцов.

Хүснэгт 5. Нөлөөлөл орон зайд буурах функцэд ашигласан үзүүлэлтүүд

Хэлбэр	Нөлөөллийн төрөл	Нөлөөлөл буурах зэрэг	Нөлөөлөл буурах функц	Нөлөөлөл буурах зай	Нөлөөллийн эрчим (бага-100, дунд-200, их-300)
Суурьшил	Хот	Талбай	Алгуур	10,000	300
	Том суурин	Талбай	Алгуур	5,000	300
	Суурин	Талбай	Алгуур	2,500	300
	Түр зуурийн суурин	Талбай	Алгуур	1,000	300
Үйл ажиллагаа	Хашаалсан талбай	Талбай	Дунд зэрэг	1,000	300
	Оффисын барилга	Талбай	Алгуур	100	300
	Үйлдвэрийн барилга	Талбай	Алгуур	300	300
	Агуулах	Талбай	Дунд зэрэг	100	300
	Газын түгээх станц	Талбай	Алгуур	100	300
	Уурхайн нүх	Талбай	Алгуур	1,000	300
	Өрмийн тавцан (тос)	Талбай	Дунд зэрэг	150	300
	Овоолго	Талбай	Алгуур	300	300
	Цөөрөм	Талбай	Дунд зэрэг	100	300
	Зогсоол - хучилттай	Талбай	Огцом	100	300
	Зогсоол - хучилтгүй	Талбай	Алгуур	200	300
	Бусад үйл ажиллагаа	Талбай	Дунд зэрэг	100	300
Дэд бүтэц	Онгоцны буудлын зурвас	Талбай	Алгуур	100	300
	Онгоцны буудлын барилга	Талбай	Дунд зэрэг	100	300

Дамжуулах шугам	Шугаман	Огцом	100	100
Дамжуулах хоолой - өндөрлөсөн	Шугаман	Огцом	100	200
Дамжуулах хоолой - газрын төвшинд	Шугаман	Огцом	100	300
Дамжуулах хоолой - газар доогуур	Шугаман	Огцом	100	100
Хатуу хучилттай зам	Шугаман	Огцом	100	300
Сайжруулсан хөрсөн зам	Шугаман	Дунд зэрэг	200	200
Ердийн хөрсөн зам - дан	Шугаман	Дунд зэрэг	100	100
Ердийн хөрсөн зам - олон салаа	Шугаман	Алгуур	250	100
Төмөр зам	Шугаман	Огцом	100	300
Бусад шугаман дэд бүтэц	Шугаман	Дунд зэрэг	100	200

Эх сурвалж: Де Нэйче Консерванси олон улсын байгууллага

Зураг 6.

Төслийн талбайн нөлөөлөл буурах зайн зураг

Төслийн талбайн хамгаалалтын бүсийн 50-300м-ийн зайд нөлөөлөл буурах функцээр тооцоолоход, төслийн үйл ажиллагаанаас их нөлөөлөлд өртөх талбай 61.8 га, дунд зэргийн нөлөөлөлд өртөх талбай 18 га, бага нөлөөлөлд өртөх талбай 10.8 га талбайг тус тус эзэлж байна.

Бүлэг 3. 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

АПУ ХК нь нэгэн зууны түүхтэй шингэн хүнсний салбарын тэргүүлэгч компанийн хувьд үйлдвэрлэл, ханган нийлүүлэлтийн сүлжээндээ байгаль орчинд ээлтэй, хариуцлагатай бодлого хэрэгжүүлж, бэлтгэн нийлүүлэгчид болон харилцагч байгууллагуудтай хамтран тогтвортой хөгжлийг дэмжин ажиллаж байна. 2025 онд бид Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагаас баталсан Тогтвортой хөгжлийн 17 зорилт-ыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр хүчин чармайлтаа нэмэгдүүлэн ажиллав. Бидний зорилго бол үйл ажиллагааны

явцад байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөг бууруулж, нөөцийн үр ашигтай менежментийг хэрэгжүүлэн, байгаль орчинд ээлтэй бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл эрхэлж, тогтвортой нийгмийг бий болгоход бодит хувь нэмэр оруулах юм. Эдгээр зорилгын хүрээнд байгууллага нь байгаль орчны бодлого, менежментийн тогтолцооны дагуу үйл ажиллагаагаа төлөвлөж, хэрэгжүүлсэн болно.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг гүйцэтгэхэд зарцуулсан зардлын задаргаа бүдүүвч

Хүснэгт 6. Тухайн жилд зарцуулагдах зардлын задаргаа

№	Менежментийн төлөвлөгөө	Ажил, ш	2025	2026	2027	2028	2029	Нийт
1	Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	6	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	3.6
2	Химийн бодис болон осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	9	5	5	5	5	5	25
3	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	5	10	10	10	10	10	50.0
4	БОМТ-г хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөө	12	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	15.0
5	БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	3	Үйл ажиллагааны зардлаар					-

6	Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөр	6	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	8
Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв, мян.төг		41	20.3	20.2	20.2	20.2	20.2	101.1

Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 7. Удирдлага зохион байгуулалтын биелэлт

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хугацаа	Зардал мян.төг	Хэрэгжилт
1. Хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах				
1	БОМТ-д тусгасан байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг тодорхой албан тушаалтанд хариуцуулан үйл ажиллагааг зохион байгуулах, дотоод журам тогтоож мөрдөх	Төслийн хугацаа нд	Дотоод зардал	БОМТ-д тусгасан байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээ хийх ажлын төлөвлөгөөг гаргаж Байгаль орчны хяналт шинжилгээг Цаг Уур орчны шинжилгээний харьяа Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лабораториор хийлгэсэн.
2	Экологийн паспорт хөтлөх			“Байгаль орчны хамгаалах аж ахуй нэгжийн экологийн паспорт. Үндсэн дүрэм” MNS 4219:1994 стандартын хүрээнд экологийн паспортыг хөтөлсөн.
3	Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохих хугацаанд нь хийж гүйцэтгэх ба биелэлтийг жил бүр дүгнэж, дүнг байгаль орчны хяналтын байгууллагад хүргүүлж байх	Жил бүр 11-р сарын 1-нээс өмнө	-	БОМТ-д тусгасан байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээ хийх ажлын төлөвлөгөөг гаргаж Байгаль орчны хяналт шинжилгээг Цаг Уур орчны шинжилгээний харьяа Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лабораториор хийлгэсэн.
4	Байгаль орчны хуваарьт аудитыг мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар 2 жил тутамд хийлгүүлэх	2025 он	Гэрээт ажлын дүнгээр	Байгаль орчны хуваарьт аудитыг Грийн сервис ХХК-аас 2025 онд хийлгэсэн.

5	Байгаль орчныг хамгаалахад дүүргийн иргэдийн оролцоог идэвхжүүлэх, уулзалт зөвлөгөөг жил бүр зохион байгуулах, тэдний санал зөвлөмжийг БОХТ-г хэрэгжүүлэх ажилд тусгах	Жил бүрийн 6-р сард	-	Шингэн хүнсний үйлдвэрийн төслийн тайлан болон Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг ХУД-ийн 19-р хорооны иргэдийн төлөөлөгч, хорооны удирдлагуудад танилцуулж, тэдний саналыг авч тайланд тусгав.
6	Эзэмшил газарт Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар 5 жил тутамд 1 удаа хийлгэн, дүгнэлт гаргуулж байх	2024 он	Гэрээт ажлын дүнгээр	Эзэмшил газарт Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг 2024 онд И Эйч Эс Эм ХХК-аас хийлгэсэн.
7	Хаягдал усны дүгнэлт гаргуулж, ус бохирдуулсны төлбөр төлөх	Жил бүр	-	Хаягдал усны дүгнэлт дүгнэлтийг гаргуулсан. Ус ашигласны төлбөр болон ус бохирдуулсны төлбөрийг төлсөн.
8	БОННУ тайланг үндэслэн ЗГХА, “Усны газар”-т хандан Усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтийг 5 жилд 1 удаа, Ус ашиглуулах дүгнэлтийг жил бүр гаргуулж байх	2024 он		БОННУ тайланг үндэслэн ЗГХА, “Усны газар”-т хандан Усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтийг 2024 онд гаргуулсан. Ус ашиглах дүгнэлтийг 2025 онд гаргуулсан. Ус бохирдуулсны төлбөр улирал бүрт төлдөг.
2. Ажиллагсдыг чадавхжуулах				
9	Ажилчдыг хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны сургалтад тогтмол хамруулах, чадавхжуулах	Жил бүр	-	Компанийн ажилтнуудын мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор ХАБЭАБО-ны алба, Хан-Уул дүүргийн Онцгой байдлын хэлтэс болон холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран
10	Онцгой байдлын хэлтэстэй хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, гэнэтийн осол, эрсдэл, түүнээс хамгаалах талаар сургалт зохион байгуулах		Гэрээт ажлын дүнгээр	гамшгийн эрсдэлийн бэлэн байдал, гэнэтийн осол, эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлийн сургалтуудыг зохион байгууллаа. Мөн химийн бодистой зөв харьцах дадлага, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны талаарх танхимын, цахим болон практик хэлбэрийн сургалтуудыг ажилтнуудад хүргэв.
3. Бусад				

11	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тогтсон байршилд мод тарьж ургуулах	Жил бүр	10.0	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Горхи-Тэрэлжийн БЦГ-т 300 ширхэг хайлаас, улиас мод тарьсан.
12	Иргэдийн экологийн боловсролыг дээшлүүлэх, нийгэмд чиглэсэн хөтөлбөр, контент бэлтгэх	Жил бүр	5.0	Бахархалт Монгол стратеги-2030, Ногоон ба Цэвэр тунгалаг хананы хүрээнд 2025 онд АПУ ХК-ийн хүлэмжийн хийн тооцооллыг хийв.
Нийт			15.0	

АПУ ХК-ийн **Байгаль орчны дэд хэсэг** нь **Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, байгаль орчны (ХАБЭАБО)** албанд харьяалагддаг бөгөөд дараах чиглэлүүдээр үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлдэг. Үүнд:

- Байгалийн нөөцийн менежмент, түүний зохистой ашиглалт
- Хог хаягдлын менежмент
- Хүрээлэн буй орчинд нөлөөлж болзошгүй эрсдэлийн удирдлага
- Орчны хяналт, шинжилгээний үйл ажиллагаа

Эдгээр чиглэлүүдийн хүрээнд Байгаль орчны дэд хэсэг нь Монгол Улсын Байгаль орчны багц хууль, холбогдох журам, стандартуудын шаардлагыг ханган ажиллуулах зорилт тавин ажиллаж байна.

АПУ ХК нь 2011 оноос хойш олон улсын ISO 14001 Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны стандартыг амжилттай нэвтрүүлж, тасралтгүй сайжруулан хэрэгжүүлсээр ирсэн. 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хянах ажлын хэсгээс гаргасан дүгнэлт, зөвлөмжийн дагуу дараах арга хэмжээнүүдийг 2025 онд төлөвлөн хэрэгжүүлээ.

БОМТ-ны хэрэгжилтийг хангах, зохион байгуулах үүрэг бүхий дотоод хяналтын нэгж бүтцийг шинэчлэн, өргөжүүлэх

- Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах, зохион байгуулах үүрэг бүхий дотоод хяналтын нэгжийн бүтэц, чиг үүргийг шинэчлэн өргөжүүлсэн.
- Жил бүрийн байгаль хамгаалах төлөвлөгөөнд гүйцэтгэх ажлын хэмжээ, зардлын төлөвлөгөөг тусган хэрэгжүүлж байна.
- НУТ дотоод аудитын хөтөлбөрийн дагуу байгаль орчны хуваарьт аудитыг зохион байгуулсан.
- Тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагаар байгаль орчны гадаад аудит хийлгэв.
- Онцгой байдлын ерөнхий газартай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, гэнэтийн осол, эрсдэлийн талаарх сургалтыг зохион байгуулсан.
- Ажлын байрны галын аюулгүй байдлын дүгнэлтийг гаргуулсан.

- Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн төслийн үйл ажиллагааг өргөтгөж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлсэн.
- Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд, төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагуудтай хамтран байгаль орчинд ээлтэй арга хэмжээнүүдийг зохион байгуулсан.
- Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх, мод тарих, их цэвэрлэгээ зэрэг аян, үйл ажиллагаануудыг хэрэгжүүлсэн.
- ISO 14001 Байгаль орчны менежментийн дэд багийн гишүүд болон менежерүүдийг стандарт, аудитор, мэргэжилтний сургалтад хамруулсан.
- Эрчим хүчний менежментийн хүрээнд, дулаан, цахилгааны алдагдлыг бууруулах, хэмнэлтийн багийн ажиллагааг сайжруулах, тоног төхөөрөмжийн шийдлээр хэрэглээг багасгах арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн.
- Усны нөөцийн менежментийн хүрээнд, усны алдагдлыг бууруулах, хэрэглээг оновчтой болгох хэмнэлтийн арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн.
- Байгаль орчны менежментийн үйл ажиллагааны хэрэгжилт, үр дүнг хуваарийн дагуу олон нийтэд тайлагнасан.

АПУ компани үйлдвэрлэл үйл ажиллагаандаа НҮБ-ийн тогтвортой хөгжлийн зорилтуудыг шингээн ажиллаж ирсэн бөгөөд цаашид өөрийн баримтлах чиглэл бодлого, стратегийг хэлэлцэн “Бахархалт Монгол – 2030” тогтвортой хөгжлийн таван хана бүхий стратегиа баталж, түүхэн зуун жилийн ололт амжилт, туршлага дээрээ үндэслэн дараагийн шинэ зуундаа байгаль орчин, нийгэм эдийн засагтаа эерэг нөлөөгөө эрчимжүүлж, хүн төвт бодлого, харилцагч түншүүдийн хамтын хөгжил дэвшлийг эрхэмлэн ажиллахаар зорьж байна. Ийнхүү АПУ компани тогтвортой хөгжлийн зорилтоо тодорхой болгож илүү ногоон, илүү нэгдсэн, илүү үр дүнд чиглэсэн алхмуудыг хийн ажиллахаар төлөвлөсөн бөгөөд Тогтвортой хөгжлийн тайлан болон Байгаль Орчин, Нийгэм, Засаглалын (БОНЗ) тайлангаа бие даасан байдлаар 3 дахь жилдээ бэлтгэн гаргалаа.

Зураг 7.

Бахархалт Монгол 2030 тогтвортой хөгжлийн стратеги

Хүлэмжийн хийн ялгарлын тооцоолол хийлээ.

Тогтвортой хөгжлийн зорилгыг амжилттай хэрэгжүүлэхийн тулд олон талт оролцоо зайлшгүй шаардлагатай. Үүнд төрийн байгууллагууд, иргэний нийгэм, эрдэм шинжилгээний байгууллагууд, хөгжлийн түншүүд болон хувийн хэвшлийн идэвхтэй хамтын ажиллагаа чухал байр суурь эзэлдэг. Монгол Улс Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Тогтвортой хөгжлийн 17 зорилгод хүрэх үүднээс 2030 он хүртэл хүлэмжийн хийн ялгарлаа 22.7 хувиар бууруулах үндэсний зорилт тодорхойлон ажиллаж байна. АПУ ХК нь энэхүү зорилтод бодитой хувь нэмэр оруулах хариуцлагаа ухамсарлан, анх удаа групп компанийн хэмжээнд Хүлэмжийн хийн ялгарлын (ХХЯ) Хамрах хүрээ 1, 2, 3 -ийн тооцооллыг олон улсын аргачлалд тулгуурлан хийлээ. Энэ нь бидэнд ялгарлаа бууруулах арга хэмжээг ирээдүйд шинжлэх ухааны үндэслэлтэй, үр дүнтэй төлөвлөх, хариуцлагатай тогтвортой үйл ажиллагаа эрхлэх чухал суурь алхам боллоо.

Хүлэмжийн хийн ялгарал (ХХЯ)-ын тооцооллын аргачлал

АПУ ХК нь ХХЯ-ыг олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн аргачлалд үндэслэн тооцооллоо. Үүнд:

1. ISO 14064-1 : 2018 (Part 1) стандарт
ISO 14064-1 стандарт нь байгууллагын хэмжээнд хүлэмжийн хийн ялгарлыг хэмжих, тооцоолох, тайлагнах олон улсын стандарт юм. Энэхүү стандарт нь:
 - Ялгарлын тооцооллын хамрах хүрээг тодорхойлох
 - Мэдээллийн чанар, нарийвчлал, ил тод байдлыг хангах
 - Удирдлагын тогтолцоо болон сайжруулах боломжийг тодорхойлох зорилготой
2. GHG Protocol: Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard, Version 1.0 буюу Хүлэмжийн хийн протокол: Байгууллагын үнэ цэнийн сүлжээний (Хамрах хүрээ 3) ялгарлыг тооцох, тайлагнах стандарт, Хувилбар 1.0"

Нийт хүлэмжийн хийн ялгарлын хэмжээ

404,693.39 тн CO₂e

АПУ ХК-ийн үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнүүд нь борлуулалтын дараах нэмэлт боловсруулалт шаардахгүйгээр шууд эцсийн хэрэглэгчид хүргэгддэг бөгөөд фран-кайз болон хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа эрхэлдэггүй тул Хамрах хүрээ 3-ын Ангилал 10, 14, 15-ыг хамруулаагүй болно.

GHG
Protocol-
ын гарын
авлагыг

ашиглан бид нийлүүлэлтийн сүлжээн (Хамрах хүрээ 3) дэх ялгарлыг 15 ангилалд ангилж, тус бүрд тохирсон аргачлалын дагуу тооцоолол хийсэн. Энэхүү аргачлалын дагуу бид олон улсын жишигт нийцсэн, ил тод тооцооллыг гүйцэтгэж, гуравдагч байгууллагын баталгаажуулалт буюу **ISO 14064-1 сертификат** авлаа.

Зураг 8. ISO 14064-1 сертификат

Хамрах хүрээ ба ангилал	Метрик тн CO ₂ e
Хамрах хүрээ 1: Шууд ялгарлууд	35,598.87
Хамрах хүрээ 2: Цахилгаан, дулааны хэрэглээнээс үүсэх шууд бус ялгарлууд	47,839.24
Биогеник ялгарлууд	1,167.35
Хамрах хүрээ 3 – Upstream	
Ангилал 1: Худалдан авсан бараа, үйлчилгээ	181,459.27
Ангилал 2: Үндсэн хөрөнгө	6,058.35
Ангилал 3: Шатахуун, эрчим хүчтэй холбоотой үйл ажиллагаа (Хамрах хүрээ 1, 2-д ороогүй)	19,346.39
Ангилал 4: Тээвэр, логистик	24,781.77
Ангилал 5: Үйл ажиллагаанаас үүсэх хог хаягдал	12,160.19
Ангилал 6: Албан томилолт	339.63
Ангилал 7: Ажилчдын (гэр-ажлын хооронд тээвэр)	1,179.52
Ангилал 8: Түрээслсэн хөрөнгө	439.58
Хамрах хүрээ 3 – Downstream	
Ангилал 9: Тээвэр, логистик (after sale)	2.07
Ангилал 10: Борлуулсан бүтээгдэхүүний боловсруулалт	Хамаарахгүй
Ангилал 11: Борлуулсан бүтээгдэхүүн ашиглалт	71,085.48
Ангилал 12: Ашиглалтын дараах устгал	4,030.33
Ангилал 13: Түрээслүүлсэн хөрөнгө	372.72
Ангилал 14: Франчайз	Хамаарахгүй
Ангилал 15: Хөрөнгө оруулалт	Хамаарахгүй

Байгаль орчны хуваарьт аудит хийлгэлээ

Олон улсын SGS байгууллагаар ISO 14001 : 2015 Байгаль орчин менежментийн тогтолцооны стандартаар 2025 оны 1-р улиралд шалгуулагдсан. Аудитын үр дүнд том үл тохирол 0, жижиг үл тохирол 0 гэсэн үзүүлэлттэйгээр дүгнэгдэж шар айраг үйлдвэрлэлийн хүрээнд амжилттайгаар баталгаажуулалтын аудит хийгдсэн.

Зураг 9.

ISO14001:2015 аудит

АПУ ХК тэтгэлэгт хөтөлбөр хэрэгжүүллээ

АПУ ХК нь “Бахархалт Монгол” тогтвортой хөгжлийн стратегийн “Хүчирхэгжсэн хамт олон” зорилгын хүрээнд ирээдүйн мэргэжилтнүүдийг дэмжихээр 100 оюутныг хамруулсан **“INNOV-TALENT – Инновацлаг ур чадварын тэтгэлэгт хөтөлбөр”**-ийг зохион байгууллаа.

Энэхүү санаачилга нь залууст зөвхөн санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэхээс гадна инновац, ур чадвар, ажил мэргэжлийн өсөлт хөгжилд нь бодитой хөрөнгө оруулалт хийснээрээ онцлог байв.

Хөтөлбөрийн гол давуу талууд:

- Сургалтын төлбөрийн тэтгэлэг
- Цалинтай дадлага хийх боломж
- АПУ Академийн LMS сургалт, коучинг, хөгжлийн хөтөлбөрүүд
- Нийгэмд эерэг нөлөө үзүүлэх сайн дурын ажилд оролцох
- Бодит бизнесийн кейс дээр ажиллаж, инновацлаг төслийн тэмцээнд өрсөлдөх
- Төгсөлтийн дараа АПУ ХК-д ажиллах боломж

Уг хөтөлбөр нь 2024 оны 12-р сард зарлагдаж гурван үе шаттайгаар зохион байгуулагдсан юм.

I үе шат 2025 оны 01-р сараас эхэлж, инженерчлэл, мэдээллийн технологи, шинжлэх ухаан, бизнесийн удирдлага, эрүүл мэндийн чиглэлээр суралцаж буй 100 оюутан шалгаруулав. Шалгарсан оюутнуудыг АПУ ХК-ийн NOVA-LMS мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх сургалтуудад тогтмол хамруулж мөн, төслийн илтгэл тавих сургалт, коучинг хичээлүүд орсон. Одоогоор 40 гаруй оюутан мэргэжлийн дадлага хийсэн бөгөөд дадлагажигчаар ажиллах хүсэлтүүд тогтмол ирсээр байна.

II үе шатанд оюутнуудаа 10 багт хувааж төслийн уралдаан зохион байгуулсан бөгөөд шар айрагны шаараар гоо сайхны бүтээгдэхүүн болон кофены шаараар муурны элс үйлдвэрлэх, сургуулиудад шүд угаах цэг байгуулах, “эмч-өвчтөн-эмийн санч” нарыг холбох цахим жор зэрэг сонирхолтой төслийн саналуудыг уралдуулсан юм. Тэднийг тэмцээндээ бэлтгэхэд нь TedX илтгэлийн коуч Л. Бямбасүрэн “How to Pitch” сургалт баг бүрд тусгайлан орсон.

Ингээд 2025 оны 05-р сарын 14-нд “Ауруг Плэйс”-д шилдэг 3 баг шалгаруулах тэмцээн зохион байгуулагдаж, оролцогчид 5–7 минутын илтгэлээр төслөө танилцуулсан бөгөөд шүүгчдийн үнэлгээгээр дараагийн шатанд оролцох шилдэг

багууд тодров. Үүнд: “MonGuide”, “BrainFuel Box”, “Гүйдлийн хяналтын систем” төслүүдийн багууд багтсан юм.

III үе шат нь 2025 оны 06-р сарын 18-нд болж, шилдэг гурван багийн төслөө танилцуулах финалын илтгэлээр үргэлжилсэн. “BrainFuel Box” баг оюутнуудын шим тэжээлийн дутагдлыг арилгах зорилгоор их сургуулиудад сүүн бүтээгдэхүүн борлуулдаг автомат худалдааны машин байршуулах санаа боловсруулж, харин “Гүйдлийн хяналтын систем” баг нь ахуйн болон ажлын байрны үр ашиггүй цахилгааны гүйдлийг бууруулах зорилготой төхөөрөмж зохион бүтээх төсөл танилцуулснаас “MonGuide” багийн хиймэл оюун ухаан дээр суурилсан ургамлын аппликэйшн бүтээн тэргүүн байр эзэлж, 10 сая төгрөгийн шагналын эзэн болсон билээ.

“InnovTalent” хөтөлбөр нь Монголын ирээдүйн боловсон хүчнийг бүтээлч сэтгэлгээ, инновацаар урамшуулан хөгжүүлэхийн зэрэгцээ АПУ ХК-ийн тогтвортой хөгжлийн зорилтуудтай уялдан нийгэмд урт хугацааны эерэг нөлөө үзүүлэхийг зорьж байна.

Зураг 10. INNOV TALENT тэтгэлэгт хөтөлбөрийн зургууд /2025.01 сар-5 сар/

АПУ ХК-ийн хамт олон дэлхийн байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тэмдэглэлээ.

АПУ ХК-ийн хамт олон Дэлхийн байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг угтан групп компанийн хэмжээнд “**Байгаль орчны 7 хоног**” аяныг 2025 оны гуравдугаар сарын сүүлийн долоо хоногт амжилттай зохион байгууллаа. Уламжлал болон жил бүр өрнөдөг энэхүү аянд компанийн бүх нэгжийн дотоод ажилтнууд идэвхтэй хамрагдаж, байгаль орчны мэдлэг ойлголтоо нэмэгдүүлэн, экологийн эерэг дадлыг хэвшүүлэхэд чиглэсэн олон талт арга хэмжээнүүдийг өрнүүлэв.

Аяны гол зорилго нь:

- Ажилтнуудын байгаль орчны талаарх мэдлэг, мэдээллийг нэмэгдүүлэх
- Хариуцлагатай хэрэглээг дэмжих, хог хаягдлыг бууруулах дадлыг төлөвшүүлэх
- АПУ ХК-ийн “Бахархалт Монгол” тогтвортой хөгжлийн стратегийн хүрээнд 2025 онд хэрэгжүүлж буй байгаль орчны төсөл, санаачилга, үр дүнг ажилчдад танилцуулах
- Байгаль орчны хамгаалалд байгууллагын хэмжээнд хамтын оролцоог нэмэгдүүлэх

Аяны хүрээнд сургалт, мэдээллийн өдрүүд, хог ангиллын дадлага, эко санаачилга дэмжих өдөрлөг, ажилтнуудын санаачилсан мини төсөл, танин мэдэхүйн танилцуулгууд зэрэг олон

төрлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулсан бөгөөд эдгээр нь байгаль орчны соёл, хандлагыг төлөвшүүлэхэд бодитой хувь нэмэр оруулсан юм.

АПУ ХК нь нэгэн зууны турш Монголын хүнсний салбарт тэргүүлэгчийн хувьд байгаль орчинд ээлтэй үйл ажиллагааг эрэмбэтэй авч үздэг бөгөөд энэхүү аян нь тогтвортой хөгжлийн зорилтуудаа ажилчдын оролцоотой хэрэгжүүлэхэд чухал ач холбогдолтой үйл явдал боллоо.

Байгаль орчны өдрүүд

- 03 MARCH: Дэлхийн зэрлэг амьтан, ургамлыг хангаалах өдөр
- 14 MARCH: Олон улсын гол хангаалах өдөр
- 18 MARCH: Дэлхийн дахин боловсруулалтын өдөр
- 21 MARCH: Олон улсын ойн өдөр
- 22 MARCH: Дэлхийн усны өдөр
- 22 MARCH: Эх дэлхийн цаг 20:30-21:30
- 23 MARCH: Дэлхийн цаг уур судлалын өдөр

Байгаль орчны өдөрлөг

Доорх байршилудад 09:30 - 11:00 цагийн хооронд зохион байгуулагдах тул өргөнөөр оролцохыг урьж байна. (Мэдлэг мэдээлэл, хөгжөөнт тоглоом, гарын бэлэг)

- 24 MARCH: АПУ Дэйри /Цайны газар/
- 25 MARCH: Төв АПУ /Айрвэг/
- 26 MARCH: Баруун агуулах /Сурвалтын танхим/
- 27 MARCH: Спиртийн үйлдвэр /Амралтын хэсэг/
- 28 MARCH: Зүүнхараа - СББ /Соёл, спортын төвийн клуб/
- 31 MARCH: Ангалан - М-Би-Си /Цайны газар/

SGS

- 12-20 MARCH: ISO 14064-1 Хүлэмжийн хийн ялгарлын тооцооллын аудит
- 18-19 MARCH: ISO 14001 Байгаль орчны удирдлагын тогтолцооны аудит

Байгаль орчны өдөрлөгийн хөтөлбөр

- 09:30 - 09:35: Өдөрлөгийн тухай товч мэдээлэл
- 09:35 - 09:45: Тогтвортой хөгжлийн стратеги: Ногоон ба цэвэр тунгалаг хана
- 09:45 - 09:50: Бэлэгтэй Kahoot
- 09:50 - 09:55: Асуумж
- Жишээ үйлдэл, том нөлөө хэсэг (Ус, хүлэмжийн хий, хог хаягдал)
- 09:55 - 10:05: Усны хэрэглээ, ус цэвэршүүлэх байгууламж
- 10:05 - 10:10: Хүлэмжийн хийн ялгарлыг тооцоолох төсөл
- 10:10 - 10:15: Хог хаягдал, шил татан авалт
- 10:15 - 10:25: Хогоо хэрхэн зөв эвхэж хаях вэ?
- 10:25 - 10:30: Тогтвортой хөгжлийн бинго
- 10:30 - 10:40: Ногоон амлалт
- 10:40-11:00: Өнгө нэм ТББ: Хог хаягдлаа ангилж сурах тоглоом

Байршил

- 24 MARCH: АПУ Дэйри /Цайны газар/
- 25 MARCH: Төв АПУ /Айрвэг/
- 26 MARCH: Баруун агуулах /Сурвалтын танхим/
- 27 MARCH: Спиртийн үйлдвэр /Амралтын хэсэг/
- 28 MARCH: Зүүнхараа - СББ /Соёл, спортын төвийн клуб/
- 31 MARCH: Ангалан - М-Би-Си /Цайны газар/

Зураг 11. Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрийн хөтөлбөр, байршил

АПУ Дэйри ХХК /2025.03.24/

APU COMPANY
Absolute. Pure. Unique.

АПУ Төвийн үйлдвэр /2025.03.25/

APU COMPANY
Absolute. Pure. Unique.

Баруун агуулах /2025.03.26/

APU COMPANY
Absolute. Pure. Unique.

НАТУР АГРО спиртийн үйлдвэр /2025.03.27/

APU COMPANY
Absolute. Pure. Unique.

СПИРТ БАЛ БУРАМ ХХК /2025.03.28/

APU COMPANY
Absolute. Pure. Unique.

МБС Тайгер үйлдвэр /2025.03.31/

APU COMPANY
Absolute. Pure. Unique.

Орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Орчны бохирдлыг бууруулах хүрээнд бид үйлдвэрийн бүсийн агаар, ус, хөрсний чанарт нөлөөлдөг гол эх үүсвэрүүдийг судлан, тогтмол хяналт шинжилгээ хийж, эрсдэлийг бууруулах бодитой арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүллээ. Агаарын бохирдлын хувьд тоосжилт үүсгэдэг гадна талбайг сайжруулж ногоон байгууламжийг өргөтгөн, дулааны улиралд саарал усаар тогтмол усалж, шороон тоосны агууламжийг бууруулсан. Тээврийн хэрэгслүүдийн утааны ялгарлыг хянах үүднээс жил бүр техникийн үзлэг, CO₂ хэмжилтийн баталгаажуулалтыг тогтмолжуулж, хорт хий ялгаруулалт бууруулахад анхаарч ажиллав. Мөн үйлдвэрийн дотоод орчинд агаарын чанарыг сайжруулах зорилгоор тоног төхөөрөмжийн хэвийн ажиллагааг хангаж, дотоод хөдөлгөөнт эх үүсвэрийн утааны хэмжээг хязгаарлах зарчмыг мөрдөн ажилласан.

Хүснэгт 8. Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх ажил	Гарах үр дүн	Хамрах хүрээ	Хэрэгжих хугацаа, давтамж, зардал, сая.төг						Хэрэгжилт
				2024	2025	2026	2027	2028	Нийт зардал	
1	Эзэмшил ашиглалтад байгаа болон түүний орчны 50м хүртэлх нийтийн эзэмшлийн зам талбайд тохижилт, арчилгаа хийх	Хөрсний бохирдлоос урьдчилан сэргийлнэ.	Эзэмшил газар түүний ойр орчим	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	1.1	Эзэмшил ашиглалтад байгаа талбай болон орчны 50 м хүртэлх нийтийн эзэмшлийн зам, талбайд шаардлагатай тохижилт, цэвэрлэгээ, арчилгааг тогтмол хийж, хэвийн байдалтай байлгасан.
2	Эзэмшил талбай дотор ил задгай хог хаягдлыг цэвэрлэх, дахин үүсгэхгүй байх			-	-	-	-	-	-	Эзэмшил талбайд хатуу болон аюултай хог хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байх зохион байгуулалт, хяналтыг хэрэгжүүлж, ил задгай хог хаягдлыг тогтмол цэвэрлэн, дахин
3	Хатуу хог болон аюултай хог хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байх			-	-	-	-	-	-	

										үүсгэхээс сэргийлсэн бөгөөд шаардлагатай зардлыг үйл ажиллагааны зардалд тусган ажилласан.
4	Усны нөөцийг хэмнэх, дахин ашигласан усны хэмжээ, хэрэглээг нэмэгдүүлэх	Бүрэлдэхүүн бүрийн усны хэрэглээг нарийвчлан тооцохын	Төслийн хэмжээнд	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	2.5	Усны нөөцийг хэмнэх, дахин ашигласан усны хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд үйлдвэр болон техникийн усны зарцуулалтыг хамгийн бага түвшинд барьж, жил бүр 1 гектолитр бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхэд зарцуулагдах уур, ус, цахилгааны KPI зорилтыг тогтоон хэрэгжүүлж ажилласан.
5	Ариун цэврийн өрөөний угаалтуур болон суултуурт мэдрэгч ашиглах	Усыг ердийнхөөс 80-88%-иар бага зарцуулна.		Үйл ажиллагааны зардлаар						
6	Холбогдох байгууллагаар утааны хэмжилт хийлгэн дүгнэлт гаргуулах	Агаарын бохирдлыг бууруулах		Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зардлаар						Агаарын бохирдол шууд үүсгэх утаат зуух , үйлдвэрлэл байхгүй бөгөөд үйлдвэрлэлийн орчин дахь агаарын чанарын шинжилгээг Цаг Уур орчны шинжилгээний харьяа Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лабораториор хийлгэсэн.
Нийт				0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	3.6	-

Тээвэр түгээлтийн машинд утаа бууруулагч суурилуулав.

АПУ ХК нь 2025 онд тээврийн хэрэгслүүдийн шаталтын үр ашгийг дээшлүүлэх, утаа болон хорт хийн ялгарлыг бууруулах, мөн шатахууны зарцуулалтыг оновчтой болгох зорилтын хүрээнд ECO Mine Systems компанийн ECO төрлийн түлш-шаталтын сайжруулагч төхөөрөмжийг түгээлтийн автомашинд туршин нэвтрүүлэх ажлыг хэрэгжүүллээ. Энэхүү үйл ажиллагаа нь Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан “Агаарын бохирдлыг бууруулах”, “Хорт хийн ялгарлыг хянах, бууруулах” зорилтуудын хүрээнд шууд хэрэгжиж буй арга хэмжээ юм.

ECO System нь автомашины шатахууны системийн шугамд нэмэлтээр суурилуулдаг төхөөрөмж бөгөөд түлшний молекулын бүтцийг сайжруулж хөдөлгүүр доторх шаталтын процессийг бүрэн шаталттай болгох технологид суурилдаг. Үүний үр дүнд:

- CO, NOx, SO₂, HC зэрэг хорт хийн ялгарлыг 70–90% хүртэл бууруулах,
- PM10, PM2.5 тоосонцрын ялгарлыг багасгах,
- Шатахууны зарцуулалтыг 10–30% хүртэл хэмнэх,
- Хөдөлгүүрийн ачааллыг бууруулах,
- Засвар үйлчилгээний давтамжийг бууруулах боломжтой гэж үйлдвэрлэгч тодорхойлсон.

ECO Mine Systems
Global Distributor

ECO Systems

- Агаар алслагдсан төрт хийн хэрэгсэл болон утаа тортгийн хэмжээг 90% хүртэл бууруулна (CO, NOx, SO₂, HC, PM10, PM2.5)
- Шатахууны зарцуулалтыг 30% хүртэл бууруулна
- Шаталтын сайжруулагч моторыг ачаа хөдөлгөөнд
- Засвар үйлчилгээний зардал багасгана

BBB Rating & Accreditation

ACCREDITED BUSINESS A+

SGS U.S. Testing Company Inc. Premier tested: 10,000 psi. No. 162482
California Air Resources Board (CARB) No. C-227-210-221-3
Patent No. US 7,942,135 B; US9,644,153 B2

www.ecosystemsmb.com

$C_5H_{12} - C_{18}H_{38}$
Hydrocarbon Molecules

Шатахуун ECO System-ийн дүгнүүр үрсэн өнгөрөл төдийг шатахууны найрлагад агуулагддаг нүүрс устөрөгчийн хам замбаруурт өсгөмжлүүлэн бутуу агаарын хэмжээнд хөнгөн болон задарч хуваагдах бөгөөд нэг үрэлдэл орно. Үүний үр дүнд шатахуун хөдөлгүүр дотор бүрэн шатна.

More Power
More Work
Less Time

БАТЛАМЖ

НИЙСЛЭЛИЙН АГААР ОРЧНЫ
КОМБИНИЙТ ТЭМЦЭГ ХААХ

“ЭКО МАЙН СИСТЕМС” ХХК нь Монгол Улсын Засгийн Газар, Нийслэлийн Засаг Даргын Төрийн газар, Улаанбаатар хотын агаар орчны бохирдлыг бууруулах зорилго бодлогын хүрээнд инновацид суурилсан шинэ дэвшилтэд ECO технологийг нэвтрүүлж, авто тээврийн хэрэгсэлс ялгарч нүүрстөрөгчийн дутуу нислэг (CO), азотын нислэг (NOx)-ийг 95% хүртэл бууруулж байгааг түл энэхүү БАТЛАМЖ-ийг олгох.

НИЙСЛЭЛИЙН АГААР ОРЧНЫ КОМБИНИЙТ ТЭМЦЭГ ХААХ

УЛААНБААТАР ХОТ
2022.09.15

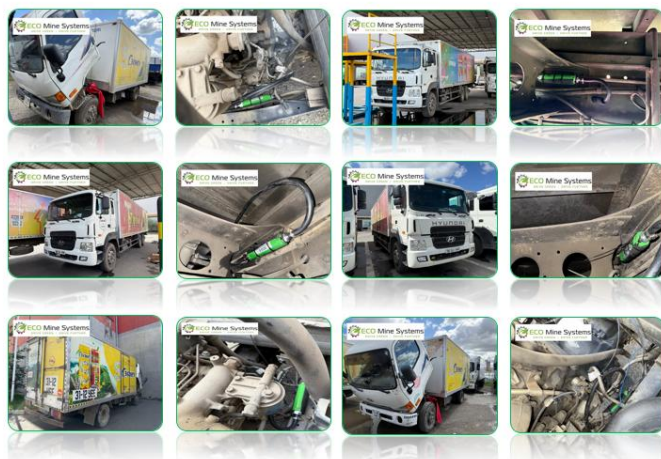
ECO төхөөрөмжийн төрөл

Төрөл	МОТОРЫН БАГТААМЖ	ЗОРИЛЛОЛ
ECO-2	5,000cc хүртэлх мотор	Бүх төрлийн седан, жийп машиннууд
ECO-4	5,000cc-13,000cc буюу 400hp хүртэлх хүчин чадалтай мотор	Бүх төрлийн том оврын жийп болон ачааны тээврийн хэрэгсэл
ECO-5	13,000cc дээш 400-825hp чадалтай мотор	Генератор, өргөгч механизм, трактор, комбайн
ECO-6	Түлшний шланжны диаметр нь ¼ инч хүртэл	Уул уурхайн хүнд даацын бүх төрлийн машин механизм
ECO-7	Түлшний шланжны диаметр нь ¼-с дээш 1 инч хүртэл	

Зураг 12. Эко майн системийн танилцуулга, мэдээлэл

2025 оны 08 дугаар сарын 11-ний өдөр АПУ Группийн тээврийн хэрэгслүүдэд ECO Mine Systems компанийн ECO төхөөрөмжийг Эко Майн Системс ХХК-аас суурилуулж, нийт 24 автомашинд туршилтын суурилуулалт хийгдэв. Үүнээс АПУ Трейдинг 15 ширхэг, СББТ-ийн 9 ширхэг автомашин хамрагдсан.

Суурилуулалтын ажлын явц

Суурилуулсан машины
мэдээлэл

АПУТ - 15
СББТ - 9
24

- HD250 - 3
- HD72 - 10
- HD65 - 8
- HD55 - 3

2025/08/11
Эко майн системс ХХК
ECO4 - 21
ECO5 - 3

Зураг 13. Утаа бууруулагч суурилуулалт, тоо хэмжээ

Суурилуулалтын дараагаар бүх автомашинд утааны CO₂-ын хэмжилтийг стандарт аргачлалаар хийсэн бөгөөд ECO төхөөрөмж суурилуулсны дараа автомашин бүр дээр CO₂ ялгарлын бууралт 2–18 хувийн хооронд илэрсэн байна. Тухайлбал, HD72 маркийн автомашинууд дээр -6.52 кг, -2.78 кг, -9.52 кг; HD55 автомашинд -4.48 кг; HD65 автомашинууд дээр -3.16 кг, -12.21 кг, -18.72 кг хүртэл бууралт тус тус гарсан нь хөдөлгүүрийн шаталтын процесс сайжирч, түлшний үр ашиг нэмэгдэж буйг илтгэж байна. Энэхүү эхний шатны шинжилгээний дүнгээр ECO төхөөрөмжийн нөлөөгөөр шатахуун зарцуулалт буурч, CO₂ болон бусад хорт хийн ялгарлын хэмжээ мэдэгдэхүйц багассан нь батлагдаж байгаа бөгөөд уг арга хэмжээ нь АПУ группийн агаарын бохирдлыг бууруулах, экологийн тогтвортой байдлыг хангах зорилтод бүрэн нийцэж буй юм.

Стандарт хэмжээ CO2 - 2.68кг CO2												11-Aug		
Д/д	Компани	Улсын дугаар	Машины марк	Зориулалт	Ангилал	Аралын дугаар	Үйлдвэр лэсэн он	Даац	Хөдөлгүүр	Хөдөлгүүрийн багтаамж Сс	Суур төхөөрөмж	Км заалт	Утааны хэмжээ CO2 кг	Утааны түвшин
1	АПУТ хот	5931YНЧ	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC200104	2012	5	Дизель	3933	ECO #4	177941	9.2	-6.52
2	АПУТ хот	6951YAB	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМCGK17LPAC137376	2010	5	Дизель	3298	ECO #4	318169	5.46	-2.78
3	АПУТ хот	5621YБН	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC200122	2012	5	Дизель	3298	ECO #4	233562	6.5	-3.82
4	АПУТ хот	7406YAB	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМCGK17LPAC137373	2010	5	Дизель	3907	ECO #4	275611	12.2	-9.52
5	АПУТ хот	7396YAB	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC200113	2012	5	Дизель	3298	ECO #4	232623	2.76	-0.08
6	АПУТ хот	7386YAB	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC200103	2012	5	Дизель	3907	ECO #4	208816	9.81	-7.13
7	АПУТ хот	7396YНХ	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC200105	2012	5	Дизель	3907	ECO #4	268149	6.4	-3.72
8	АПУТ хот	3112YБЕ	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМCGK17LPAC137370	2010	5	Дизель	3298	ECO #4	217850	6.62	-3.94
9	АПУТ хот	1381YБЕ	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC200106	2012	5	Дизель	3933	ECO #4	156442	9.45	-6.77
10	АПУТ хот	5721YНТ	HD 55 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFVA17FPBC163814	2011	3.5	Дизель	3907	ECO #4	171597	5.4	-2.72
11	АПУТ хот	1956YБЕ	HD 55 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFVA17FPBC163813	2011	3.5	Дизель	3907	ECO #4	185699	7.16	-4.48
12	АПУТ хот	8771YAE	HD 72 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC200102	2012	5	Дизель	3933	ECO #4	215403		
13	АПУТ ОН	9604YНР	HD250	Ачаа	С	КМFDA18CPBC058026	2011	12	Дизель	11149	ECO #5	1632662	64	
14	АПУТ ОН	9602YНР	HD250	Ачаа	С	КМFDA18CPBC058023	2011	12	Дизель	11149	ECO #5	1698150	64	
15	АПУТ ОН	9601YНР	HD250	Ачаа	С	КМFDA18CPBC058025	2011	12	Дизель	11149	ECO #5	1681500	64	
16	СББТ хот	84-36YНП	HD 55 HYUNDAI	Ачаа	С	КМFVA17LPBC172501	2011	2.5	Дизель	3907	ECO #4	223000	12.06	-9.38
17	СББТ хот	84-01YНП	HD 65 HUYNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC182923	2011	2.5	Дизель	3933	ECO #4	224653	21.4	-18.72
18	СББТ хот	84-03YНС	HD 65 HUYNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC182914	2011	2.5	Дизель	3933	ECO #4	229235	5.84	-3.16
19	СББТ хот	84-04YНС	HD 65 HUYNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC182915	2011	2.5	Дизель	3933	ECO #4	252731	5.7	-3.02
20	СББТ хот	84-11YНП	HD 65 HUYNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC182924	2011	2.5	Дизель	3933	ECO #4	215000	7.93	-5.25
21	СББТ хот	84-11YНС	HD 65 HUYNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC182921	2011	2.5	Дизель	3933	ECO #4	861045	11.9	-9.22
22	СББТ хот	84-16YНП	HD 65 HUYNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC182920	2011	2.5	Дизель	3933	ECO #4	254620	6.5	-3.82
23	СББТ хот	84-66YНП	HD 65 HUYNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC182922	2011	2.5	Дизель	3933	ECO #4	222114	6.17	-3.49
24	СББТ хот	94-51YНП	HD 65 HUYNDAI	Ачаа	С	КМFGA17LPCC182919	2011	2.5	Дизель	3933	ECO #4	188660	8.39	-5.71

Зураг 14. Суурилуулалтын дараах шинжилгээний дүн мэдээллийг харуулав.

Усны бохирдлын чиглэлээр үйлдвэрийн хаягдал бохир усыг сар бүр дотоод лабораторид шинжилж, MNS 4943:2015 стандартын үзүүлэлтүүдийг хангаж байгаа эсэхийг хянаж, улирал тутам гадны лабораториар баталгаажуулснаар гадна орчны усанд үзүүлэх нөлөөг тогтмол хянах нөхцөлийг бүрдүүлэв. Үүний зэрэгцээ усны хэрэглээг оновчлох, алдагдлыг бууруулах зорилгоор бүх цехийн усны хэрэглээнд нарийвчилсан анализ хийж, инженерийн засвар шинэчлэлтүүдийг байнга хийж хэрэгжүүлдэг. Үйлдвэрийн технологийн хаягдал ус цэвэрлэх байгууламжийн төслийг хэрэгжүүлэх замаар MNS 6734:2018 стандартад нийцсэн дахин ашиглах ус үйлдвэрлэж, гадна орчинд нийлүүлэх бохирдлыг бууруулах, төв цэвэрлэх байгууламжийн ачааллыг хөнгөвчлөх боломжийг бүрдүүлэхээр ажиллаж байна.

Үйлдвэрийн хаягдал ус цэвэрлэх байгууламжийн төслийн шав тавьлаа

2025 оны 6-р сарын 10-ны өдөр АПУ ХК-ийн “Бахархалт Монгол” тогтвортой хөгжлийн стратегийн “Ногоон ба цэвэр тунгалаг” баганын зорилгын хүрээнд хэрэгжиж буй Үйлдвэрийн хаягдал ус цэвэрлэх байгууламжийн төслийн шав тавьлаа.

Уг төслийн хүрээнд компанийн үндсэн үйлдвэрүүд болох Төв АПУ үйлдвэр, АПУ Дэйри ХХК, Натур Агро спиртийн үйлдвэр, М-Би-Си Азия Пасифик ХХК-ийн хаягдал усыг дахин боловсруулан ашиглах олон улсын жишигт нийцсэн цэвэрлэх байгууламжийг байгуулж байна. Уг төсөл нь нийтдээ ₮45 тэрбумын хөрөнгө оруулалт бүхий томоохон цар хүрээтэй төсөл болж байна. Цэвэрлэх байгууламж нь хоногт 2800 м³ бохир ус цэвэрлэх хүчин чадалтай хамгийн сүүлийн үеийн стандарт, дэвшилтэд технологийг ашиглахаар төлөвлөгдсөн.

Тус төсөл хэрэгжсэнээрээ Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийн ачааллыг бууруулах, Туул голын усны чанарыг хамгаалах, улмаар байгаль орчны тэнцвэртэй байдлыг хадгалахад нэн чухал үүрэг гүйцэтгэж байгаагаараа давуу талтай. Мөн АПУ ХК нь энэ төслийн хүрээнд төвлөрсөн хаягдал ус цэвэрлэх концепцийн дагуу ажиллаж байгаа бөгөөд дараа дараагийн төслүүддээ ч бие даасан цэвэрлэх байгууламжийг барих бодлого баримталж байна.

Зураг 15. Цэвэрлэх байгууламжийн шав тавих ёслолын зураг /2025.06.10/

Хөрсний бохирдлын хувьд хатуу болон аюултай хог хаягдлыг ангилан ялгаж, тусгай зөвшөөрөлтэй байгууллагуудаар дамжуулан дахин боловсруулах, устгах ажиллагааг тогтмол хэрэгжүүлсэн нь хөрсний шууд бохирдол үүсэх эрсдэлийг буурууллаа. Хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийг стандартын дагуу зохион байгуулж, алдагдал, асгаралт, хөрсөнд нэвчих эрсдэлтэй нөхцөлүүдийг хянан сайжруулж, үйлдвэрийн бүсийн хөрсний хамгаалалтыг өндөр түвшинд

барьж ажиллав. Үйлдвэрийн гадна орчинд ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж, бордоо, хөрсний бүтэц сайжруулах ажлуудыг хийснээр хөрсний чийг барих чадвар нэмэгдэж, салхи, тоосжилт, хөрсний элэгдэл багассан.

“ТУНГАЛАГ ТУУЛ-2025” гол цэвэрлэх өдөрлөг зохион байгууллаа.

Тогтвортой хөгжлийн стратегийн “Ногоон ба Цэвэр тунгалаг” баганын хүрээнд жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг “Тунгалаг Туул” голын ай сав цэвэрлэгээний өдөрлөг энэ жил Амгалан үйлдвэрийн санаачилгаар амжилттай зохион байгуулагдлаа.

Энэ удаагийн арга хэмжээнд АПУ ХК-ийн хамт олон болон үйлдвэрлэл, инженерчлэл байгаль хамгааллын чиглэлээр суралцаж буй ИнновТалент тэтгэлэгт хөтөлбөрийн оюутнууд идэвхтэй нэгдэн оролцож, байгаль эхээ хамгаалах үйлсэд бодит хувь нэмрээ оруулсан юм.

Өдөрлөгийн хүрээнд оролцогчид Туул голын ай савын тодорхой бүсийг хамтран цэвэрлэж, хур хог хаягдлыг цэгцлэн, ойр орчныг байгалийн жам ёсны төрхөд нь ойртуулахад анхаарч ажиллав. Энэ өдөр бид:

- Туул голын усыг илүү тунгалаг, орчныг илүү цэвэр, аюулгүй байлгах үйлсэд нэгдэж,
- Байгаль орчныг хамгаалах байгууллагынхаа нийгмийн хариуцлагын бодлогыг хэрэгжүүлж,
- Хамтын оролцоо, нийгмийн идэвх санаачилгыг хадгалж, бэхжүүлсэн ач холбогдолтой өдөр боллоо.

Зураг 16. Тунгалаг Туул-2025 өдөрлөгийн зургууд

Булгийн эх хамгаалах ажил гүйцэтгэв.

АПУ ХК нь нийгмийн хариуцлагын хүрээнд байгалийн ундны усны эх үүсвэрийг хамгаалах зорилгоор Баянзүрх дүүрэг Хавчуугийн булгийн эхийг хашаалах ажил амжилттай хэрэгжүүллээ.

Энэхүү ажлыг “Эм Би Си Асиа Пасифик” ХХК-ийн ХАБЭА болон инженер, техникийн ажилтнууд газар дээр нь очиж хамтран гүйцэтгэв.

Хавчуугийн булгийн эх орчимд хуучирч эвдэрсэн хашааг буулгаж, байгалийн эхийг хамгаалах шаардлагад нийцсэн бат бөх, стандартын төмөр хашааг шинэчлэн байгуулснаар:

- Булгийн эхийг гадны нөлөөллөөс хамгаалах,
- Мал амьтан болон хүн болон тээврийн хөдөлгөөнөөс үүсэх бохирдлыг бууруулах,
- Усны чанарыг хамгаалах нөхцөлийг бүрдүүлэх,
- Байгаль орчны доройтол, хөрсний эвдрэлийг хязгаарлах зэрэг чухал ач холбогдолтой ажил боллоо.

Хамгийн гол нь, бидний хамтын ажиллагаа байгаль эхийнхээ үнэт баялгийг хамгаалах, ирээдүйдээ тогтвортой, цэвэр усны нөөцийг хадгалан үлдээхэд чиглэсэн бодит үр дүнтэй алхам байв.

Зураг 17. Булгийн эх хамгаалж хашаалсан байдал

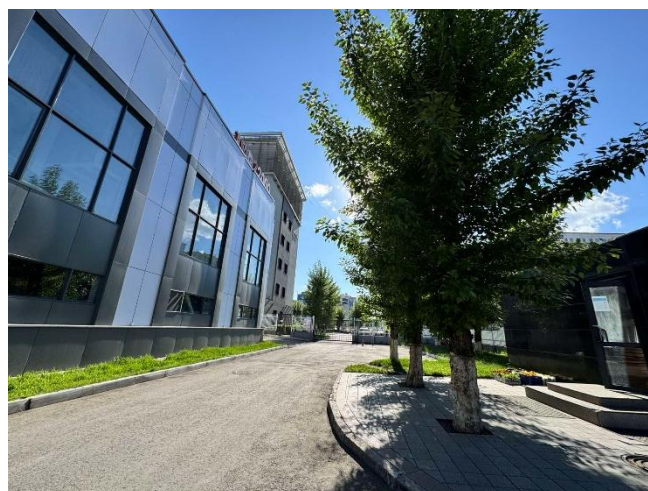
Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

АПУ группийн тогтвортой хөгжил болон байгаль орчны хамгааллын бодлогын хүрээнд ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр дараах ажлуудыг 2025 онд амжилттай хэрэгжүүлнэ.

1. Үйлдвэрийн гадна орчны мод, зүлэгжүүлэлтийн шинэчлэл
Жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг гадна тохижилтын ажлын хүрээнд үйлдвэрийн орчмын мод, бут, суулгац зүлэгжүүлэлтийг тогтмол хийж гүйцэтгэлээ. Энэ нь орчны өнгө үзэмжийг сайжруулахын зэрэгцээ хөрсний тоосжилтыг бууруулах, бичил уур амьсгалыг сайжруулах эерэг нөлөө үзүүлэхээр ажиллаа.

Зураг 18. Үйлдвэрийн гадна талд нийтийн эзэмшлийн зам, талбайн тохижилт биелэлт

Зураг 19. Үйлдвэрийн гадна талын ногоон байгууламжийн ашиглалт, тохижилт биелэлт

2. “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнд оролцсон байдал
Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд манай байгууллага 2025 онд нийт 300 ширхэг хайлаас, улиас мод тарьж, мод тарих ажлыг мэргэжлийн байгууллагатай хамтран төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлсэн.

АПУ ХК-ийн хамт олон "ТЭРБУМ МОД" үндэсний хөдөлгөөнд оролцлоо

АПУ компани Ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” хөдөлгөөн, Үндэсний мод тарих өдрийг тохиолдуулан АПУ ХК нь энэ жил 1100 ширхэг модыг ГОРХИ-ТЭРЭЛЖ байгалийн цогцолбор газар, Олон улсын эко цэцэрлэгт хүрээлэнгийн төглийн талбайд групп компаниараа мод тарих өдөрлөгийг амжилттай зохион байгууллаа. Бид “Бахархалт Монгол” тогтвортой хөгжлийн стратегийн Ногоон, цэвэр тунгалаг хэсэгтээ ирээдүйн дэлхийгээ эрүүл ногоон байлгахын төлөө зорилт тавин жил бүрийн намрын улиралд мод тарих өдөрлөг зохион байгуулах, дотоод ажилчид рүү чиглэсэн байгаль орчны өдөрлөг, хөтөлбөрийг зохион байгуулахаар жил бүрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөндөө тусгаж ажиллаж байна.

Зураг 20. Мод тарих өдөрлөгийн зургууд /2025.10.18/

Цахилгаан эрчим хүчний хэмнэлтийн арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

2025 онд цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээг бууруулах зорилтын хүрээнд эрчим хүчний баг байгуулагдан эрчим хүчний хэмнэлтийн хөтөлбөр болон уур ус, дулааны алдагдлыг тодорхойлох аудитуудыг улирал бүрт үйлдвэрийн нэгж хэсгүүдэд хэсэгчлэн хийж Аудитын дараа үйлдвэр нэгж хэсгүүд үл тохирлын залруулгуудыг хийн гүйцэтгэж энергийн алдагдлыг арилгаж хэрэглээний Heineken good practice-ийн туршлагаас хэмнэлтийг хийж ажилласан. Мөн уур, ус, дулаан, цахилгааны зарцуулалт үйлдвэр хэсэг бүрээр тодорхойлон хянаж, их хэрэглээтэй нэгж хэсэг болон тоног төхөөрөмжийн хэрэглээг бууруулах, сайжруулах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүллээ.

Агуулахын гэрэлтүүлгийн орчинг сэргээгдэх эрчим хүчээр шийдэв

АПУ группийн байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах, эрчим хүчний хэрэглээг бууруулах бодлогын хүрээнд пивоны шил савны агуулахын орчны гэрэлтүүлэг болон тодорхой дэд ачааллуудыг сэргээгдэх эрчим хүчээр хангах шийдлийг хэрэгжүүлэх ажил 2024–2025 онд хийгдлээ.

Энэхүү төсөл нь эрчим хүчний хэрэглээг оновчтой болгох, өртөг бууруулах, нүүрстөрөгчийн ялгарлыг бууруулах, мөн тогтмол ажиллагаатай агуулахын орчны цахилгааны найдвартай эх үүсвэрийг бүрдүүлэх бөгөөд Пивоны шил савны агуулахын гэрэлтүүлгийг 100% нарны эрчим хүчээр ханган эрчим хүчний хэрэглээ, зардал болон байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулж, байгууллагын “Ногоон шилжилт”-ийн бодлоготой уялдуулахад чиглэсэн.

Нарны үүсгүүрийн хүчин чадал

- Нарны PV тоо: 16 ширхэг
- Нэг ширхэгийн чадал: 625 W
- Нийт нарны системийн чадал: 10 kW
 - Тооцоо: $16 \times 625 \text{ W} = 10,000 \text{ W}$

Баттерейн систем

- Баттерейны нийт багтаамж: 40 kW
- Гэрэлтүүлэг болон шөнийн ачааллыг бүрэн хангах боломжтой

Hybrid инвертерийн систем

Төсөлд Hybrid Inverter ашиглагдсан ба PV, Battery, Grid гурван эх үүсвэрийг ухаалгаар хослон ажиллуулдаг.

Үүнд:

- Grid–PV–Battery автомат шилжилт
- EPS Load (цахилгаан тасарсан үед) тусдаа шугам
- Sensor ба ухаалаг тоолуур ашиглан хэрэглээг хянах

Техникийн баримт, суурилуулалтын үндэслэл

Төсөлд ашигласан PV модулиуд нь дараах үзүүлэлттэй: Jinko Tiger Neo N-type 78HL4-BDV 605–625W хоёр талт нарны хавтан

- Давхар шилтэй, өндөр ашигт ажиллагаа
- SMBB технологи
- HOT 2.0 технологийн алдагдал багатай
- 12 жилийн баталгаатай
- 30 жилийн шугаман хүчин чадлын баталгаа

BIPV (Building Integrated PV) боломж

Агуулахын дээвэр болон бусад байгууламжид суурилуулахад тохиромжтой өнгө, материалын сонголттой BIPV шийдлүүд судлагдсан.

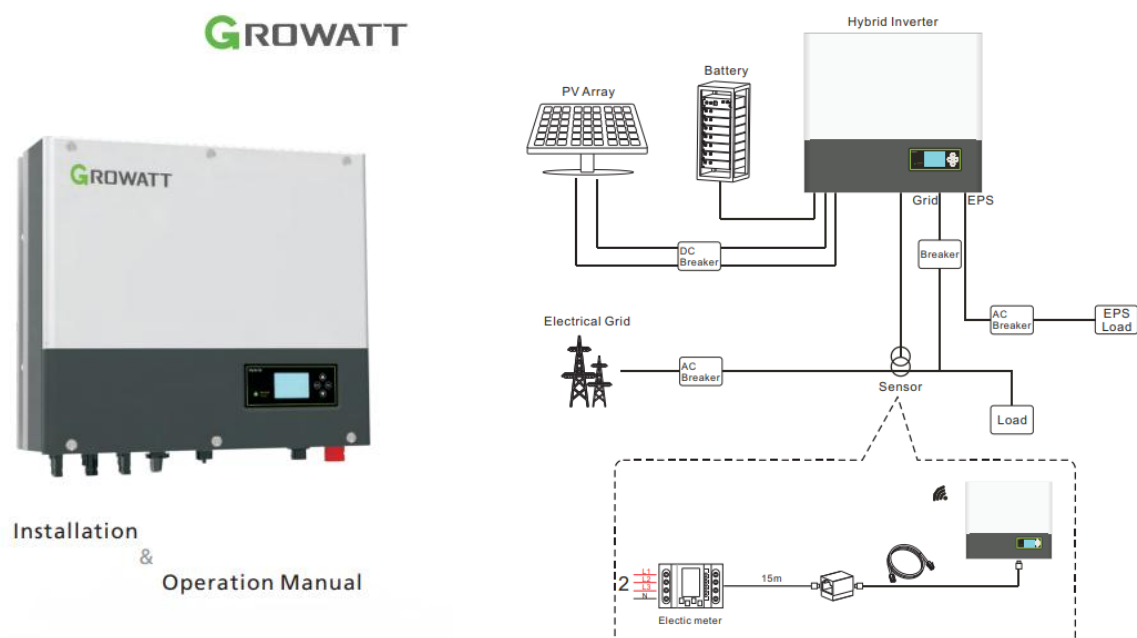
Суурилуулалтыг дараах дарааллын дагуу хийж гүйцэтгэсэн:

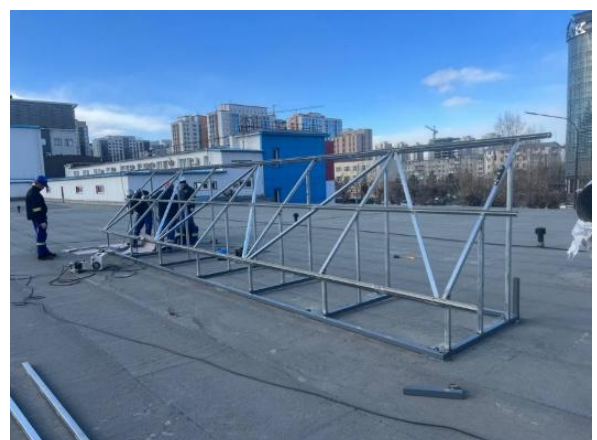
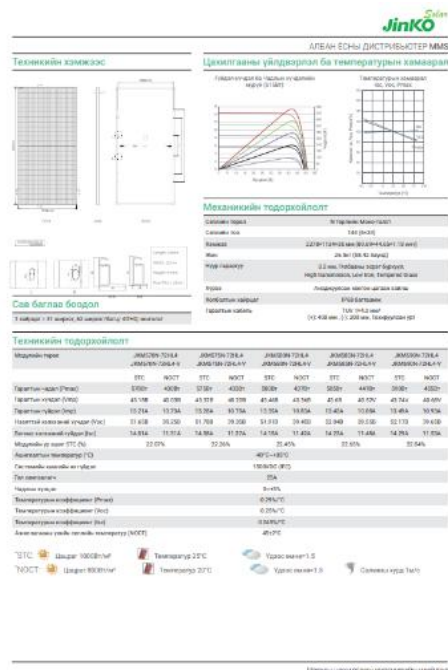
- Агуулахын цахилгааны ачааллын хэмжилт (2024.12–2025.01)
- Гэрэлтүүлгийн нийт хэрэглээний судалгаа
- Нарны цахилгаан үүсгүүрийн байрлалын зураглал
- Гадна болон дотор монтажийн ажил
- PV array суурилуулалт
- Battery rack угсралт
- Hybrid inverter холболт
- Хүчний шугамын AC/DC breaker-уудын монтаж
- Ухаалаг тоолуур, сенсор, мониторингийн систем холболт
- Туршилт, тохируулга, ашиглалтад хүлээлгэн өгөх

Нарны сэргээгдэх эрчим хүчээр шийдсэний дараагаар дараах хэмнэлт, эерэг нөлөөлийг үзүүлэх юм.

- Агуулахын гэрэлтүүлгийн цахилгааны хэрэглээ бүрэн нарнаас хангагдана
- Жилд дунджаар 10,000–12,000 кВт.ц эрчим хүч хэмнэнэ
- Цахилгааны сарын зардлыг 25–40% бууруулна
- Жил бүр 8–10 тонн CO₂ ялгаруулалтыг бууруулна
- Агуулахын байгальд ээлтэй орчин бүрдүүлнэ
- “Ногоон шийдэл” стандартыг хангана

Пивоны шил савны агуулахыг сэргээгдэх эрчим хүчээр хангах төсөл амжилттай хэрэгжиж, эрчим хүчний хэрэглээ болон зардлыг бууруулан, байгаль орчинд эерэг нөлөө үзүүлж, тогтвортой ажиллагааг сайжруулснаараа АПУ группийн ногоон хөгжил, уур амьсгалын өөрчлөлтийн эсрэг бодлогыг хэрэгжүүлэхэд чухал хувь нэмэр оруулах билээ.

Техникийн ерөнхий мэдээлэл, суурилуулалтын зураг

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

Төслийн орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хуваарийн дагуу жил бүр хийж үр дүнг тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланд багтаана. Эдгээр ажлуудыг байгууллагын удирдлага болон байгаль орчны ажилтан хариуцах бөгөөд байгаль орчны мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулан гүйцэтгүүлж болно.

Хүснэгт 9. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хяналт шинжилгээний үзүүлэлтүүд		Хяналт	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Нийт зардал. Мян.төг	Баримтлах стандарт
ХӨРС	Хром, Cr	Хог хаягдлын цэг, Химийн бодисын агуулахын гадна	Төслийн хугацаанд Жилд 2 удаа	25.0 *2	“Хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ” MNS 5850:2019
	Хар тугалга, Pb				
	Кадми, Cd				
	Никель, Ni				
	Цайр, Zn				
	Зэс, Cu				
	Төмөр, Fe	Эрүүл хөрс		25.0 *2	-
	Ерөнхий (Агрохими)				
УС	pH	Хэрэглээний цэвэр ус	Төслийн хугацаанд Жилд 2 удаа	35.0*2	“Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ” MNS 0900:2018
	Ерөнхий хатуулаг				
	Хлорид ион				
	Сульфатын ион				
	Кальцийн ион				
	Магнийн ион				
	Натри ион				
	Хуурай үлдэгдэл				
	Жинлэгдэх бодис	Хаягдал ус		50.0*2	“Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Ерөнхий шаардлага” MNS 4943:2015
	Органик бодис (XXX)				
Органик бодис (N)					
АГАА	Хүхрийн давхар исэл, SO	Гадна агаар		40.0*2	“Агаарын чанар. Техникийн

	Азотын давхар исэл, NO ₂				ерөнхий шаардлага” MNS 4585:2016
	Нийт тоос, TSP				
	Дуу чимээ				
	Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл, CO				
		УХЗ-ны хаягдал утаа	Төслийн хугацаанд Жилд 1 удаа	170.0	Монгол улсад одоогоор мөрдөгдөж буй стандарт байхгүй тул ОУ-д мөрдөгддөг жишиг стандарттай харьцуулж болно.

Орчны шуугиан хэмжилт

Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд 2025 оны 6-р сард орчны шуугианы хэмжилтийг “Хэлт энд Сэфти Солушинс” ХХК-аар 2 цэгт /үйлвэрийн хойд хэсэгт будаа хүлээн авах цэгээс 1,5 м зайд, үйлвэрийн урд хэсэг болох Ауруг паласын урд 1,5 м-ийн зайд/ хэмжилтийг хийлгэж, шинжлүүлсэн. Шинжилгээний үр дүнгээс харахад дууны даралтын түвшний харгалзах үзүүлэлтүүд MNS 4585 : 2016 стандарттай харьцуулахад стандарт хэмжээг хэтрээгүй хангасан үзүүлэлттэй гарсан байна.

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТ
Хэмжилтийн үр дүн

Дугаар: INSP-2505055 Хэвлэсэн огноо: 2025-06-30

IX. Фото зураг

Шуугианы хэмжилт хийсэн орчны байршил, хэмжилт хийх үеийн фото зураг.

1-р цэг Будаа хүлээн авах цэгийн хойд тал (Төг замнаас 4.5-5 метр зайтай)

2-р цэг Гивоны үйлдвэр дотор тал

Хэлт Эндрюс ХХК
Монгол улс, Улаанбаатар хот 13374, Байнхур дүүрэг, 25 дугаар хороо, Манайбаатар Дамдандорногойн гудамж, УБ Тавуур барилга, 705 тоот
Утас: 7577-9922, Цэвэр хаяг: contact@hes.mn

Мэдэгдэл: Энэ нь үйлчилгээний хүсэлтээр хараат бус, бие даасан байдалаар ISO/IEC 17020 стандартын шаардлагад нийцүүлэн хийсэн хэмжилт, шинжилгээнд үндэслэн мөргөлийн дүгнэлт юм. Энэ буйвч төрийн хяналт шаалгалтын байгууллагын дүгнэлтийг орлох зорилготой болно.

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТ
Шуугианы үнэлгээний дүгнэлт

Дугаар: INSP-2505055 Хэвлэсэн огноо: 2025-06-30

VIII. Хэмжилтийн үр дүн

Сорилтын үр дүн: Дууны даралтын түвшин

Хэмжилт хийсэн огноо	Хэмжилтийн цэг	Хэмжилт үргэлжилсэн н хугацаа, мин	Давтамжийн оновчлон бүс (Гц) дахь дууны даралтын түвшин, дБ										Дууны даралтын дундаж түвшин, дБА		
			16	31.5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k		16k	
ЗДХ, MNS 4585:2025 (өдөр)															
2025.05.20	1.Будаа хүлээн авах цэгийн хойд тал	00-05	7.6	30.2	42.6	49.1	50.2	53.6	59.6	55.3	52.6	53.7	32.4	63.3	
2025.05.20	2.Гивоны үйлдвэр дотор тал	00-05	9.5	23.9	36.9	44.2	47.2	53.3	56.8	55.7	52.1	43.8	25.7	61.3	
2025.05.20	3.Ауруг палас ууд тал	00-05	8.6	22.9	31.1	36.8	37.0	40.4	41.9	41.4	38.4	27.7	16.0	47.6	

Хянаж, баталгаажуулсан:
Огноо:
Б.Дөлгөөнбаяр, Эрүүл ахуйн техник хяналтын менежер

Хэлт энд Сэфти Солушинс ХХК
Монгол улс, Улаанбаатар хот 13374, Байнхур дүүрэг, 25 дугаар хороо, Манайбаатар Дамдандорногойн гудамж, УБ Тавуур барилга, 705 тоот
Утас: 7577-9922, Цэвэр хаяг: contact@hes.mn

Мэдэгдэл: Энэ нь үйлчилгээний хүсэлтээр хараат бус, бие даасан байдалаар ISO/IEC 17020 стандартын шаардлагад нийцүүлэн хийсэн хэмжилт, шинжилгээнд үндэслэн мөргөлийн дүгнэлт юм. Энэ буйвч төрийн хяналт шаалгалтын байгууллагын дүгнэлтийг орлох зорилготой болно.

Зураг 22.

Орчны шуугианы хэмжилтийн дүн

Хөрсний бохирдол

2025 оны 7-р сард савлах үйлдвэрийн гадна талбайгаас хөрс, агаарын чанарын дээжийг авч Цаг уур орчны шинжилгээний газрын харьяа Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лабораторид шинжлүүлсэн. Шинжилгээний үр дүнгээс харахад харгалзах үзүүлэлт нь MNS 5850 : 2019 стандарттай харьцуулахад хөрсөнд агуулагдах хүнд металлын хэмжээ стандарт хэмжээнээс даваагүй үзүүлэлттэй гарсан байна.

Зураг 23. Хашааны дотор талаас хөрсний дээж авсан зураг

Зураг 24. Хашааны гадна талаас хөрсний дээж авсан зураг

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzi@gmail.com

БАЙГАЛЬ
Орчин хөгжлийн төв лаборатори

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2025/359-360
 Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "MBC Asia pasifie" ХХК
 Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Адъяа-Очир агаарын хэсэг
 Сорьцын тоо, төрөл : 2 хөрсний сорьц
 Сорьц авсан огноо : 2025.07.02
 Сорьцын тодорхойлолт : Улаанбаатар-БЗД 10-р хороо Гачууртын 13-620
 Шинжилгээний аргын стандарт : CA3 A01:2022
 Шинжилсэн огноо : 2025.07.03
 Хуудасны тоо : 1/1
 Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Кадмий (Cd)	Хар тугалга (Pb)	Мөнгөн ус (Hg)	Хром (Cr)	Цайр (Zn)	Зэс (Cu)	Стронци (Sr)
		mg/kg						
1	Шар айрагны үйлдвэр хашаан дотор	<0.05	21	<0.005	<0.5	137	26	467
2	Цайны газрын хашаан дотор	<0.05	19	<0.005	<0.5	176	22	177
	MNS 5850:2019/ ЗДХ/	3	100	2	150	300	100	800

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: *А.Болорчимэг* Ахлах шинжээч Б.Даваасүрэн
 Хянаж баталгаажуулсан: *Б.Алтантуяа* Ахлах шинжээч Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

Зураг 25.

Хөрсний агро химийн шинжилгээний хариу

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzi@gmail.com

БАЙГАЛЬ
Орчин хөгжлийн төв лаборатори

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2025/361-362
 Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Апу" ХК
 Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Адъяа-Очир агаарын хэсэг
 Сорьцын тоо, төрөл : 2 хөрсний сорьц
 Сорьц авсан огноо : 2025.07.02
 Сорьцын тодорхойлолт : Улаанбаатар-ХҮД 19-р хороо Апу ХК-ийн байр
 Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 3310:1991
 Шинжилсэн огноо : 2025.07.03
 Хуудасны тоо : 1/1
 Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	pH	Ялзмаг %	Аммоний азот (NH ₄ -N) мг/кг	Нитратын азот (NO ₃ -N) мг/кг	Фосфор (P ₂ O ₅) мг/кг	Сульфат (SO ₄) мг/кг
1	Хашааны дотор тал	7.70	2.6	11.0	3.3	4.5	53.5
2	Хашааны гадна тал	7.90	1.0	6.6	4.5	2.8	62.2

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: *А.Болорчимэг* Шинжээч У.Болорчимэг
 Хянаж баталгаажуулсан: *Б.Алтантуяа* Ахлах шинжээч Б.Алтантуяа

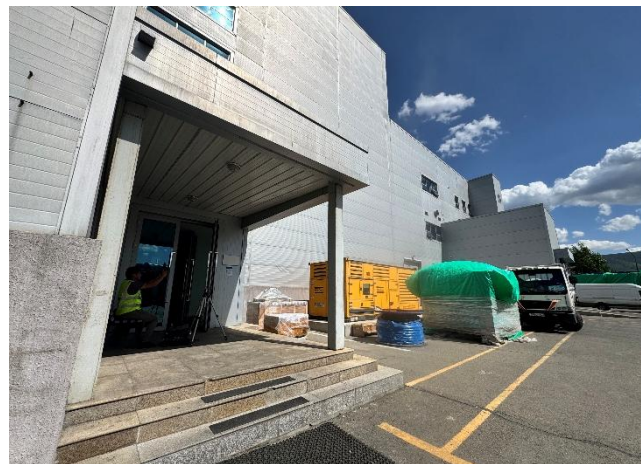
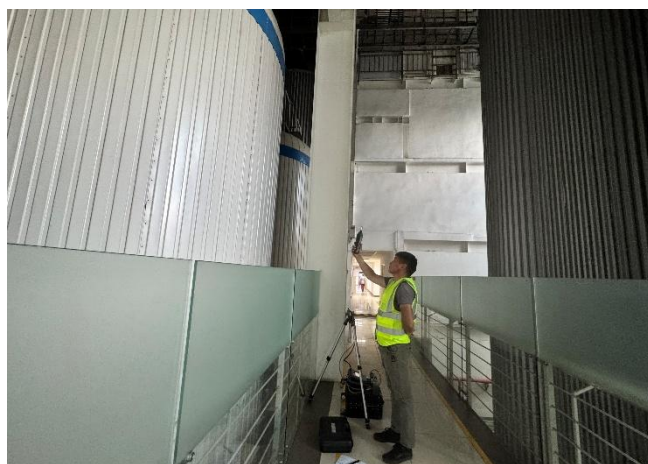
Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

Зураг 26.

Хөрсний хүнд металлын үзүүлэлтийн шинжилгээний хариу

Орчны агаарын чанар

2025 оны 7-р сард шар айргийн үйлдвэрийн гадна, будаа хүлээн авах хэсгээс азотын давхар исэл, хүхэрлэг хий, нийт тоосны хэмжилтийг хийж Цаг уур орчны шинжилгээний газрын харьяа Байгаль Орчин Хэмжилзүйн Төв Лабораторид шинжлүүлсэн. Шинжилгээний дүнгээс харахад үйлдвэр гадна агаар дахь NO₂, SO₂ нийт тоосны агууламж “Агаарын чанарын стандарт” MNS 4585:2016 дотоод орчны агаар Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ажлын байрны орчин MNS 4990:2000 стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтрээгүй байна.

Зураг 27. Агаарын чанарын дээж авч байгаа зураг

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohztli@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2025/A-572-574
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "АПУ" ХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Адъяа-Очир агаарын хэсэг
Сорьцын тоо, төрөл : 3 агаар, 3 дуу чимээ
Сорьц авсан огноо : 2025.07.01
Сорьцын тодорхойлолт : Улаанбаатар хот ХУД-ийн 19 дүгээр хороо
АПУ ХК-ийн байр
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021
MNS 6768:2019, CA3 A07-2016
Шинжилсэн огноо : 2025.07.02
Хуудасны тоо : 3/3
Үр дүн :

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий	Азотын давхар исэл	Нийт тоос /TSP/	Дуу чимээ
				мкг/м³			ДБА
1	Шинэ пивоны үйлдвэрийн гадна талбайд	25/07/01	15:27	23	40	49	57
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2025 (20 минутын хэмжилт)				450	200	500	60
2	Шинэ пивоны үйлдвэрийн будаа буулгах цэг	25/07/01	15:54	25	77	20	54
3	Шинэ пивоны үйлдвэрийн дотор орчинд	25/07/01	16:16	19	53	54	59
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал,эрүүл мэнд.Ажлын байрны орчин.Эрүүл ахуйн шаардлага MNS 4990:2023				2000	2000	10000	-
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал,эрүүл мэнд.Шуугианы норм.Аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага MNS 6768:2019							85

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч :

Хянаж баталгаажуулсан:

Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга

Э.Оюунтуяа

Б.Бархасрагчаа

Зураг 28.

Үйлдвэрийн гадна болон дотоод агаарын чанарын хэмжилтийн дүн

Усны чанар

Усны чанарын шинжилгээг төвлөрсөн төвийн шугамын усны дээжийг АПУ ХК-ийн өөрийн итгэмжлэгдсэн төв лабораторид сард бүр, Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газарт улирал тутамд үйлдвэрийн хаягдал ус болон ундны усны чанарын шинжилгээ хийлгэдэг.

УС СУВГИЙН УДИРДАХ ГАЗАР
УСНЫ ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
WATER SUPPLY & SEWERAGE AUTHORITY
CENTRAL WATER LABORATORY
БЗД, 4-р хороо, УСУГ, УТЛ-ийн байр
Утас: 70157034; 70157035

СОРИЛТЫН ТАЙЛАН /TEST REPORT/

Хэвлэсэн огноо /Printed date/: 2025 оны 10-р сарын 27

Дугаар No.:25/2732, химийн хэсэг /chemical section/

Хуудас /page/ 1/1

Ерөнхий шаардлага /General requirements/	Сорьцын тодорхойлолт /Sample specification/	Сорьц авсан аргачлал /Guidance on sampling/
MNS 6561:2024	Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус, А2, 240 ³ -ээс их /Industrial effluent to main sewerage system/	MNS ISO 5667-10 : 2001

Байгууллага/иргэний нэр /Organization or Customer name/: АПУ ХК, ХУД

Архи, спиртийн үйлдвэр /Alcohol factory/

Сорьцын код, дугаар, нэр /Sample ID number & name/: Б- 1617 – гадна худаг

Сорьц авсан хүний нэр /Sample relinquished by/: Т.Нэмэхбаяр, УТЛ-ийн нярав, сорьц авагч

Сорьц авахад байлцсан хүний нэр /Attended the sampling/: Батсүх, 91110129

Сорьцын хэмжээ /Sample volume/	Сорьц авсан огноо /Sampling date/	Хүлээн авсан огноо /Sample receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analysing date/
0.5 л	2025/10/20	2025/10/20	2025/10/20-2025/10/22

Шинжилгээний дүн /Results/:

д/д	Шинжилгээний аргачлал /Standard method/	Шинжилсэн үзүүлэлт /Parameters/	Хэмжих нэгж /Unit/	ЗДА /PL/	Б-1617
1	MNS ISO 10523:2001	Усны орчин pH /pH value/		6 - 9	7.32
2	MNS ISO 11923:2001	Умбуур бодис /Suspended solids/	мг/л; mg/L	100	45
3	MNS ISO 6060:2001	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч /Chemical oxygen demand: COD-Cr/	мгО ₂ /л; mgO ₂ /L	300	116.2
4	MNS 1097:1970	Аммони /Ammonia/	мгNH ₄ /л; mgNH ₄ /L	20	6.3

Энэхүү сорилтын дүн нь тухайн сорьцын хувьд хүчинтэй /This result is valid only for this sample/
ЗДА-Зөвшөөрөгдөх дээд агууламж /PL- Permissible limit/

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Analysed by/: ХИМИЧ /Chemist/

ХИМИЧ /Chemist/

Ч.Гүндэгмаа
Ө.Алтанцэцэг

Шинжилгээний дүнг нэгтгэсэн /Integrated by/:

Химич-техникийн ажилтан /Chemist-Technical engineer/

Хянаж баталгаажуулсан /Checked by/:

Химич-чанарын менежер /Chemical quality manager/

Ц.Удвал

Ц.Болормаа

Сорилтын тайлан баталгаажуулсан гарын үсэг, тамгагүй бол хүчингүй /Test report would be invalid without signatures of the person and stamp/

Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Химийн бодисын хадгалалтад Монгол Улсын хууль, дүрэм журмууд болон компанийн дотоод журам болох химийн бодисын хяналтын тухай журмын дагуу хяналт тавин ажиллаж байна. Компанийн хэмжээнд нийт 149 нэр төрлийн химийн бодисыг төв лаборатори болон үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн угаалга цэвэрлэгээнд ашиглаж байна. Үйлдвэрийн технологи болон тоног төхөөрөмжийн угаалга цэвэрлэгээнд ашиглах бодисуудыг “Sapura” олон улсын компанийн бодисыг хэрэглэдэг ба лабораторийн хэрэгцээний химийн бодисуудыг дотоодын компаниудаас худалдан авдаг. Бодисуудын сав, баглаа боодол бүрэн бүтэн эсэхийг шалган тээвэрлэх бөгөөд бодисууд нь хоруу чанар багатай, тогтвортой шинж чанартай. Хадгалалтын хувьд химийн бодисуудыг “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага. “MNS 6458:2014”- ийн шаардлага хангасан агуулахад хадгалах журмын дагуу ангилан, нэр хаяг, шошго, анхааруулах үг, тэмдэг тэмдэглэгээ, хор аюулын мэдээллийг байршуулан хадгалах тул санамсаргүй осол, эрсдэлээс бусад тохиолдолд сөрөг нөлөө бага. Үйлдвэр үйл ажиллагааны хүрээнд ашиглаж буй бүх химийн бодисыг ХАЛМ-тай байлгаж бүртгэлдүүлэн ажиллаж байна. Бодисууд нь 25-200кг болон 20-200л-ийн хэмжээ шуудай, хуванцар савлагаатай.

Хүснэгт 10.

Эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний төсөв

Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа, давтамж, зардал, сая.төг						Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
			2023	2024	2025	2026	2027	Нийт зардал	
Ажилчдын эрүүлд мэнд, аюулгүй ажиллагаа	Ажиллагсдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас, хэрэгслээр хангах	ХБ-той харьцах ажилчид	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	12.5	“Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль” 14, 15-р зүйл “Худалдаа, үйлчилгээний байгууллагын ажилтныг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг, шинжилгээнд хамруулах журам” ЭМ-ийн сайдын 2017 оны А/145 тоот тушаал “Хөдөлмөр хамгаалал. Дохионы өнгө, аюулгүй ажиллагааны тэмдгүүд” MNS 0012.4.002-85 “Хөдөлмөр хамгаалал. Аюулгүй ажиллагааны тэмдэг ба дохионы өнгө” MNS
	Ажиллагсдыг эрүүл мэндийн хугацаат үзлэг, шинжилгээнд хамруулах	Нийт ажилтан	Гэрээний үнийн дүнгээр						
	Аюулгүй ажиллагааны дотоод дүрэм журмын хэрэгжилтэнд хяналт тавих		Үйл ажиллагааны зардлаар						
	Хөдөлмөр хамгааллын сургалт улиралд 1 явуулах		Жилийн орсон орлогын 2% ийг сургалтанд зарцуулна.						
Химийн бодисын эрсдэл	Химийн бодистой харьцаж буй ажилчдад химийн бодисын хор аюул, аюулгүй ажиллагааны талаарх сургалт зохион байгуулах		Жилийн орсон орлогын 2%-ийг ажилчдыг чадавхжуулах, осол эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, дадал хэвшил олгох сургалтад зарцуулна.						

	Химийн бодисыг тээвэрлэх, хадгалах үед сав, баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг хянадаг байх, асгарч алдагдсан үед хураан авах, саармагжуулах, хоргүйжүүлэх материал, гал унтраах багаж хэрэгслийг бэлэн байлгах, мөн тээврийн хэрэгслийг тоноглох	Химийн бодистой харьцаж ажиллагсад, тээвэрлэлт хийж буй жолоочид	Үйл ажиллагааны зардлаар						4643:1998 “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль”-ийн 27.3.4, 28.1.8	
	Эрсдэлд өртсөн тохиолдолд эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх, ойр орчмын хүн амыг эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээнд хамруулах, өвчлөлийг бүрэн эмчлэх	Эрсдэлд өртсөн ажилчид	Үйл ажиллагааны зардлаар							
	Ноцтой ослын үед аюулын бүс тогтоох, мэргэжлийн байгууллага (ОБЕГ, МХЕГ)-д нэн даруй мэдэгдэж дүгнэлт гаргуулах, холбогдох арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулах	Агуулахын хэмжээнд								
Болзошгүй эрсдэл тохиосон үед эрсдэлийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай “ЭРСДЭЛИЙН САН” үүсгэх, байнгын бэлэн б айдальд байлгах			Үйлдвэрийн хэмжээнд	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	12.5	
Нийт				5	5	5	5	5	25	

Хүснэгт 11. Төлөвлөсөн ажлын биелэлт

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Биелэлт
Тээвэрлэх		
1	Тээвэрлэлт хийж буй жолооч нарыг сургалтанд хамруулж, химийн бодисын хор аюул, аюулгүй ажиллагааны талаарх мэдлэг олгох	Химийн бодисын хор аюул, аюулгүй ажиллагааны талаарх сургалтанд хамрагдсан гэрээт компаний ажилчид тээвэрлэлтэд ажилладаг ба холбогдох үйлдвэрийн ажилчид химийн бодисын аюулгүй ажиллагааны сургалт болон АПУ ХК -ийн дотоод мөрдөгдөх шинэчлэгдсэн химийн бодисын хяналтын тухай журмын танилцуулах сургалтанд хамрагдсан.

2	Химийн бодисыг тээвэрлэхдээ сав баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг ханадаг байх, асгарч алдагдсан тохиолдолд хураан авах саармагжуулах, хоргүйжүүлэх материал, гал унтраах багаж хэрэгслээр тээврийн хэрэгслийг тоноглох	Тээвэрлэлтийн гэрээт компаниудад Химийн бодисыг тээвэрлэхдээ сав баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг ханадаг байх, асгарч алдагдсан тохиолдолд хураан авах саармагжуулах, хоргүйжүүлэх материал, гал унтраах багаж хэрэгслээр тээврийн хэрэгслийг тоноглох шаардлагыг тавин ажилладаг.
Хадгалах		
3	Химийн бодисуудыг битүүмжлэл сайтай хуурай, сэрүүн, агааржуулалт сайтай агуулахад бодисын хор аюулын мэдээлэлд заасны дагуу хадгалах	Химийн бодисын шинэ агуулахыг барин ашиглалтанд оруулсан ба агуулахад бодисын хор аюулын мэдээлэлд заасны дагуу химийн бодисууд хадгалагдаж байна.
4	Химийн бодисын агуулахыг стандартын дагуу тохижуулах, агуулахыг орчим ил гал гаргах, тамхи татахгүй байх	Шинэ химийн бодисын агуулахын стандартын дагуу тохижуулалт хийгдэж байгаа ба агуулахын орчим ил гал гаргах эрсдлээс сэргийлсэн галын дохиолол болон яаралтай үеийн галын аюулгүй байдлын тусламж байрлуулсан. Мөн зөвшөөрөгдсөн тамхи татах цэг агуулахын ойр орчим байрладаггүй.
5	Химийн бодис асгарч, алдагдах, ажиллагсад хордох, бэртэх, гэмтэх, галын аюулын үед бодисыг хураан авах сав, хүрз хоргүйжүүлэх саармагжуулах бодис урвалж, яаралтай тусламжийн эмийн сан, гал унтраах багаж хэрэгсэл бэлэн байлгах	Химийн бодисын агуулахад химийн бодис асгарч, алдагдах, ажиллагсад хордох, бэртэх, гэмтэх, галын аюулын үед бодисыг хураан авах сав, хүрз хоргүйжүүлэх саармагжуулах бодис урвалж, яаралтай тусламжийн эмийн сан, гал унтраах багаж хэрэгсэл бүрэн байршуулагдсан.
6	Болзошгүй эрсдэл тохиолдсон үед эрсдлийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай эрсдлийн сан үүсгэх, байнгын бэлэн байдалд байлгах	Компаний дотоод онцгой байдалд бэлэн байх, хариу арга хэмжээ авах журмаар зохицуулагдан байнгын бэлэн байдлыг ханган ажилладаг.
Эрсдэлд тохиолдсон үед авах арга хэмжээ		
7	Гал гарсан тохиолдолд гал унтраагуур, гал түймрийн голомтод ажиллагсдыг бүх биеийг хамгаалах хувцас, хэрэглэл, бээлий, хорт утааны багтай ажиллах нөхцлөөр хангах	Галын аюулын сан нь гал унтраагуур, гал аюулын хамгаалах хувцас, хэрэглэл, бээлий, хорт утааны баг зэргийг бэлтгэн байрлуулсан.
8	Химийн бодис асгарсан тохиолдолд химийн бодис хадгалах, зориулалтын саванд цуглуулах, шингээгч материал ашиглах, асгарсан талбайг сайтар цэвэрлэх, агааржуулах	Химийн бодисын агуулахад гэнэтийн үед химийн бодис асгарсан тохиолдолд химийн бодис цуглуулах, хадгалах зориулалтын сав, шингээгч материал зэргийг ханган байрлуулсан.
9	Нүд, арьс салст, амьсгал болон залгисан тохиолдолд зааврын дагуу арга хэмжээ авах, эмнэлгийн анхан тусламж үзүүлэх	Химийн бодисын агуулахад яаралтай үед хэрэглэх эмнэлгийн анхан тусламжийн сан болон нүдний зайлуур болон шүршүүр байршуулагдсан.
10	Ноцтой ослын үед аюулын бүс тогтоох, энэ талаар мэргэжлийн байгууллага (ОБЕГ, МХЕГ)-д нэн даруй мэдэгдэж орчны хяналт шинжилгээний талаар дүгнэлт гаргуулах, холбогдох арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулах	ОБЕГ -ын гэнэтийн аюул ослын сургалтанд ажилчдыг хамруулдаг ба ноцтой аюул ослын үед хамтран ажиллахад бүрэн бэлтгэлтэй байдаг.

Зураг 11.

Химийн бодисын агуулахын зураг

Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 12.

Хог хаягдлын менежментийн биелэлт

Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэрэгжих хугацаа, давтамж, зардал, сая.төг						Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
		2023	2024	2025	2026	2027	Нийт зардал	
Хог хаягдлыг дахин ашиглах боломжоор ангилан цуглуулж, дахин ашиглах ИААНБ-уудад гэрээлэн нийлүүлэх	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Гэрээний үнийн дүнгээр					-	“Хог хаягдлын тухай хууль” ийн 9.2.8, 9.2.9, 12-р зүйл “Эрүүл ахуйн тухай хууль” ийн 4.4.3, “Хог хаягдлын тухай хууль” ийн 9.2.8, 9.2.9, 12-р зүйл
Эзэмшил талбай, түүний ойр орчимд ил задгай хаягдсан хогийг ангилан ялгаж, цэвэрлэх	Эзэмшил газрын хэмжээнд	10	10	10	10	10	50.0	
Хог хаягдлыг бууруулах, ангилах, дахин ашиглах, зүй зохистой хаях дадал зуршлыг хэвшүүлэх сургалт хийх	Нийт ажиллагсад	Жилийн орсон орлогын 2%-ийг ажилчдыг чадавхжуулах, осол эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, дадал хэвшил олгох сургалтад зарцуулна.						
Шилний хаягдлыг эргүүлэн татах, цуглуулах, эдийн засгийн эргэлтэд оруулах	Улс даяар	Жилийн орсон орлогын 2%-ийг ажилчдыг чадавхжуулах, осол эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, дадал хэвшил олгох сургалтад зарцуулна.						

Энгийн хог хаягдлын мэдээ тайланг харьяалах сум дүүргийн засаг даргад, аюултай хог хаягдлын мэдээ тайланг харьяалах аймаг, нийслэлийн засаг даргад хүргүүлэх			батлагдсан журмын 6.1, 2.3.4 БОАЖС-ын 2018 оны 11 дүгээр сарын 12-ны А/428 “хог хаягдлын журам”-ын 6.2			
Химийн бодисын савыг байгаль орчныг бохирдуулахаас сэргийлсэн тусгай хогийн цэг талбайд хадгалах, нийлүүлэгчид буцаан өгөх	Химийн бодис ашиглалтын хэсгүүд	Гэрээний үнийн дүнгээр				
Нийт		10	10	10	10	50.0

АПУ ХК нь хог хаягдлын менежментийг үйлдвэрлэлээс гарч буй бүх төрлийн хатуу хог хаягдлын хүрээнд хэрэгжүүлдэг ба хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, ландфиллд хаягдах хаягдлыг багасгах, дахивар хог хаягдлаа эргүүлэн ашиглах, дахин боловсруулахад чиглэн ажиллаж байна. Хог хаягдлын 3R стратегийг үйлдвэр нэгж хэсгүүдэд хэрэгжүүлэн хог хаягдлын цэгүүдийг 5S зарчмын дагуу сайжруулан хог хаягдлын ангилан хаялтыг нэмэгдүүлж байна. Хог хаягдлын менежментийг үйлдвэрлэлээс гарч буй бүх төрлийн хатуу хог хаягдлын хүрээнд хэрэгжүүлдэг ба хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, ландфиллд хаягдах хаягдлыг багасгах хүрээнд Мультипак ХХК, Эко Орчин ХХК, Түмэн эгшиг ХХК-т хамтран ажиллаа. Энэ хүрээнд үйлдвэрлэлийн хог хаягдал гялгар уутыг Мультипак ХХК-д тус тус нийлүүлэн ороогч хальс хийхэд зориуллаа. Мөн үйлдвэрлэлээс гарч органик хог хаягдал болох улаан буудайн, арвайн соёолжийн үлдэгдлийг малчид фермерүүдэд хөрөнгө шаарыг малын тэжээлийн үйлдвэрт “Баялаг фийд” ХХК -д тогтмол нийлүүлсээр байна.

Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах боломжийг бүрдүүлэн, хогийн савнуудын хаягжилтыг шинэчлэн, үйлдвэр бүрд бүртгэлдүүлэн, төвлөрсөн хогийн цэгтэй. Мөн оффисын хог хаягдлыг ангилан ялгах боломжийг сайжруулан, хогийн савнуудыг стандартад нийцүүлэн шинэчлэн байрлуулсан. Үйлдвэр болон оффисын орчинд хог хаягдлыг дахивар, цаас, ахуйн болон аюултай хог хаягдал гэсэн 4 бүлэгт хуваан хог хаягдлыг ангилж байна. Төвлөрсөн хогийн цэгээс энгийн хог хаягдлыг Эко орчин ХХК тээвэрлэн, дахин боловсруулах

дахин ашиглах аж ахуйн нэгж хувь хүн байгууллагууд руу нийлүүлдэг. Дахин боловсруулагдахгүй хог хаягдлыг морингийн даваан хог хаягдлыг төв цэгт аваачдаг.

Аюултай болон химийн хорт бодисын сав баглаа боодол, зайг дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагааны үйлдвэр Түмэн Эгшиг ХХК, эмнэлгийн аюултай хог хаягдлыг Элемент Мэдикал ХХК -д тус тус нийлүүлж байна. Хадгалалтын хувьд хог хаягдлын төвлөрсөн цэгт тусдаа аюулгүй байдлыг нь ханган хадгалдаг. Хаягдал химийн бодисын сав баглаа боодлын нэр хаяг, шошго, анхааруулах үг, тэмдэг тэмдэглэгээ, хор аюулын мэдээллийг байршуулан хадгалан санамсаргүй осол, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэн ажилладаг.

“ДАХИН БОЛОВСРУУЛЦГААЯ – GO RECYCLE” аяны стратегийн ивээн тэтгэгчээр ажиллав

АПУ компани олон нийтийн хог хаягдлын талаарх мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх, ангилах, дахин боловсруулах дадал, тогтолцоог бий болгох зорилтын хүрээнд “Өнгө нэм” НҮТББ-ын зохион байгуулж буй “Дахин боловсруулцгаая- Go Recycle” аянтай урт хугацаанд хамтран ажиллахаар боллоо. Ингэснээр НҮБ-ын Тогтвортой хөгжлийн 3, 11, 12, 13 дахь зорилтыг биелүүлэхэд хувь нэмэр оруулж, байгаль нийгэм, эдийн засаг, ирээдүйд ээлтэй хандлага, дадал, тогтолцоог бий болгохоор зорин ажиллаж байна.

2024 оноос эхлэн уг аяны ерөнхий ивээн тэтгэгчээр ажиллаж, хог хаягдлыг зөв ангилах, дахин боловсруулах соёлыг төлөвшүүлэхэд хувь нэмрээ оруулж байна. Энэхүү хамтын ажиллагааны хүрээнд байгууллагын дотоод үйл ажиллагааг сайжруулахаас гадна олон нийтэд чиглэсэн бодит үр нөлөө бүхий санаачилгыг дэмжиж, тогтвортой хөгжлийн зорилгуудыг биелүүлэхэд анхаарч байна.

Аяны зорилго: Төрийн байгууллага, хувийн компаниуд, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгчид импортлогчид болон хог хаягдлыг дахин боловсруулах үйлдвэрүүдийн хамтын ажиллагаа, уялдаа холбоог хангаж, иргэд олон нийтэд хог хаягдлын талаар бодитой мэдлэг ойлголтыг өгөх, дахин боловсруулах үйлдвэрүүдийг цэвэр түүхий эдээр хангаж, эцсийн бүтээгдэхүүний хэмжээг нэмэгдүүлэхэд оршино.

Аяны зорилтууд:

- Хог хаягдлын талаар мэдлэг ойлголт өгөх
- Итгэл үнэмшлийг нэмэгдүүлэх
- Хог хаягдлыг ангилан ялгах үйлдлийг дадал зуршил болгох
- Ангилсан хаягдлыг ангиллын дагуу тээвэрлэх

Хамтын ажиллагааны эхний үе шат

2025 онд АПУ төв оффис болон үйлдвэрийн хог хаягдлын нөхцөл байдлын судалгаа Үйлдвэрийн хог хаягдлын менежментийн одоогийн нөхцөл байдал, ажиллагсдын мэдлэг, хандлагыг үнэлэх зорилгоор нийт хоёр үе шаттайн нарийвчилсан судалгааг зохион байгуулж сан.

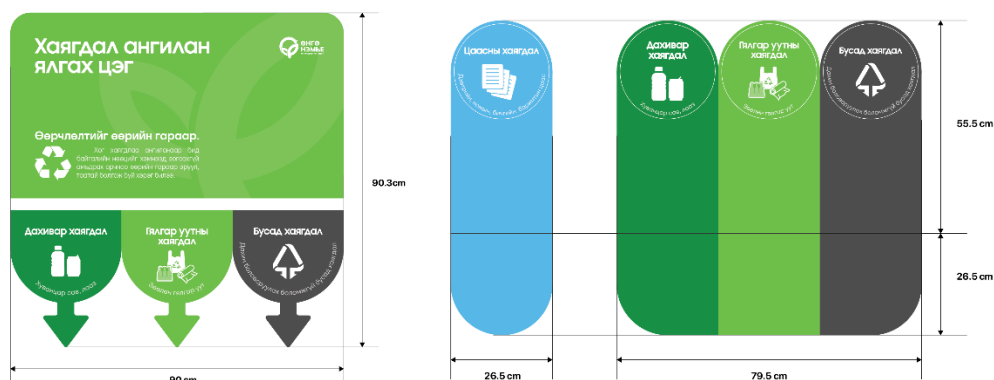
Судалгааны дүгнэлт

Зураг 30. Судалгааны дүгнэлтийг харуулав- Хог хаягдлын бүтцийн судалгаа

Тус судалгааны үр дүнд:

- Төв үйлвэрүүдийн хог хаягдлын цэгийн шинэчилсэн зураг төлөвлөлтийг гаргаж, ашиглалтыг тодорхойлов.
- Ангилалтай хогийн савнаас хэрхэн зөөх болон ангиллын дагуу цуглуулалт хийх, дахин боловсруулах үйлдвэрт тээвэрлэх үйл ажиллагааг төлөвлөн гаргав.

Зураг 31. Оффисын ангилан ялгалтын төлөвлөлт, хаягжилт

Зураг 32. Үйлдвэрийн ангилан ялгалтын төлөвлөлт, хаягжилт

- Судалгаанд төв үйлдвэр болон оффис нийт 39 төрлийн хог хаягдалтай бөгөөд 66.7 хувийг дахин ашиглаж эсвэл дахин боловсруулдаг гэсэн дүгнэлт гарсан бөгөөд 2025 онд бүх ажилтнуудын онцлогт тохируулан сургалтыг төлөвлөж, хог хаягдлаа зохистойгоор хаяж, дахин боловсруулах талаар сургалт мэдээлэл өгч ажиллав.

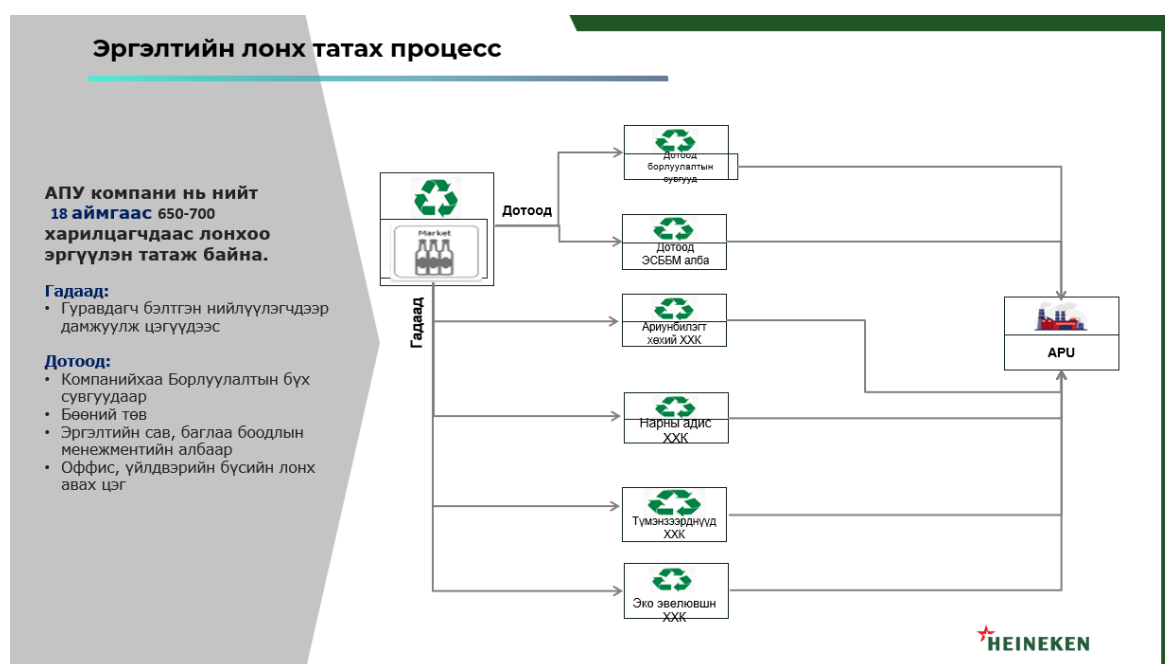

Зураг 33. Ажилчдын танхимын сургалтын зурагнууд

Эргэлтийн шил татан авах төлөвлөгөөний биелэлт

Шингэн хүнсний үйлдвэрийн төслийн талбайд байрлах Лонх угаах үйлдвэр нь цэвэр болон бохир шилний агуулах, архины болон шар айрагны лонх угаах хэсэг, хяналтын лаборатори зэрэг хэсгүүдээс бүрдэж, нийт архины 12 төрлийн, шар айрагны 7 төрлийн, нийт 19 төрлийн лонхыг угааж боловсруулж байна. Үйлдвэрийн үйл ажиллагаа нь хагас болон бүрэн автомат тоног төхөөрөмжид тулгуурладаг бөгөөд жилдээ дунджаар 12–15 сая ширхэг, хоногт 50 мянган ширхэг лонх угаах хүчин чадалтай. Үйлдвэр нь ОДКЛ шил угаах машин 1, гараар угаах 4 ванн, хаяг хуулагч, клапан салгагч зэрэг тоног төхөөрөмжийг ашиглан үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Мөн угаалга, цэвэрлэгээ, ариутгалын зорилгоор жил бүр 5 нэр төрлийн нийт 49.6 тонн химийн бодис хэрэглэдэг.

АПУ ХК нь эргэлтийн шил сав, баглаа боодлын албаараа дамжуулан нийт 18 аймгийн 650–700 харилцагчаас лонхоо эргүүлэн татдаг бөгөөд лонх татан авах үйл ажиллагаа нь гадаад болон дотоод дараах сувгуудаар зохион байгуулагддаг. Гадаад сувгаар гуравдагч бэлтгэн нийлүүлэгчээр дамжуулан худалдааны цэгүүдээс лонх татаж авдаг бол дотоод сувгаар компанийн бүх борлуулалтын суваг, бөөний төвүүд, эргэлтийн сав баглаа боодлын менежментийн алба, оффис болон үйлдвэрийн бүс дэх лонх авах цэгүүдээр дамжин татан авдаг.

Зураг 34. Эргэлтийн лонх татан авах процесс

2022–2023 онд АПУ ХК “Чи чадна” болон “Шилээ дахин амьдруулъя” төслүүдийг хэрэгжүүлж, хэрэглэгчдийг шилээ буцаан өгөх дадалд сургах замаар борлуулалтын дүнтэй харьцуулахад нийт лонхны 50%-ийг эргүүлэн татаж дахин ашигласан үр дүнтэй. 2024 оны байдлаар энэхүү зах зээл тогтворжиж, хэрэглэгчид шилээ тогтмол нийлүүлдэг тогтвортой тогтолцоо хэвшсэн бөгөөд лонх татан авах процесс жигд үргэлжилж байна.

Хүснэгт 13. Татан авалтын тоон мэдээлэл

Татан авалтын тоон мэдээлэл /2022-2024/			
Он	Татан авсан шил (ш)	Худалдаалсан бүтээгдэхүүн (ш)	Татан авалтын хувь (%)
2022	26,162,429	53,886,494	49%
2023	22,755,185	50,698,763	44%
2024	17,455,725	49,978,072	35%

Хүснэгт 14. Эргэлтийн лонх хүлээн авсан тоон хэмжээг эх сурвалжаар ангилж харуулав

№	Лонх хүлээж авах сувгууд	2020 он	2021он	2022 он	2023 он	2024 он	2025.10 сар	Нийт
1	АПУ Борлуулалтын суваг /рестран, лаунж, баар/	7,696,900	5,625,952	11,410,559	7,282,622	6,231,950	3,790,306	41,246,254
2	АПУ Борлуулалтын суваг /дэлгүүрүүд/	-	-	1,271,217	2,424,150	1,633,185	899,305	6,053,185
3	АПУ Борлуулалтын суваг /орон нутаг/	-	-	175,943	313,790	195,276	38,154	723,163
4	RPMM дер /ЭСББМ алба/	-	220,002	3,918,538	1,460,268	1,636,587	1,295,185	8,343,137
5	Эко эволюшн /Гэрээт компани/	4,302,212	3,746,711	5,796,470	6,792,217	4,349,303	2,390,093	26,940,432
6	Нарны адис ХХК /Гэрээт компани/	1,423,740	1,432,159	1,378,714	1,221,065	976,813	481,406	6,822,769
7	Ариунбилэгт хөхий ХХК /Гэрээт компани/	-	-	-	2,267,250	1,581,269	846,839	4,447,311
8	Түмэнзээрднүүд ХХК /Гэрээт компани/	3,709,011	2,181,798	2,210,988	993,823	850,317	570,128	10,516,065
9	Үйлдвэрүүдийн гадна байрлах цэг	-	-	-	-	1,025	-	1,025
Нийт		17,131,863	13,206,622	26,162,429	22,755,185	17,455,725	10,311,416	105,093,341

Тухайн жилд худалдаалсан бүтээгдэхүүний хэмжээг татан авсан шилний тоотой харьцуулан эргэлтийн лонхны татан авалтын хувийг тооцож үзэхэд, сүүлийн жилүүдэд энэхүү үзүүлэлт буурах хандлагатай байна. Үүнд нөлөөлж буй гол хүчин зүйлсийн нэг нь лонхтой бүтээгдэхүүний зах зээл, тэр дундаа хамгийн өндөр борлуулалт эзэлдэг шар айргийн лонхтой бүтээгдэхүүний борлуулалтын хэмжээ жил ирэх тусам буурч байгаа явдал юм.

Шар айргийн лонхтой бүтээгдэхүүний борлуулалт буурснаар эргэлтэд дахин орох боломжтой шилний эзлэх хэмжээ мөн пропорциональ байдлаар буурч, улмаар татан авалтын нийт тоо хэмжээ болон түвшинд нөлөөлж байна. Зах зээлийн энэ чиг хандлага нь хэрэглэгчийн сонголтын өөрчлөлттэй шууд холбоотой бөгөөд хэрэглэгчид улам бүр бусад төрлийн савлагаатай бүтээгдэхүүн (PET, лааз, хөргүүрийн савлагаа гэх мэт)-ыг илүүд үзэх болсон нь анзаарагдаж байна.

Иймд зах зээлийн нийт борлуулалтын бүтэц өөрчлөгдөх нь эргэлтийн лонхны татан авалтад шууд болон шууд бус нөлөөлөл үзүүлж байгаа бөгөөд энэ чиг хандлагыг компанийн эргэлтийн системийн төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалт болон идэвхжүүлэлтийн стратегид тусган авч үзэх шаардлагатай.

ЭРГЭЛТИЙН САВ БАГЛАА БООДЛЫН МЕНЕЖМЕНТ

Зураг 35. Эргэлтийн сав баглаа боодлын менежмент

АПУ компанийн зүгээс эргэлтийн сав баглаа боодлын менежментийг сайжруулах хүрээнд 2030 он хүртэл эргэлтийн лонхны татан авалтын хэмжээг 58 хувьд хүргэх стратегийн зорилго дэвшүүлэн ажиллаж байна. Энэхүү зорилтыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай бүтэн үйл ажиллагааны зардал, хөрөнгө оруулалт, дэмжих үйл ажиллагаа, системийн сайжруулалт зэрэг бүх төрлийн зардлыг багтаасан нийт 14.6 тэрбум төгрөгийн төсөв тооцоо гарсан бөгөөд энэ хөрөнгө оруулалт нь эргэлтийн системийн үр ашиг, чанар, тогтвортой байдлыг улс болон олон улсын шилдэг жишигт ойртуулах үндсэн суурь болно.

Эргэлтийн лонхны тогтолцооны үр ашгийг нэмэгдүүлэх, татан авалтын түвшинг тогтвортой өсгөх зорилготойгоор дараах цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

Хэрэглэгч рүү чиглэсэн үйл ажиллагаа:

Эргэлтийн лонхны ач холбогдол, байгаль орчинд үзүүлэх эерэг нөлөөг олон нийтэд ойлгуулах сургалт, мэдээллийн төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжүүлэх, хэрэглэгчийн зан төлөвийг сайжруулахад чиглэсэн нийтлэг хандлагын өөрчлөлтийн кампанит ажил өрнүүлэх. Мөн “Том

өөрчлөлтийг АПУ-ын ажилтнуудаас эхлүүлэх” зарчмаар байгууллагын дотоод соёлыг шинэчилж, ажилтнуудын үлгэрлэлээр хэрэглэгчийн оролцоог нэмэгдүүлэх.

Харилцагч руу чиглэсэн үйл ажиллагаа:

Борлуулалтын цэгүүдэд зориулсан идэвхжүүлэлт болон урамшууллын системийг нэвтрүүлж, эргэлтийн системийн ач холбогдлыг харилцагчдад ойлгуулах, хамтын ажиллагааны үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх. Шаардлагатай мэдээллийн материал, постер, санамж, мэдээллийн хуудас зэргийг системтэйгээр хүргэх.

Үйл ажиллагааны сайжруулалт:

Лонхны урсгал, эргэлтийн хугацаа, алдагдлыг бодит хугацаанд хянах дижитал (RFID) системийг судалж, үе шаттай нэвтрүүлэх. Мөн угаах үйлдвэрийн хүчин чадал, чанарын хяналт, үр ашгийг сайжруулах хөрөнгө оруулалтыг хийх. Эргэлтийн лонхонд зориулсан стандартын шаардлагад нийцсэн авдар болон сав баглаа боодлын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх.

Зах зээл болон стандартын түвшинд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа:

Олон улсын сайн туршлагын үзүүлэлтүүд болох зах зээлийн алдагдал, үйлдвэрлэлийн явц дахь алдагдал, эргэлтийн хугацаа зэрэг үзүүлэлтийг судалж АПУ компанийн эргэлтийн системд нэвтрүүлснээр тогтолцооны гүйцэтгэлийг олон улсын түвшинд ойртуулах.

Бусад санал, хамтын ажиллагаа:

Дахин ашиглах, дахин боловсруулах чиглэлээр ажилладаг байгууллагуудтай хамтран ажиллаж, сав баглаа боодлын тогтвортой хэрэглээг дэмжих. Мөн хэрэглэгчийн ойлголт, оролцоог нэмэгдүүлэхийн тулд орон сууцны хороод, төрийн байгууллагууд, ТББ-уудтай хамтарсан сургалт, мэдээллийн арга хэмжээг зохион байгуулах.

Бүлэг 4. Дүгнэлт

АПУ ХК нь Монгол Улсын хүнсний үйлдвэрлэлийн салбарт нэгэн зууны турш манлайлан ажиллаж, бодлого, бүтээн байгуулалт, технологийн шинэчлэл, салбарын хөгжилд үзүүлсэн хувь нэмрээрээ байнга тэргүүлэгч байр сууриа хадгалсаар ирсэн. Үйлдвэрлэл, үйл ажиллагааны бүхий л үе шатанд байгаль орчинд сөрөг нөлөөгүй, тогтвортой хөгжлийн зарчимд нийцсэн “ногоон үйлдвэрлэл”-ийг эрхэмлэн, 2011 оноос ISO 14001 Байгаль орчны менежментийн тогтолцоог амжилттай нэвтрүүлж, чанар, аюулгүй байдал, тогтвортой үйлдвэрлэлийн үндэс болсон олон улсын ISO9001, ISO22000 стандартуудыг цогцоор нь хэрэгжүүлэн тасралтгүй сайжруулсаар байна. Мөн олон улсын Heineken группийн "Safety First" буюу “Амь насаа хамгаалах 12 дүрэм”-ийг бүх ажилтны түвшинд мөрдлөг болгож, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг тэргүүлэх чиглэлдээ байнга тавин ажилладаг.

Байгаль орчны менежмент нь компанийн стратегийн суурь багана бөгөөд бид байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, ус, эрчим хүч, химийн бодис зэрэг нөөцийг хэмнэх, хаягдлын хэмжээг бууруулах, дахин боловсруулах боломжийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн бодитой арга хэмжээнүүдийг үе шаттай хэрэгжүүлж байна. 2025 онд групп компанийн хэмжээнд анх удаа Хүлэмжийн хийн тооцоолол хийсэн нь тогтвортой хөгжлийн чиглэлд шинэ түвшний ахиц гаргасан чухал арга хэмжээ боллоо. Мөн Цэвэрлэх байгууламжийн төслийн барилгын ажлыг эхлүүлж, компанийн дотоод үйл ажиллагааны байгаль орчны удирдлагыг шинэ шатанд гаргасан юм. Үйлдвэрлэлийн явцад үүсэх эрсдэлийг тогтолцооны түвшинд удирдах, орчны хяналт-шинжилгээний чанарыг сайжруулах, хог хаягдал, усны бодит хэрэглээ, дуу чимээ зэрэг гол үзүүлэлтүүдэд суурилсан мониторингийн тогтолцоог бэхжүүлсэн нь онцлог байв.

АПУ ХК нь НҮБ-ын Тогтвортой хөгжлийн зорилтуудыг компанийн бодлого, үйл ажиллагаанд бодитоор шингээж, “Бахархалт Монгол – 2030” тогтвортой хөгжлийн таван хана бүхий стратегиа хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Энэхүү стратеги нь байгаль орчин, нийгэм, засаглал (БОНЗ)-ын зарчмуудад тулгуурлан илүү ногоон, илүү нэгдсэн, илүү үр дүнд чиглэсэн компанийн хөгжлийн шинэ үе шатыг тодорхойлж байгаа бөгөөд 2025 онд бид байгаль орчны хариуцлагыг сайжруулах, нийгмийн сайн сайхныг дэмжих, ажилтнуудын хөгжил, эрүүл, аюулгүй орчныг бүрдүүлэх чиглэлээр бодит ахиц гаргалаа.

2025 онд АПУ компанийн хувьд үйлдвэрлэлээ илүү ногоон, илүү тогтвортой, олон улсын жишигт нийцсэн байлгах зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлсэн бодит ажлуудын үр дүн тодорхой харагдсан жил байлаа. Цаашид бид байгаль орчны ул мөрөө бууруулах, нөөцийг хэмнэлттэй ашиглах, эрсдэлийн удирдлагыг боловсронгуй болгох, хамтын үнэ цэнийг шинээр бүтээх зорилгоор тогтвортой хөгжлийн чиглэлд илүү хариуцлагатай, илүү урагшилсан бодлогоор ажиллах болно.

Бүлэг 5. Хавсралт материалууд

Хавсралт 1. ХУД-ийн 19-р хорооны иргэдийн хурал — Шингэн хүнсний үйлдвэрийн төслийн танилцуулга хурлын тэмдэглэл, бүртгэл

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН 19 ДҮГЭЭР ХОРОО БОЛОН “АПУ” ХХК

Шингэн хүнсний үйлдвэрийн төслийн байгаль орчны нөлөөлөлийн
нарийвчилсан үнэлгээний нэмэлт тодотгол тайлангын хурлын тэмдэглэл

Улаанбаатар хот

2024.08.28

“АПУ” ХХК болон хорооны Засаг дарга, хэсгийн ахлагч нар, иргэдийн төлөөлөгчид тус хорооны засаг даргын өрөөнд 2024.08.28-ны өдрийн 10:30-12:00 цагийн хооронд хуралдав.

Хуралд: Хан –Уул Дүүргийн 19-р хорооны Засаг даргын

Үүрэг гүйцэтгэгч Ш.Норовцэрэн

Хан-Уул дүүргийн 19-р хорооны нийгмийн ажилтан Ц.Хишигсүрэн

“АПУ” ХХК БО үнэлгээний “EHSM” ххк захирал С.Хандсүрэн

“АПУ” ХХК байгаль орчин, тогтолцоо хариуцсан мэргэжилтэн Б.Номинжаргал

Иргэний төлөөлөгчид: 6 хүн

Хэсгийн ахлагч : 2 хүн

Хэлэлцэх асуудал: “АПУ” ХХК шингэн хүнсний үйлдвэрийн байгаль орчны үнэлгээний талаар ИНТХуралдаа товч танилцуулга хийн хуралдав.

- **“АПУ” ХХК байгаль орчин, тогтолцоо хариуцсан мэргэжилтэн Б.Номинжаргал:**
Манай компани нь үйл ажиллагаа явуулаад 100 жилийг ардаа үдэж байна. 19 дүгээр хорооны нутаг дэвсгэрт шинэ пивоны үйлдвэр, ус, ундаа савлах үйлдвэр үйл ажилагаагаа явуулж байна.
- **Иргэн Н.Цэрэнханд асуулт асуусан:**
Гадаах талбайн бохирдол хэр вэ?
- **“АПУ” ХХК БО үнэлгээний “EHSM” ххк захирал С.Хандсүрэн:**
Манай байгууллага 5 нэгж хэсэгт хуваагдан энэ компаниг үнэлж байна. Химийн бодис мэргэжилтэн, усны мэргэжилтэн, агаар , хөрсний мэргэжилтэн, дуу чимөөний мэргэжилтэн байна. Хоро болон агаараас дээж авсан, Хөрснөөс гарсан бохидлыг хянасан байгаа.
Иргэн С.Гантогоо асуулт асуусан :
Үйлдвэрлэлийн хог хаягдал хичнээн төрлийн зүйл гарч байна вэ?
- **“АПУ” ХХК БО үнэлгээний “EHSM” ххк захирал С.Хандсүрэн :**
Манай компани ангиллын кодоор 26 төрлийн хог хаягдал гарч байна. Зөвхөн үйлдвэрлэлээс хогны ангилалаар 26 буюу шингэн хог хаягдал гарч байна. “АПУ”

орчинд сөргөөр нөлөөлөх асуудал юу байна вэ гэхээр байгаль орчин менежмент, байгаль хамгаалах төлөвлөгөөнд бусад хог хаягдал, ногоон байгууламж гэх мэт байгаль орчинд жил бүр төлөвлөгөөт ажил хууль ёсны дагуу хийх ёстой байдаг. Энэхүү үйлдвэр нь жилд 200.000.000 төгрөг төсөвлөн гэж тусгасан байгаа.

- Засаг даргын үүрэг гүйцэтгэгч: Ш.Норовцэрэн: Хамтарч ажиллахад таатай байлаа.

Тэмдэглэл хөтөлсөн: Нийгмийн ажилтан, Ц.Хишигсүрэн

Хуралд оролцсон :
Хан-Уул дүүргийн 19-р хорооны засаг даргын үүрэг гүйцэтгэгч Ш.НОРОВЦЭРЭН

Хан-Уул дүүргийн 19-р хорооны нийгмийн ажилтан Ц.ХИШИГСҮРЭН

"АПУ" ХХК БО үнэлгээний "EHSM" ХХК захирал С.ХАНДСҮРЭН

"АПУ" ХХК байгаль орчин, тогтолцоо хариуцсан мэргэжилтэн Б.НОМИНЖАРГАЛ

Иргэний төлөөлөл С.ГАНТОГОО

Иргэний төлөөлөл Ж.ДЭМЧИГСҮРЭН

Иргэний төлөөлөл Б.РАГЧАА

Иргэний төлөөлөл Н.ХИШИГБАЯР

Иргэний төлөөлөл Н.ЦЭРЭНХАНД

Иргэний төлөөлөл Б.ХАЛИУНАА

Хэсгийн ахлагч Б.БАЙГАЛМАА

Хэсгийн ахлагч С.ЭНХЦЭЦЭГ

Хавсралт 2. Онцгой байдлын сургалтын бүртгэл

Сургалт хөгжлийн тухай журмын Хавсралт №03

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ

Сургалтын нэр: "Гал унтраах үзүүлэн сургалт"-2025

Зохин байгуулагдах газар: Ауруг гадна зогсоолын талбайд

Сургагч багш: ХАБЭА-н инженер Э.Оюунсүрэн, Б.Юмчинсүрэн, С.Даваян

Сургалтын огноо: 2025.06.27

Үргэлжлэх хугацаа: 09:30- 11:00

№	Албан тушаал	Ажилтны нэр	Гарын үсэг	Тайлбар
1	ШАУ	Сүхбаатар	Сүхбаатар	
2	ШАУ	Амарсүх	Амарсүх	
3	ШАУ	Аздалор	Аздалор	
4	ШАУ	Амгалан	Амгалан	
5	ШАУ	Монгол-Ор	М.Монгол-Ор	
6	ШАУ	Чингис	Чингис	
7	ШАУ	Мөнхсүх	Мөнхсүх	
8	ШАУ	Б.Юмчинсүрэн	Б.Юмчинсүрэн	
9				
10	Савлалтын ахлах	Н.Наран	Н.Наран	
11	Савлалтын оператор	П.Набаян	П.Набаян	
12	Савлалтын оператор	Д.Оюунсүрэн	Д.Оюунсүрэн	
13	Савлалтын оператор	Ниймал	Ниймал	
14	Савлалтын оператор	Д.Даваян	Д.Даваян	
15	Савлалтын оператор	М.Чингис	М.Чингис	
16	Савлалтын оператор	С.Даваян	С.Даваян	
17	Савлалтын ахлах			
18	Төв Лаборатори			
19	Төв Лаборатори			
20	Агуулахын алба	У.Ганбат	У.Ганбат	
21	Агуулахын алба	А.Амгалан	А.Амгалан	

БҮРТГЭЛ ХӨТӨЛСӨН:

ХАБЭА-н АЖИЛТАН /Б.Юмчинсүрэн /

ХЯНАСАН:

ХН-ийн МЭРГЭЖИЛТЭН /Д.Мөнхзаяа /

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ

Сургалтын нэр: "Гал унтраах үзүүлэн сургалт"-2025

Зохион байгуулагдах газар: Ауруг гадна зогсоолын талбайд

Сургагч багш: ХАБЭА-н инженер Э.Оюунсүрэн, Б.Юмчинсүрэн, С.Давсаян

Сургалтын огноо: 2025.06.27

Үргэлжлэх хугацаа: 09.30- 11:00

№	Албан тушаал	Ажилтны нэр	Гарын үсэг	Тайлбар
64	Малалт	Талчиг	Талчиг	
65	Т. Пүрэв	З.Амгалан	Амгалан	
66	АБА	М.Сэлэнгэ	М.Сэлэнгэ	
67	АБА	М.Батсайхан	М.Батсайхан	
68	АБА	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
69	Просижон	Цогхуу	Цогхуу	
70	Просижон	Доржтөхөө	Доржтөхөө	
71	Просижон	Танбаатар	Танбаатар	
72	Орлогч СЧ	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
73	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
74	Ажилтны талбай	П.Оюунсүрэн	П.Оюунсүрэн	
75	Ажилтны талбай	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
76	Ажилтны талбай	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
77	Тогтвортой байдал	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
78	Борлогч, мэдээлэл	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
79	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
80	АБА	Г.Оюунсүрэн	Г.Оюунсүрэн	
81	ХУА	П.Оюунсүрэн	П.Оюунсүрэн	
82	Просижон	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
83	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	Б.Оюунсүрэн	
84				

БҮРТГЭЛ ХӨТӨЛСӨН:

ХАБЭА-н АЖИЛТАН /Б.Юмчинсүрэн/

ХЯНАСАН:

ХН-ийн МЭРГЭЖИЛТЭН /Д.Монхзаяа/

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ

Сургалтын нэр: “Гал унтраах үзүүлэн сургалт”-2025

Зохион байгуулагдах газар: Ауруг гадна зогсоолын талбайд

Сургагч багш: ХАБЭА-н инженер Э.Оюунсүрэн , Б.Юмчинсүрэн , *С.Даваажам*

Сургалтын огноо: 2025.06.27

Үргэлжлэх хугаанаа: 09.30- 11:00

№	Албан тушаал	Ажилтны нэр	Гарын үсэг	Тайлбар
85	Монгол улсын албан ажилтан	Э.Мавзунсүрэн	<i>[Signature]</i>	
86	ХАБЭА	У.Мавзунсүрэн	<i>[Signature]</i>	
87	Ажиллагаах алба	Т.Бадарца	<i>[Signature]</i>	
88	ДТ А	Ч.Бадарца	<i>[Signature]</i>	
89	Самуу	Мөнхсүрэн	<i>[Signature]</i>	
90	БЭМ хөгжилт ажилтан	Налиунаа	<i>[Signature]</i>	
91	БТ, дэмжлэг зогсоолын ажилтан	Энхтэмүр	<i>[Signature]</i>	
92	Хөгжилт ажилтан 2 алба	Э.Бадарца	<i>[Signature]</i>	
93	У/А	Б.Тогтохчиг	<i>[Signature]</i>	
94	У/А	Г.Бадарца	<i>[Signature]</i>	
95	Самуу СӨБТ	Эрмэнсүрэн	<i>[Signature]</i>	
96	СГА СӨБТ	Б.Бадарца	<i>[Signature]</i>	
97	СГА СӨБТ	Д.Мөнхсүрэн	<i>[Signature]</i>	
98	ЛТА СӨБТ	А.Бадарца	<i>[Signature]</i>	
99	СТА СӨБТ	Д.Бадарца	<i>[Signature]</i>	
100	УА СӨБТ	М.Бадарца	<i>[Signature]</i>	
	СӨТ СӨБТ	Бадарца	<i>[Signature]</i>	
	СТА СӨБТ	Бадарца	<i>[Signature]</i>	
	ОБТ	Монгол улс	<i>[Signature]</i>	
	ОБТ	Золмонгол	<i>[Signature]</i>	

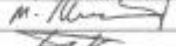
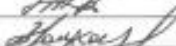
БҮРТГЭЛ ХӨТӨЛСӨН:
ХАБЭА-н АЖИЛТАН /Б.Юмчинсүрэн/

ХЯНАСАН:
ХН-ийн МЭРГЭЖИЛТЭН /Д.Мөнхсүрэн/

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ

1. СУРГАЛТЫН НЭР: Галын аюулгүй байдлын дадлага сургалт
2. СУРГАГЧ БАГШИЙН НЭР: ХАБЭА-н инженер Б.Юмчинсүрэн, 14-р анги, С.Заврагч, А.Осундуур
3. СУРГАЛТЫН ОГНОО: 2025.06.27
4. Үргэлжлэх хугацаа : 09:30-11.00

а

№	Албан тушаал	Ажилтны нэр	Гарын үсэг	Тайлбар
1	Хүний нөөц	Б. Амарсанаа		
2	Ажлын нөөц	М. Номин		
3	Ажлын нөөц	А. Даярсүх		
4	Хүний нөөц	Т. Батбаяр		
5	ХА-н алба	М. Чинбала		
6	Хөрөнгө Ашиглалт	Ц. Түвшинжоргол		
7	Хөрөнгө Ашиглалт	Б. Намхалсаяа		
8	IT	Х. Арсланов		
9	IT	Д. Хантай		
10	IT	Т. Батхит		
11	ХА-н	А. Батбаяр		
12	—1—1—	Д. Мөнхбаяр		
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				

Бүртгэл хөтөлсөн:

Хянасан:

ХН мэргэжилтэн.....Д.Мөнхзаяа

Хавсралт 3. Химийн бодистой харицан ажиллах үеийн аюулгүй ажиллагаа болон мэдлэг олгох сургалт

ХАВСРАЛТ N

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ

Сургалтын нэр: Химийн бодистой ажиллах үеийн аюулгүй ажиллагаа болон мэдлэг олгох сургалт Үзвэсэн багш: Х. Наргал
Огноо: 2025 оны 06 сарын 02 өдөр Хичээлийн цаг 09⁰⁰-10³⁰

Сургалт зохион байгуулсан газар: Бүрэг

№	Алба нэгж	Албан тушаал	Ажилтны овог	Ажилтны нэр	Гарын үсэг
1	CV	оператор	Бичигч	Сарангуйла	Хүнд
2	CV	оператор	Бичигч	Оюунбаяр	Хүнд
3	CV	оператор	Бичигч	Сайнбаяр	Сайнбаяр
4	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Хүнд
5	CV	оператор	Бичигч	Монголбаяр	Монголбаяр
6	CV	оператор	Бичигч	Түвшинтөгс	Түвшинтөгс
7	CV	оператор	Бичигч	Валонг	Валонг
8	CV	оператор	Бичигч	Валшинья	Валшинья
9	CV	оператор	Бичигч	Эрхэмтүлэ	Эрхэмтүлэ
10	CV	оператор	Бичигч	Видийн	Видийн
11	CV	оператор	Бичигч	Оюунжаргал	Оюунжаргал
12	CV	оператор	Бичигч	Содном	Содном
13	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
14	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
15	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
16	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
17	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
18	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
19	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
20	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
21	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
22	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
23	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
24	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
25	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
26	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
27	CV	оператор	Бичигч	Батбаяр	Батбаяр
28					

БҮРТГЭЛ ГАРГАСАН: АЖИЛТАН
ХЯНАСАН: АЛБАНЫ ДАРГА
ХЯНАСАН: ХН МЕНЕЖЕР/ДАРГА

Тайлбар: Сургалт зохион байгуулхавс өмнө хамрагдах ажилтнуудын нэрсийг гарган, хөрлө албаны да хянуулан, төсөөт хавсарган Хүний нөөцийн албанд ирүүлнэ.
Сургалт зохион байгуулагдахны дараа хамрагдах ажилтнуудын бүртгэлийг гарын үсгээр баталгааж Хүний нөөцийн албанд ажлын 3 хоногт багтаан ирүүлнэ

ХАВСРАЛТ N

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ

Сургалтын нэр: _____

Заасан багш: _____

Огноо: _____ оны _____ сарын _____ өдөр

Хичээлийн цаг _____

Сургалт зохион байгуулсан газар: _____

№	Алба нэгж	Албан тушаал	Ажилтны овог	Ажилтны нэр	Гарын үсэг
1	CV	Team leader	Очируу	О.Амгун	
2	CV	Оператор	Авантун	В.Амгун	
3	CV	ОПЕРАТОР	САДЮУ	Б.А.ОЧИР	
4	CV	Оператор	Толгойтөгс	Цэцэгжаргал	
5	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
6	CV	Оператор	Дамбаев	Дамбаев	
7	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
8	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
9	Ажигшигч	Оператор	Амгун	Амгун	
10	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
11	CV	-	Амгун	Амгун	
12	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
13	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
14	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
15	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
16	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
17	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
18	CV	Team leader	Амгун	Амгун	
19	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
20	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
21	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
22	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
23	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
24	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
25	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
26	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
27	CV	Оператор	Амгун	Амгун	
28	CV	Оператор	Амгун	Амгун	

БҮРТГЭЛ ГАРГАСАН: АЖИЛТАН

ХЯНАСАН: АЛБАНЫ ДАРГА

ХЯНАСАН: ХН МЕНЕЖЕР/ДАРГА

Тайлбар: Сургалт зохион байгуулхавс өмнө хамрагдах ажилтнуудын нэрсийг гарган, харьяа албаны дэж хянуулан, төсөөт хавсарган Хүний нөөцийн албанд ирүүлнэ.
Сургалт зохион байгуулхавсны дараа хамрагдах ажилтнуудын бүртгэлийг гарын үсгээр баталаваж Хүний нөөцийн албанд ажлын 3 хоногт багтаан ирүүлнэ.

ХАВСРАЛТ N

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ

Сургалтын нэр: _____

Заасан багш: _____

Огноо: _____ оны _____ сарын _____ өдөр

Хичээлийн цаг _____

Сургалт зохион байгуулсан газар: _____

№	Алба нэгж	Албан тушаал	Ажилтны овог	Ажилтны нэр	Гарын үсэг
1	CV	Оператор	Эрхт	Ариунз	Ариунз
2	CV	Оператор	Хорлоо	Эрхт	Хорлоо
3	CV	Оператор	Замдара	Замдара	Замдара
4	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
5	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
6	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
7	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
8	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
9	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
10	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
11	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
12	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
13	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
14	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
15	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
16	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
17	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
18	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
19	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
20	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
21	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
22	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
23	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
24	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
25	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
26	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
27	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт
28	CV	Оператор	Эрхт	Эрхт	Эрхт

БҮРТГЭЛ ГАРГАСАН: АЖИЛТАН
ХЯНАСАН: АЛБАНЫ ДАРГА
ХЯНАСАН: ХН МЕНЕЖЕР/ДАРГА

/ Огноо: _____
/ Огноо: _____
/ Огноо: _____

Тайлбар: Сургалт зохион байгуулхаас өмнө хамрагдах ажилтнуудын нэрсийг гарган, харьяа албаны дахь хянуулан, төсөөт хөрсөөг Хүний нөөцийн албанд ирүүлнэ.
Сургалт зохион байгуулагдахыг дараа хамрагдах ажилтнуудын бүртгэлийг гарын үсгээр баталгаажуулна.
Хүний нөөцийн албанд ажлын 3 хоногт багтсан ирүүлнэ

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ

1. СУРГАЛТАНД ХАМРАГДСАН ҮЙЛДВЭР, АЛБА: М А Ч
2. СУРГАЛТЫН НЭР: Биднийхний Өвчдөл Химийн Регистрийн
3. СУРГАГЧ БАГШИЙН НЭР: _____

Огноо: _____ Сургалт үргэлжилсэн цаг: _____ Сургалтын үнэлгээ: _____ Төсөв: _____ Т

4. СУРГАЛТЫН ТӨРӨЛ:

- а) Мэргэжлийн ур чадварын б) Ерөнхий ур чадварын с) Леки
а) Ажлын байрны сургалт б) Танхимын сургалт с) Хосолсон сургалт доогуур зурах

5. ЧАДАМЖИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ АСУУЛГАТАЙ ЭСЭХ:

- а) Тийм б) Үгүй доогуур зурах

№	Албан тушаал	Ажилтны овог	Ажилтны нэр	Гарын үсэг
1	Мэдээллийн оператор	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
2	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
3	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
4	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
5	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
6	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
7	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
8	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
9	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
10	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
11	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
12	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
13	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
14	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
15	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
16	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
17	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
18	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
19	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
20	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
21	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
22	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
23	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
24	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
25	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
26	Мунхуйсандаа	Зоригт	Мунхуйсандаа	Мунхуйсандаа
27				
28				
29				
30				

Санамж:

- > Дотоод сургалтын бүртгэлийн маягтыг нэг өнгийн балаар цэвэр, гаргацтай хөтөлнө.

Сургалт, хөгжлийн тухай журмын хавсралт 5

ISO14001 стандарт, Хөг хаягдлын сургалт

2025.09.02

№	Харьяалах газар	Алба нэгж	Албан тушаал	Ажилтны овог	Ажилтны нэр	Гарын үсэг	Тайлбар
1.	А.А.А.А.А.А.		А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
2.	А.А.		А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
3.	А.А.		А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
4.	А.А.		А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
5.	А-А		А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
6.	А.		А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
7.			А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
8.			А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
9.			А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
10.	А.А.		А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
11.	А.А.		А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
12.	А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
13.	А.А.		А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
14.	А.А.		А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
15.	А.А.		А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
16.	А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
17.	А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
18.	А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
19.	А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
20.		А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	
21.	А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	А.А.А.А.А.А.	

/ Огноо:

Сургалт зохион байгуулагдсны дараа хамрагдсан ажилтнуудын бүртгэлийг гарын үсгээр баталгаажуулан

ХАВСРАЛТ N

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ

Сургалтын нэр: Нэг хаягдлын мөрийн Заасан багш: "Огноо" нэгж ТББ.
Огноо: Албаны 6 сарын 2 өдөр Хичээлийн цаг 11³⁰ - 12³⁰

Сургалт зохион байгуулсан газар:

№	Алба нэгж	Албан тушаал	Ажилтны овог	Ажилтны нэр	Гарын үсэг
1	CV	Team leader	Очирзуу	Очирзуу	
2	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
3	CV	ОПЕРАТОР	СЭВЭЖ	БЭТ.ОЧИР	
4	CV	Оператор	Толгойтөгс	Толгойтөгс	
5	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
6	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
7	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
8	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
9	Асантун	Оператор	Асантун	Асантун	
10	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
11	CV	-	Асантун	Асантун	
12	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
13	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
14	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
15	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
16	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
17	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
18	CV	Team leader	Асантун	Асантун	
19	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
20	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
21	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
22	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
23	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
24	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
25	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
26	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
27	CV	Оператор	Асантун	Асантун	
28	CV	Оператор	Асантун	Асантун	

БҮРТГЭЛ ГАРГАСАН: АЖИЛТАН
ХЯНАСАН: АЛБАНЫ ДАРГА
ХЯНАСАН: ХН МЕНЕЖЕР/ДАРГА

Тайлбар: Сургалт зохион байгуулхаас өмнө хамрагдах ажилтнуудын нэрсийг зарган, харьяа албаны даг хянуулан, төсөөт хэсэргээн Хүний нөөцийн албанд ирүүлнэ.
Сургалт зохион байгуулхаас өмнө хамрагдах ажилтнуудын бүртгэлийг гарын үсгээр баталгаажуулах.
Хүний нөөцийн албанд ажлын 3 хоногт бөгөөд ирүүлнэ

СУРГАЛТАД ХАМРАГДАХ АЖИЛТНУУДЫН БҮРТГЭЛ

Сургалтын нэр: BBS, МБХ хэрэгсэл ISO 14000 хормон махьм
 Зохион байгуулсан алба: ХАБЭАБАО Архимид үндсэр
 Зохион байгуулагдах газар: Аургу
 Сургагч багш: Б.Самгаанш Номингарал Д.Дуламжав.
 Үргэлжлэх хугацаа: 3 жил

№	Газар	Алба	JDE	Ажилтны нэр	Гарын үсэг	Тайлбар
1	АПУХ	АЧ	85593	Б. Тогсруул	Тогсруул	
2	АПУХ	АЧ	82494	М.Дуламжав	Дуламжав	
3	АПУХ	АЧ	82511	М.Дуламжав	Дуламжав	
4	АПУ	АЧ	81922	А.Баттөр	Баттөр	
5	АПУ	АЧ	82516	М.Харвагдун	Харвагдун	
6	АПУ	АЧ	82504	О. Тогсруул	Тогсруул	
7	АПУ	АЧ	82505	У.Баатар	Баатар	
8	АПУ	АЧ	82419	Н.Ганзориг	Ганзориг	
9	АПУ	АЧ	86972	Д.Дуламжав	Дуламжав	
10	АПУ	АЧ	85511	М.Дуламжав	Дуламжав	
11	АПУ	АЧ	82536	О.Тогсруул	Тогсруул	
12	АПУ	АЧ	81029	Д.Хангал	Хангал	
13	АПУ	АЧ	85077	Б.Баттөр	Баттөр	
14	АПУ	АЧ	82515	Б.М.Т	М.Т	
15	АПУ	АЧ	82568	С.Өнхсүр	Өнхсүр	
16	АПУ	АЧ	88205	О.Сарантуха	Сарантуха	
17	АПУ	АЧ	85193	А.Дуламжав	Дуламжав	
18	АПУ	АЧ	87619	М.Балшигна	Балшигна	
19	АПУ	АЧ	84563	М.Омгов	Омгов	
20	АПУ	АЧ	83717	Б.Баттөр	Баттөр	

БҮРТГЭЛ ГАРГАСАН: АЖИЛТАН Б.Самгаанш
 ХЯНАСАН: СУРГАЛТЫН МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.Самгаанш

/ ОГНОО: 8/8.2025
 / ОГНОО:

Хавсралт 5. Ус ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлт 2024 он.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

УСНЫ АШИГЛАХ БОЛОМЖИТ НӨӨЦИЙН ДҮГНЭЛТ

2024 оны 12 дугаар
сарын 17 -ний өдөр

Дугаар Е-2410-000099

Улаанбаатар хот
Утас: 265528, 265578

1.Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллага:

Байгууллагын нэр:	АПУ
Улсын бүртгэлийн дугаар:	
Регистрийн дугаар:	2702673
Захирал:	Цэвээнжав Эрдэнэбилэг
Холбоо барих утасны дугаар:	343063

2. Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ боловсруулсан аж ахуйн нэгж, байгууллага:

Байгууллагын нэр:	ИЭйч Эс Эм ХХК
Холбоо барих утасны дугаар:	88010052

3. Төслийн нэр, байршил:

Төслийн нэр:	Шингэн хүнсний үйлдвэрийн төсөл
Байршил:	Улаанбаатар, Хан-Уул, 19-р хороо
Харьяалагдах сав газар:	Туул голын сав газар
Хамаарах салбар:	Хүнс

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр, төрөл, зориулалт:

Дугаар	Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр, төрөл, зориулалт
2022/038	Хүнс, хөдөө аж ахуй сайдын 2022.04.14-ний өдрийн А/122 тушаалыг үндэслэн Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 2-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, 14, өөрийн байр, "АПУ" ХХК-д "Шар айраг үйлдвэрлэлийн тусгай зөвшөөрлийг 2022.04.15 -2025.04.16 хугацаатай олгосон.
000012629	Нийслэлийн Засаг даргын 2017.07.06-ны өдрийн А/532 тоот шийдвэрийг үндэслэн Улаанбаатар хот Хан-Уул дүүргийн 15-р хороонд 48270 м2 газрыг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар 15 жилийн хугацаатай эзэмшүүлэх гэрчилгээ олгосон.

5. Төслийн хүчин чадал, ажиллах горим:

Төслийн хүчин чадал:	"АПУ" ХХ-ийн архины 2 үйлдвэр нь жилд 36.6 сая/л, шар айрагны 3 үйлдвэр жилд 1.300 сая/л, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэр 45 сая/л сүү сүүн бүтээгдэхүүн боловсруулах хэсэг хоногт 150 тн бүтээгдэхүүн боловсруулах хүчин чадалтай ба нийт 164 нэр төрлийн 97.2 сая/л бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэн зах зээлд нийлүүлнэ.
Төслийг хэрэгжүүлэх нийт хугацаа (жил):	100

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2025 оны 2 дугаар
сарын 27 -ний өдөр

Дугаар Е-2502-000033

Улаанбаатар хот
Утас: 265528, 265578

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар

Оноосон нэр:	АПУ
Улсын бүртгэлийн дугаар:	
Регистрийн дугаар:	2702673
Захирал:	Эрдэнэбилэг
Холбоо барих дугаар:	343063
Факс:	
И-мэйл хаяг:	

2. Төслийн нэр байршил

Төслийн нэр:	Шингэн хүнс үйлдвэрлэл
Байршил:	Улаанбаатар, Хан-Уул, 19-р хороо
Харьяалагдах сав газар:	Түүл голын сав газар
Хамаарах салбар:	Хүнс
Төслийн дэлгэрэнгүй:	1924 онд "Архины онц эрхийг улсын санд авах тухай" дүрмийг баталсанаар Улаанбаатар хотод 14 ажилтантайгаар анхны архины үйлдвэр байгуулагдсан. Улмаар 1992 онд архи, пивоны комбинат (АПК) -ийг "АПУ" ХК болгон өөрчлөгдөн эдүгээ 100 жилийн түүхтэй ус, ундаа, шар айраг, архи, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлд Монгол улсдаа тэргүүлэгч шингэн хүнсний үйлдвэр болон дотоодын аж ахуй нэгжүүдэд манлайлал үзүүлэн тогтвортой үйл ажиллагаагаа явуулсаар байна.

3. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр

АПУ

4. Ажиллах горим, хүчин чадал

Үргэлжлэх хугацаа	Ажиллах горим	Жилд ажиллах хоног	Хоногт ажиллах ажилчидын тоо	Хоногт ажиллах цаг
1	3 ээлжээр	365	56	12

5. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний хэмжээ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСТАЛЫН
ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ЯАМ
ТУУЛ ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ
ДАРГЫН ТУШААЛ

2025 оны 04 сарын 16 өдөр

Дугаар А/19

Улаанбаатар хот

Ус ашиглах зөвшөөрөл олгох тухай

Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 29 дүгээр зүйлийн 29.1, 17 дугаар зүйлийн 17.1.10 дахь заалт, Усны газрын 2025 оны 02 дугаар сарын 27-ны өдрийн Е-2502-000033 дугаар ус ашиглуулах дүгнэлт, "АПУ" ХК-ийн 2025 оны 04 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 01/285 дугаар албан бичгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Улаанбаатар хотын Хан-Уул дүүргийн 19-р хорооны нутаг дэвсгэрт өөрийн байранд байрлах, "АПУ" ХК нь шингэн хүнс бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд 1'986'426.80 м³ усыг Улаанбаатар хотын төвлөрсөн системээс 2025 онд ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.

2. Ус ашиглагчтай гэрээ байгуулах, ашиглах боломжит усны нөөц, ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавьж ажиллахыг Усны нөөц, ус ашиглалтыг зохицуулах албаны дарга /П.Энхбаяр/-д үүрэг болгосугай.

3. Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5, 30 дугаар зүйлд заасан ус ашиглагчийн үүрэг, ус ашиглагчид тавигдах шаардлагыг ханган ажиллах, усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ, тайланг 2025 оны 12 дугаар сарын 02-ны өдрийн дотор Сав газрын захиргаанд ирүүлэхийг "АПУ" ХК-ийн Гүйцэтгэх захирал /Ц.Эрдэнэбилэг/-д даалгасугай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Б.БИЛГҮҮН

162510023

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд,
Боригатай хот байгуулалтын сайдын
2019 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн
А/719/189 дүгээр тушаалын хэлсгээт

ХАЯГДАЛ УС ХАЯХ, ЗАЙЛУУЛАХ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар: 20/15

УСНЫ ГАЗАР-ын гаргасан
/ Дүгнэлт гаргасан байгууллага /

20²¹ оны 04 дугаар сарын 12-ны өдрийн хаягдал ус хаях, зайлуулах 56 тоот
дүгнэлтийг үндэслэн Улаанбаатар аймаг/нийслэл Хан-Уул
сум/дүүргийн 2-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө - 14 тоотод байршилтай
/ хаяг /
Ундаа, ус, жүүс, шар айраг үйлдвэрлэлийн
/ үйл ажиллагааны чиглэл /
чиглэлээр хаягдал ус гаргаж байгаа "АПУ" ХК -д
/ хувь, хуулийн этгээдийн нэр /
Улаанбаатар аймаг/нийслэл, Хан-Уул сум/дүүргийн

2-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө- 14 тоотод байршилтай хаягдал
ус зайлуулах цэг буюу хүрээлэн буй орчинд болон төвлөрсөн бохир усны
шугамд жилд 616.0 мян.м³ хаягдал усыг "Хүрээлэн байгаа
орчин, Усны чанар, хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015",
"Хүрээлэн байгаа орчин, усны чанар, Ариутгах тагуургын сүлжээнд
нийлүүлэх хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 6561:2015" стандартаар
тогтоосон норматив шаардлагад нийцүүлэн хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг
/ аль нь болохыг доогуур нь зурах /

нэг жилийн хугацаагаар олгож, ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ болон
дүгнэлтийг зөрчөөгүй тохиолдолд зөвшөөрлийг жил бүр сунгагдсанд тооцно.
Хаягдал усны хэмжээ болон хаягдал ус зайлуулах цэг, төвлөрсөн бохир усны
шугамын байршил өөрчлөгдсөн тохиолдолд тухай бүр шинээр зөвшөөрөл олгоно.

ТУУЛ ГОЛЫН САВ Зөвшөөрлийн бичиг олгосон.
ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГА / Гарын үсэг /
/ Зөвшөөрөл олгосон байгууллага /

Б.ОЮУНБОЛД
/ Гарын үсгийн тайлал /

Тамга

20²¹ оны 05-р сарын 13-ны өдөр

СУНГАЛТ

Сунгалт хийсэн шийдвэр	Огноо	Гарын үсэг / тамга
Усны газрын 2023 оны 14 дугаартай хаягдал усны дүгнэлтийн дагуу 1 жилээр сунгаа. Хэмжээ: 502.5 мян.м³/жил	2023.01.12	Туул голын сав газрын захиргааны даргын үүрэг гүйцэтгэгч Д.НЯМДОРЖ
Усны газрын 2024 оны 21 дугаартай хаягдал усны дүгнэлтийн дагуу 1 жилээр сунгаа. Хэмжээ: 193.57 мян.м³/жил	2024.01.22	Туул голын сав газрын захиргааны даргын үүрэг гүйцэтгэгч Д.НЯМДОРЖ
Усны газрын 2024 оны I-IV дүгээр улирлын хаягдал усны дүгнэлтийг тус тус үндэслэн 1 жилээр сунгаа. Хэмжээ: 564.8 мян.м³/жил	2025.02.03	Туул голын сав газрын захиргааны даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Б.БИЛГҮҮН

Хавсралт 9. Байгалийн нөөцийн төлбөр, усны төлбөрийн баримт

АПУ ХК-ийн усны төлбөрийн баримт

/2025 он/

- Үйлдвэрлэл үйл ажиллагааны зориулалтаар ашигласан усны төлбөр: 2025 оны эхний 10-р сарын байдлаар төлсөн дүн 64,575,311.2 төгрөг

Нэмэлтийн дугаар	Нэмэлтийн төрөл	Төлбөрийн төрөл	Төлбөрийн алба	Төлбөрийн дэд алба	Дүн	Төлсөн огноо
12501298809				1		YYYY-MM-DD
12501298809	Урьдчилгаа төлбөр	Цогцлохот, уйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Хан-Уул	3-р хороо	6,271,304.80 ₮	2025-09-30 14:08:00
12501298809	Урьдчилгаа төлбөр	Цогцлохот, уйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Хан-Уул	3-р хороо	10,306,497.80 ₮	2025-09-28 08:40:00
12501298809	Урьдчилгаа төлбөр	Цогцлохот, уйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Хан-Уул	3-р хороо	3,166,278.40 ₮	2025-07-01 12:04:38.0
12501298809	Урьдчилгаа төлбөр	Цогцлохот, уйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Хан-Уул	3-р хороо	6,271,985.20 ₮	2025-06-30 15:25:00.0
12501298809	Урьдчилгаа төлбөр	Цогцлохот, уйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Хан-Уул	3-р хороо	6,640,279.20 ₮	2025-05-29 16:16:00
12501298809	Урьдчилгаа төлбөр	Цогцлохот, уйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Хан-Уул	3-р хороо	7,300,596.00 ₮	2025-05-06 13:27:53.0
12501298809	Урьдчилгаа төлбөр	Цогцлохот, уйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Хан-Уул	3-р хороо	1,101,556.80 ₮	2025-03-27 14:58:00.0
12501298809	Урьдчилгаа төлбөр	Цогцлохот, уйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Хан-Уул	3-р хороо	1,214,325.20 ₮	2025-03-10 15:45:08.0
12501298809	Урьдчилгаа төлбөр	Цогцлохот, уйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Хан-Уул	3-р хороо	7,896,380.00 ₮	2025-03-24 09:04:00

- Ус бохирдуулсны төлбөрт:

2025 оны 1-р улиралд 13,689,097.54 төгрөг төлсөн

2025 оны 2-р улиралд 8,769,855.02 төгрөг төлсөн

2025 оны 3-р улиралд 25,574,613.21 төгрөг төлсөн

2025 оны 10-р сарын байдлаар: Нийт ус бохирдуулсны төлбөр 48,033,565.71 төгрөг

Том татвар төлөгчийн газар						
Нэмэлтийн дугаар	Нэмэлтийн төрөл	Төлбөрийн төрөл	Төлбөрийн алба	Төлбөрийн дэд алба	Дүн	Төлсөн огноо
		Ус бохирдуулсны төлбөр				YYYY-MM-DD
12500365948	Нэмэлт	Ус бохирдуулсны төлбөр	Том татвар төлөгчийн газар	Улсын төвлөрсөн	25,574,613.21 ₮	2025-10-20 14:44:38.0
125004000630	Нэмэлт	Ус бохирдуулсны төлбөр	Том татвар төлөгчийн газар	Улсын төвлөрсөн	8,769,855.02 ₮	2025-07-24 08:35:08.0
125040480084	Нэмэлт	Ус бохирдуулсны төлбөр	Том татвар төлөгчийн газар	Улсын төвлөрсөн	13,689,097.54 ₮	2025-04-07 11:10:01.0

Хавсралт 10. АПУ ХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ

 МОНГОЛ УЛС ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ 000309054		
2005.10.12	9007001025	
/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /	/ Хувийн хэргийн дугаар /	
	2702673	
	/ Регистрийн дугаар /	
АПУ	Хувьцаат компани /нээлттэй ХК/	
/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /		
Дүрэм		
/ Үүсэн байгуулах баримт бичиг /		
Тогтоол	15	1992.02.13
/ шийдвэрийн нэр /	/ дугаар /	/ он, сар, өдөр /
4665	Хүнс барааны бөөний болон жижиглэн худалдаа /-/	
4610	Гадаад худалдаа	
1104	Ундваа, ус, жүүс үйлдвэрлэх	
7220	Төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	
1102	Спиртийн үйлдвэрлэл /хугацаа 2018.01.03 - 2021.01.03/	
7020	Менеджментийн зөвлөгөө өгөх	
1050	Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	
2220	Ахуйн хог хаягдлаас хоёрдогч түүхий эд, материал гарган авах	
1103	Шар айралны үйлдвэрлэл /2019.04.14 - 2022.04.14/ /-/	
/ Код /	/ Үйл ажиллагааны чиглэл /	
Хугацаагүй	3246	106,418.15
/ хугацаа /	/ гишүүдийн тоо /	/ хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /
Улаанбаатар, Хан-Уул, 2-р хороо, чингисийн өргөн чөлөө, 14, Өөрийн байр, Утас1: 343063, Утас2: , Факс: /976-11/343063		
/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /		
 УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТЭС / Бүртгэсэн байгууллагын нэр / УЛСЫН БҮРТГЭГЧ /гэнцэг/ Б.АРИУНТУНГАЛАГ /гарын үсэг/ Гэрчилгээ дахин олгосон 2024 он 07 сар 30 өдөр		

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Цэвэржүүлэг оёогтой Эрдэнэбилзэг-г Гүйцэтгэх захирал-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2009.01.15	Д.Балочир
	Гүрээ оёогтой Батсайхан-г ТУЗ-ийн дарга-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2024.07.30	Б.Ариунтунгалаг
1101	Архины үйлдвэрлэл /2019.04.14 - 2022.04.14/		
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2024.07.30	Б.Ариунтунгалаг

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

000309054

Хавсралт 11. АПУ ХК-ийн газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ

МОНГОЛ УЛС

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН
ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар 000012629

АПУ-ХК		/ 2702673 /-д
(аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр)		(регистрийн дугаар)
Нийслэлийн Засаг даргын (захирамж)	-ын 20 17 оны 07 сарыг 06 өдөр	А/532 тоот
шийдвэрийг үндэслэн		15-р хороо
Улаанбаатар	Хан-Уул	(баг, хороо)
(судамжны нэр)		(хашааны дугаар/ тоот) хаягт
байрлах, нэгж талбарын	1780700124 дугаар бүхий	48270.0 м.кв /га/ газрыг
Үйлдвэрлэл		/4.827/ зориулалтаар
15 жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн		Э-2206000805
дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.		

ГАЗРЫН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН
БАЙГУУЛЛАГА / АЛБАН ТУШААЛТАН

ТАМГА / ТЭМДЭГ

НИЙСЛЭЛИЙН ГАЗАР ЗОХИОН
БАЙГУУЛАЛТЫН АЛБАНЫ ДАРГА

А.Энхманлай

20 ____ оны ____ сарын ____ өдөр

19 9 28

Хавсралт 12. Эзэмшил газрын кадастрын зураг

Хавсралт 13. Химийн бодисын тусгай зөвшөөрөл

**ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫГ ЭКСПОРТЛОХ,
ИМПОРТЛОХ, ХИЛ ДАМЖУУЛАН ТЭЭВЭРЛЭХ, ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, ХУДАЛДАХ АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСТАЙ
ЗӨВШӨӨРӨЛ**

Огноо: 2024.01.31 Дугаар: 0002633 Улаанбаатар хот

Аж ахуйн нэгжийн нэр: АПУ ХК
Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: 9010001005
Регистрийн дугаар: 2702673
Хаяг: Улаанбаатар, Хан-Уул, 2-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, 14, Өөрийн байр

Утас: 343063

Дараах химийн хортой, аюултай бодис:
Импортлох, ашиглах
2024.01.31-2029.01.31

тусгай зөвшөөрлийг
хүртэл хугацаагаар олгов.

№	Бодисын нэр		Томьёо	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/	Ангилал	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ
	Монгол	Олон улсын					
1	Хавсралтад дурдсан 97 нэр төрөл бодис						
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Улсын хилээр нэвтрүүлэх боомт: Сүхбаатар, Алтанбулаг, Замын Үүд, Бичигт,
Баянхошуу, Гашуунсухайт, Чингис хаан

Зөвшөөрөл олгосон: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам
Төрийн нарийн бичгийн дарга /ын албан үүргийг түр
орлон гүйцэтгэгч / **Б.ЦОГТГЭРЭЛ** /

Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого
зохицуулалт харилцсан мэргэжилтэн
Ц.БАТЖАРГАЛ /

Хавсралт 14. Химийн бодисын агуулахын дүгнэлт

"АПУ" ХК-д

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН ГАЗАР
УЛСЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧИЙН ДҮГНЭЛТ

Нийслэлийн засаг захиргааны III байр,
Ж.Самбуугийн гудамж, 4 дүгээр хороо,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15170
Утас: (976) 7777-5000, Факс: (976) 7777-5120
Цахим шуудан: ub_info@inspection.gov.mn
Цахим хуудас: www.ub.inspection.gov.mn

2021.12.21 № 02-04-080/0296
танай _____-ны № _____-т

Химийн бодисын агуулахын
тухай

Танай байгууллагаас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын даргын баталсан 01/13 тоот удирдамжийн хүрээнд Хан-Уул дүүргийн 15 дугаар хороо, Үйлдвэрийн гудамж өөрийн агуулахад химийн бодис хадгалах үйл ажиллагаанд Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль, Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулахад тавигдах шаардлага MNS6458:2014 стандартад хяналт тавьж, улсын ахлах байцаагчийн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг шалгалаа.

"АПУ" ХК нь 2702673 регистрийн дугаартай, 9010001005 улсын бүртгэлийн дугаартай, үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн ариутгалд ашиглагдах 20 нэр төрлийн химийн бодисыг хадгалах зориулалт бүхий 18,2х12 метр харьцаатай, 218,4м2 хэмжээтэй агуулахыг тохижуулан бэлтгэж, "Ослын үед ажиллах төлөвлөгөө"-г батлуулж, анхааруулах тэмдэг, тэмдэглэгээ, дохио үг, шингээгч материал, нүд угаагч, шаардлагатай утасны жагсаалт, анхан шатны тусламж үзүүлэх хайрцагыг байршуулсан байна.

Агуулах нь механик агааржуулалтын системтэй, шал, хана нь химийн бодис шингээгдэхгүй материалаар хийгдсэн, тавцан тавиуртай, дотор талд зохиомол гэрэлтүүлэгтэй, байнгын харуул хамгаалалттай байна.

Химийн бодис хадгалах агуулахын гэрэлтүүлгийн хэмжилтийг LX 1332B маркийн Light meter багажаар 4 цэгт хийхэд гэрэлтүүлэг 311-578 люкс хэмжээтэй байна.

Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь заалт, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдрийн 54/A/136/A/125 дугаар хамтарсан тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам"-ын 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дахь заалтыг үндэслэн дүгнэх нь: "АПУ" ХК-ийн химийн бодисын агуулах нь

115050022152

Хавсралт 15. Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт

Монгол Улсын Иргэдийн Хурлын 2023 оны
11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 73 дугаар
тушаалын хоёрдугаар хэсгээр

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 0010168

Иргэн, хуулийн этгээдийн нэр: "АПУ" ХК

Хаяг: ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН 2-Р ХОРОО,

Эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл: "ШИНГЭН ХҮНСНИЙ ҮЙЛДВЭР"

Барилга байгууламж, газрын тосны бүтээгдэхүүн тээвэрлэх авто тээвэрний хэрэгслийг
ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн
6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2, 23 дугаар зүйлийн 23.3/
Улсын тэмдэгийн хураамжийн тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1.4/

Хяналт шалгалт хийсэн: 2024 он 11 сар 01 өдөр
Олгосон: 2024 он 11 сар 01 өдөр
Хүчинтэй хугацаа: 2025 он 11 сар 01 өдөр хүртэл

Баталгаажуулсан:
ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН дарга ХУРАНДАА аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ цолтой Д.БАТ-ЭРДЭНЭ
Дүгнэлт олгосон:
ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН дарга ХУРАНДАА аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ цолтой Ц.БАРСХҮҮ
Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч Хошууч тэмдэг дарна

Хавсралт 16. Хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ үзүүлэх гэрээнүүд

ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН
ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2025 оны 4-р сарын 01-ний өдөр

20250314 №

Улаанбаатар хот

Энэхүү “Хог, хаягдлын менежментийн үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ” (Цаашид “Гэрээ” гэх)-г нэг талаас Улаанбаатар хот, БГД 5-р хороо, ажилчны гудамж 80/1 тоот хаягт орших, “Эко орчин” ХХК /РД:5434459/, /цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх/, түүнийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал ажилтай Л.Сандагсүрэн, нөгөө талаас Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо, үйлдвэрийн гудамж, өөрийн байранд байрлах, “APU” ХК /РД:2702673/, /цаашид Захиалагч гэх/, түүнийг төлөөлж Хөрөнгө ашиглалт үйлчилгээ хариуцсан захирал М.Баярмаа нар нь Монгол улсын Иргэний хуулийг удирдлага болгон дараах нөхцөлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

НЭР ТОМЬЁО

Энгийн хог хаягдал:	Дахин боловсруулах боломжгүй хог хаягдал. Үүнд химийн хорт хаягдал орохгүй болно.
Дахивар хог хаягдал:	Улаанбаатар хотод тухайн хог хаягдлыг дахин боловсруулах үйлдвэр ажиллаж байгаа болон Улаанбаатарт тухайн хогийг худалдан авах эрэлт байгаа хог хаягдлыг хэлнэ. Үүнд химийн хог хаягдал орохгүй болно. Хавсралт №3-аар энэхүү гэрээний Дахивар хогийн жагсаалтыг батлав.
ХУТ:	Хаягдлын Удирдлагын Төв (Гүйцэтгэгчийн Дахивар хог хадгалах борлуулах зориулалтын талбай)

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч тал нь Захиалагч талын Хог, хаягдлын менежментийг хариуцан ажиллах, Захиалагч тал Гүйцэтгэгчид энэхүү гэрээнд заасан үйлчилгээний төлбөрийг төлөхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Гэрээний 1.1-д заасан “Хог, хаягдлын менежментийг хариуцан ажиллах” гэдэгт дараах ажил үйлчилгээг багтаан ойлгоно. Үүнд:
 - 1.2.1. Захиалагчийн ангилсан Энгийн хог хаягдлыг Нийслэлийн заасан хогийн цэргүү тээвэрлэх
 - 1.2.2. Захиалагчийн ангилсан Дахивар хог хаягдлыг Гүйцэтгэгчийн ХУТ-д хүртэл тээвэрлэх
 - 1.2.3. ХУТ-д тээвэрлэгдсэн дахивар хог хаягдлыг Хаягдал дахин боловсруулах үйлдвэрүүдэд худалдан борлуулах
 - 1.2.4. Худалдан авалт хойшлогдсон дахивар хог хаягдлыг ХУТ-д хадгалах
 - 1.2.5. Гэрээний хэрэгжилтийг өдөр тутамд хянах, Нөгөө талаас тавьсан санал хүсэлт, шаардлагыг хүлээн авах, буй болсон нөхцөл байдал, асуудлыг

Гэрээ №

2025 оны 08-р сарын 16 ны өдөр

20251003

Улаанбаатар хот

Нэг талаас Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг 14-р хороо, Намъяанжү-44 "Түмэн-Эгшиг" ХХК /РД:5031923/, түүнийг төлөөлж, Үйлдвэр эрхэлсэн ерөнхий менежер албан тушаалтай Батмөнх овогтой Одбаяр /цаашид "Хүлээн авагч" гэх/,

Нөгөө талаас Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 2-р хороо, үйлдвэрийн гудамж, өөрийн байранд байрлах, "АПУ" ХК /РД:2702673/, түүнийг төлөөлж Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал хариуцсан ахлах менежер албан тушаалтай Олзмөнх овогтой Төрбат /цаашид "Шилжүүлэгч" гэх, хамтад нь "Талууд" гэх/ нар харилцан тохиролцож "Хог хаягдлын тухай хууль" Засгийн газрын 2018 оны 116-р тогтоолын 1, 2-р хавсралт болох "Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх тайлагнах журам", Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 02-р сарын 02-ны өдрийн А/21 тоот тушаал болон Байгаль орчны аюулгүй байдалтай холбогдох хууль, журмыг үндэслэн шилжүүлэгчийн үйл ажиллагааны явцад гарсан химийн бодисуудын үлдэгдэл, аюултай хог хаягдлын сав баглаа боодлыг хүлээн авагчийн байгууламжинд шилжүүлэхээр харилцан тохиролцож энэхүү 1 жилийн хугацаатай мастер гэрээг доорхи нөхцөлөөр байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

Талууд, Монгол улсын 2017 онд шинэчлэн батлагдсан "ХОГ ХАЯГДЛЫН ТУХАЙ" хууль, холбогдох дүрэм, журмыг удирдлага болгон энэхүү гэрээг байгуулсан ба үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөнө. Шилжүүлэгчийн зүгээс Хүлээн авагчид энэхүү гэрээгээр чанарын шаардлага хангахааргүй болсон химийн бодис, сав баглаа боодлын хаягдал (цаашид "хог хаягдал" гэх) шилжүүлснээр Хүлээн авагч нь химийн бодисын хаягдлыг аюулгүй байгууламжид хадгалж, цаашид ахуйн эргэлтэнд оруулахгүй байх үүрэг хүлээнэ. Аюултай хог хаягдлын төрөл, тоо хэмжээ болон тээвэрлэлтийн үнийн талаар гэрээний Хавсралт 1, 2-т тусгасан ба талууд гэрээний хугацаанд аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх бүртээ гэрээний Хавсралт 4-т тусгагдсан дагалдах бичгийг үйлдэх ба энэ нь гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд хүлээн авагч нь гэрээний хугацаан дахь аюултай хог хаягдал шилжүүлэг бүрд тайланг Шилжүүлэгчид тухай бүрт тайлагнана.

Тайлбар

ХАЯГДАЛ ГЯЛГАР УУТ ШИЛЖҮҮЛЭХ БОЛОН

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2025 оны ... сарын ...-ны/-ний өдөр № **20250493** Улаанбаатар хот

Энэхүү хаягдал гялгар уут гялгар уутжүүлэх болон хамтран ажиллах гэрээг /цаашид "Гэрээ" гэх/ Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйл болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн,

Нэг талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9007001025 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2702673 регистрийн дугаартай "АПУ" ХК, /цаашид "Шилжүүлэгч" тал гэх/ түүнийг төлөөлж ХАБЗАБО менежер албан тушаалтай О. Төрбат

Нөгөө талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9011823274 улсын бүртгэлийн дугаартай, 6643728 регистрийн дугаартай "МУЛТИПАК" ХХК, /цаашид "Хүлээн авагч" тал, хамтад нь "Талууд" гэх/ түүнийг төлөөлж Үйлдвэр удирдлагын газрын захирал М.Энхбаатар талууд дараах нөхцлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Гэрээ байгуулагч талууд нь Монгол улсын 2017 онд шинэчлэн батлагдсан "ХОГ ХАЯГДЛЫН ТУХАЙ" Монгол улсын хууль, холбогдох дүрэм, журмыг удирдлага болгон энэхүү гэрээг байгуулсан ба үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөнө.
- 1.2 Шилжүүлэгчийн зүгээс Хүлээн авагчид энэхүү гэрээгээр үйлдвэр үйл ажиллагааны явцад гарсан хаягдал гялгар уутыг шилжүүлсэнээр Хүлээн авагч нь хаягдал гялгар уутыг дахин боловсруулах "МУЛТИПАК" ХХК, -ийн үйлдвэрийн байгууламжид хүргэх тээвэрлэлтийг бүрэн хариуцах ба хаягдал гялгар уутны хадгалалт, цаашид дахь устгал болон дахин боловсруулах бүхий л үйл ажиллагааг бүрэн хариуцах үүрэг хүлээнэ.
- 2 Шилжүүлэгч нь нийлүүлэгчтэй байгуулах түүхий эд материал бэлтгэн нийлүүлэх гэрээнд барааны үнийг хамтын ажиллагааны хүрээнд өсгөхгүй байх, эсхүл тохиролцож байх
- 2.1 Шилжүүлэн авсан хаягдал гялгар уутыг зөвхөн дахин боловсруулалтын үйлдвэрлэлд ашиглах ба дахин боловсруулалтын түүхийн эд нийлүүлтийн орлогыг хүлээн авагч талууд хамтран дахивар цуглуулах байршлуудын тохижилт, ангилалтыг сайжруулах, тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулах, хог хаягдлын тухай ойлголтыг нэмэгдүүлэх сургалт зохион байгуулах, орчны бохирдлыг бууруулахад өөрсдийн хувь нэмрээ оруулан ажиллана. Үүнд:

Хариуцах ажиллууд	Байршил	Тоо ширхэг
Хог хаягдлын сургалт	Бүх салбарууд	Жилд-2 удаа
Дугуйт сагс	Шалгуулагчид нэгжүүдэд	5с
Саравч	Шалгуулагчид нэгжүүдэд	2с

Энэхүү гэрээг шууд буюу шууд бусаар, аливаа арга, хэлбэрээр олшруулахыг хориглоно.

Хавсралт 17. Орчны шинжилгээ хийх ажил гүйцэтгэх гэрээ

АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

2024 оны 06 сарын 24-ны/ний өдөр № 20240752 Улаанбаатар хот

Энэхүү ажил гүйцэтгэх гэрээг /цаашид "Гэрээ" гэх/ Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйл болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн,

Нэг талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9010001005 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2702673 регистрийн дугаартай "АПУ" ХК, /цаашид "Захиалагч тал" гэх/ түүнийг төлөөлж ХАБЗАБО ахлах менежер албан тушаалтай О.Төрбат,

Нөгөө талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9070001039 улсын бүртгэлийн дугаартай, 5059313 регистрийн дугаартай "БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ", /цаашид "Гүйцэтгэгч тал", хамтад нь "Талууд" гэх/ түүнийг төлөөлж Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга албан тушаалтай Б.Бархасрагчаа талууд дараах нөхцөлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Иргэний хуулийн 343-358 дүгээр зүйлийг тус үндэслэн Хавсралт 1-д заасан ажлын даалгаврын дагуу Захиалагчийн хүсэлтээр "Орчны шинжилгээний хөтөлбөр"-ийн ажлыг Ажил гүйцэтгэгч хийх болон түүний төлбөртэй холбоотой харилцааг зохицуулна.
- 1.2 Энэхүү гэрээт ажлыг АПУ ХК-ийн батлагдсан "Орчны шинжилгээний хөтөлбөр"-ийн дагуу хийж гүйцэтгэнэ.
- 1.3 Гүйцэтгэгчийн гүйцэтгэсэн ажлын үр дүнгийн оюуны өмчийн эрхийг Захиалагч дангаар эдэлнэ.

Хоёр. Гэрээний үнэ, төлбөрийн нөхцөл

- 2.1. Гэрээний үнэ 879,000 (Найман зуун далан есөн мянган) төгрөг болно. Энэ үнэнд НӨАТ болон энэхүү Гэрээнд заасан ажлыг гүйцэтгэхтэй холбоотой бүхий л зардал, шимтгэл, суутгал, хураамж зэрэг багтсан болно. Гэрээний төлбөрийн дэлгэрэнгүйг Хавсралт 1-д хавсаргав.
- 2.2. Захиалагч энэхүү гэрээний төлбөрийг дараах хуваарийн дагуу төлнө.
 - 2.2.1. Захиалагч тус гэрээ хүчин төгөлдөр болсноос хойш Гүйцэтгэгчийн нэхэмжлэхийг үндэслэн ажлын 3 өдөрт багтааж гэрээний нийт үнийн дүн болох 879,000 (Найман зуун далан есөн мянга) төгрөгийг төлнө. Захиалагч нь төлбөрийг Гүйцэтгэгчийн Төрийн банк, Төрийн сангийн 100900013017 тоот төгрөгийн дансанд нэхэмжлэхийн дагуу шилжүүлнэ.
- 2.3. Гэрээнд тусгагдаагүй зайлшгүй нэмэлт төлбөр тооцоо үүсэх тохиолдолд бол Талууд харилцан тохиролцож энэхүү Гэрээнд бичгээр өөрчлөлт оруулна.

Энэхүү гэрээг шүүд буюу шүүд бусаар, аливаа арга, хэлбэрээр олшруулахыг хориолгоно.

Хуулийн алба боловсруулав.

Батцог Маргад-Эрдэнэ
Digitally signed by Батцог Маргад-Эрдэнэ
Date: 2024.05.19 11:22:00 +08'00'

Хавсралт 18. Байгаль орчны төлөвлөгөөг аудит хийлгэх ажлын гэрээ, тайлан

МОНГОЛ УЛС
БАТЛАВ:
"АПУ" ХХ-ийн гүйцэтгэх захирал
Ц.Эрдэнэбилэг

БАТЛАВ:
"ГРИН СЕРВИС" ХХК
Гүйцэтгэх захирал,
Ө.ГАНЗОРИГ

АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

2024 оны 12 дугаар сарын ...-ны өдөр № **20250025** Улаанбаатар хот

Энэхүү "Ажил гүйцэтгэх гэрээ" /цаашид "Гэрээ" гэх/-г Иргэний хуулийн 343-358 дүгээр зүйлүүд, Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 10¹ дугаар зүйлийг тус тус үндэслэн нэг талаас Монгол Улсын аж ахуйн нэгж болох **9007001025** тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, **2702673** тоот регистрийн дугаартай "АПУ" ХХ /цаашид "захиалагч тал" гэх/ түүнийг төлөөлж Спиртийн үйлдвэрийн дарга Х.Эрдэнэжаргал, нөгөө талаас **9011575054** тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, **6015069** тоот регистрийн дугаартай "ГРИН СЕРВИС" ХХК /цаашид "гүйцэтгэгч тал" гэх/ түүнийг төлөөлж Ө.Ганзориг нар (цаашид хамтад нь Талууд гэх) нар харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр байгуулав.

Гэрээний зүйл: Байгаль орчны аудитын тайлан
Ажлын нэр: Байгаль орчны аудитын ажил гүйцэтгэх
Ажил үйлчилгээний төлбөр: 20.000.000 төг
Гэрээний хугацаа: Гэрээ байгуулагдсанаас хойш 40 хоног

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Гүйцэтгэгч тал нь Захиалагч талын Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 19-р хороонд байрлах Шингэн хүнсний үйлдвэрт Байгаль орчны аудит хийх ажлыг /цаашид "Гэрээт ажил" гэх/ гэрээнд заасан хугацаанд хийж гүйцэтгэхтэй холбоотойгоор талуудын хооронд үүсэх эрх, үүрэг, хариуцлагын харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2 Энэхүү гэрээнд зохицуулагдаагүй харилцааг Монгол Улсын Иргэний хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжоор зохицуулна.
- 1.3 Энэхүү гэрээний хавсралтууд нь гэрээний салшгүй хэсэг.

Хоёр. Гэрээний хугацаа

- 2.1 Энэхүү гэрээ нь 2024 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрөөс эхлэн 2025 оны 1 дүгээр сарын 31-ний өдрийг дуустал байна.
- 2.2 Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдлын улмаас Гүйцэтгэгч нь ажлыг хугацаанд нь гүйцэтгэж чадахгүйд хүрвэл Захиалагчид нэн даруй албан бичгээр мэдэгдэж, Захиалагч талтай харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр гэрээний хугацааг сунгаж болно.

Гурав. Ажил үйлчилгээний төлбөр

1

Батцог Маргад-
Эрдэнэ

Digitally signed by Batcog Margad-
Erdena
Date: 2024.12.30 08:51:08
+0800

APU COMPANY
Absolute. Pure. Unique.

ГРИЙН СЕРВИС
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АУДИТ

**УЛААНБААТАР ХОТЫН ХАН-УУЛ ДҮҮРЭГТ БАЙРЛАХ
АРХИ, ПИВО, УС УНДААНЫ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ 2 ДАХ УДААГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН**

Улаанбаатар, 2025 он

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ:
АПУ ХК

ТАЙЛАН БОЛОВСРУУЛАГЧ:
ГРИЙН СЕРВИС ХХК

**УЛААНБААТАР ХОТЫН ХАН-УУЛ ДҮҮРЭГТ БАЙРЛАХ
АРХИ, ПИВО, УС УНДААНЫ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ 2 ДАХ УДААГИЙН АУДИТ**

Тайлан хүлээн авсан: **АПУ ХК**

Овог, нэр	Албан тушаал	Гарын үсэг
Б.Номинжаргал	Байгаль орчин, тогтолцоо хариуцсан мэргэжилтэн	

Тайланд оролцогчид: **ГРИЙН СЕРВИС ХХК**

Овог, нэр	Албан тушаал	Аудитын гэрчилгээний дугаар	Гарын үсэг
Ө.Ганзориг	Гүйцэтгэх захирал, Ахлах аудитор	№ 2015/121	
Б.Баярмаа	Аудитор	№ 2015/129	

Улаанбаатар, 2025 он